

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 47 (1190) 1972 LAPKRIČIO - NOVEMBER 23

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA

Tel. 368-6813

Tautos didvyriai

Tauta nežūna, nors ji būtų ir pavergtą, jei ji turi didvyrių, kurie dirba ir aukojasi jos labui. Japonai didvyriais vadina asmenis, kurie žuvo už tėvynę. Lietuviai didvyriais laiko žuvusius už savo tėvynės laisvę ir gyvus, tebekovojančius vienokiais ar kitokiais ginklais.

Lapkričio 23-ji yra Lietuvos kariuomenės ir Vyčio kryžiaus žymūnų šventė. Vyčio kryžiaus žymūnai yra mūsų tautos didvyriai. Gal ir Lapkričio 23-ji dabar tikėtų vadinti ne Kariuomenės, bet Didvyrių švente. Kariuomenės nebėturime, nes neturime laisvos tėvynės. Po kelių metų gal nebėturėsime nė vieno gyvo Vyčio kryžiaus žymūno. Tie abu vardai pasilikusiems mažai ką besakys. Didvyrių turime ir turėsime — gyvų, žuvusių bei mirusių. Jų turėsime Lietuvoje ir už jos ribų. Jei bus sekama didvyrių pavyzdžiais, jų dvasia, nesunku bus atsteigti kariuomenę naujose sąlygose.

Sakome, kad Vyčio kryžiaus žymūnai yra mūsų tautos didvyriai. Taip. Bet ar nėra didvyrių, kurie nėra Vyčio kryžiumi atžymėti? Jų yra daug. Jei šiandien būtų nepriklausoma Lietuva, Vyčio kryžiaus žymūnų būtų daug daugiau, negu jų buvo nepriklausomybės kovų metu. Jei nepriklausomybės kovų metu už Lietuvos laisvę žuvo per 2.000 karių ir nekarių, tai po 1940 metų, kai mūsų tėvynė liko pavergtą, tokių aukų buvo keliolika kartų daugiau. Dabartiniai Vyčio kryžiaus vyrai paliks šį pasaulį, bet jų ir visų kitų kovotojų, partizanų didvyriška ryžto dvasia pasiliks tautoje, juoba, kad didvyrių yra ir tokių, kurie neturi išorinių ženklų.

Visos tautos turi savo didvyrius, visos tautos juos gerbia, vertina. Kai 1925 metais vokiečiai, pargabėję į Berlyną, antrą kartą laidojo savo tautos didvyrį, žymiausią karo lakūną Richthofeną, vienas kalbėtojas — ministras pasakė: "Šia proga turime prisiminti, kad mes privalome daugiau dirbti ir aukotis savo tėvynėi, už kurią žuvo Richthofenas..."

"Pabudo iš miego Kosovo kapai", sako Matronis. O tie kapai miegojo kelis šimtmečius. Tik tų kapų didvyrių dvasia neleidė serbų tautai galutinai užmigti. Ji vėl pakilo kovos žygiui ir laisvam gyvenimui.

Jei didelės tautos savo didvyrių vardu kviečia tautiečius dirbti ir aukotis savo tautai, savo kraštui, tai jau labiau mes, lietuviai, privalome tai daryti, nes mes didvyrių turime daugiau už kitas tautas, proporcingai imant. Mūsų tautos didvyrių buvo, yra ir bus. Mes didžiujamės savo praeities didvyriais, gerbiame dabar esančius, o tikimės jų turėti ir ateityje. Kovojanti tauta — didvyrių tauta.

Kai 1814 metais prie Waterloo buvo nugalėtas Napoleonas, sąjungininkai pradėjo kiekvieną karį, dalyvavusį tame mūšyje, vadinti didvyriu. Mat, yra didvyrių mūši laimėjusių ir pralaimėjusių. Nebūtina yra nugalėtas tas, kuris žuvo kovoje. Japonai karą pralaimėjo, o kiek jų yra didvyrių — kamikazių ir kitų! Ir lietuviai prieš rusus dabar yra pralaimėję, kraštas pavergtas. Bet mes matome, kad ir pavergtąją Lietuvą yra didvyrių: Seškevičius, Zdebskis, Bubnys, R. Kalanta, Stonis, Andriuskevičius, S. Kudirka ir kiti. Jų vardai nuskambėjo per visą pasaulį. O yra ir nežinomų didvyrių, kaip yra nežinomų žuvusių karių. Mes turime eiti tų didvyrių pėsimais takais, sekti jų nurodymais idealais. "Geresnio paminklo didvyriams nebus, kaip vykdytas jų idealas", sako poetas Janonis. Mūsų didvyrių idealas — tėvynės ir tautos laisvė. Siekiame tų idealų.

Nepriklausomybės kovų didvyriai daug prisidėjo prie to idealo pasiekimo — atkūrėm laisvą Lietuvą, bet trūkiną istorijos ratą tai mūsų tėvynės laisvę vėl sunaikino. Bet mes negalime nusiminti dėl mūsų krašto nedaigos, nes nusiminimas veda į pralaimėjimą. Mes privalome tęsti kovą už mūsų krašto laisvę. Privalome kovoti tokiais ginklais, kokie yra įmanomi: darbais, žodžiu, spauda, auka.

Jei lietuviai tauta turi tiek daug didvyrių, jei Lietuva vadina didvyrių žeme, tai visi mūsų tautos nariai turėtų būti tokios dvasios žmonės. Ar jie tokie yra? Tai gali atsakyti kiekvienas sau, žiūrėdamas, kaip jis atlieka savo lietuviškas pareigas.

J. Vaičieliūnas

Kanados įvykiai

NEBUS KOALICINĖS VYRIAUSYBĖS

Kanados partijos ruošiasi pirmą kartą naujai išrinkto federacinio parlamento posėdžiui 1973 m. sausio 4 d. Dabartinį jų veikla daugiausia reiškiasi užkulisų. NDP socialistų vadas D. Lewis paskelbė, kad jam koaliciją su liberalais mėgino siūlyti teisingumo ministras O. Lang, vadovaudamasis asmenine iniciatyva. Pasak D. Lewis, socialistams jokia koalicija nėra priimtina. Jis žadėjo remti premjero P. E. Trudeau liberalų vyriausybę, jeigu ji imsis priemonių kovai su nedarbu, sumažins kasdieninio vartojimo reikmenų kainas, pajamų mokesčius, padidins pensijas, užtikrins pakankamas kainas žemės ūkio gaminiams, atsisakys Mackenzie slėnio naftotiekio pravedimo, gerbs indėnų bei eskimų teises, nedarys nuolaidų pramonės bendrovėms. Visi šie reikalavimai beveik nieko bendro neturi su liberalų pažadais rinkiminiam vajuje. Jie yra žymiai artimesni konservatoriams ir jų vadui R. Stanfieldui. Tai, matyt, jaučia ir pats D. Lewis, žadėdamas savo paramą tomis pačiomis sąlygomis ir konservatoriams, jeigu premjero P. E. Trudeau vyriausybė netektų pasitikėjimo parlamente. Iš tikrųjų socialistai su savo vadu D. Lewis nenori naujų parlamento

rinkimų, nes tokiu atveju, kai nė viena partija neturi reikiamos daugumos, kanadiečiai paprastai balsuoja už dvi pagrindines partijas. Po tokių rinkimų D. Lewis parlamente gali likti tik su keliais socialistų atstovais.

Separatistinės kvebekiečių partijos vadars R. Levesque, nors provinciniame parlamente turi tik septynis atstovus, mano, kad jo partijai daug gali padėti dabartinio federacinio parlamento rinkimų rezultatai, kuriuose kairiosios politikai įžūri angliškiosios Kanados nusikūlimą nuo prancūziškosios Kvebeko. Sekantys Kvebeko parlamento rinkimai greičiausiai bus 1973 m. rudens. R. Levesque viešai išsparengė pasitraukti iš politikos, jeigu jo partija nelaimės rinkimų ar netaps pagrindine opozicine partija.

Kvebeko apeliacinis teismas patvirtino vienerius metus kalėjimo šios provincijos didžiųjų unių vadams — Y. Charbonneau, L. Laberge ir M. Pepin. Bausmė jiems buvo paskirta už teismo orumo pažeidimą ir raginimą streikavusiems ligoninių darbininkams bei tarnautojams nepaisyti juos darban grąžinančio Kvebeko parlamento įsakymo. Ši trylukė iš kalėjimo buvo

Windsoro Lietuvių kvartetas "Aušra", daug kur koncertavęs Kanadoje ir Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Čia jos atlieka meninę programą Klevelando akademikų skautų metinėje šventėje. Nuotr. J. Garlos

Raštkis atsako premjerui Trudeau

Miestas, kurį pastatė sovietai ant daugelio tautybių žmonių kaukolių, nėra joks pavyzdys

Po pastarųjų Kanados parlamento rinkimų vis tebesvarstomi rezultatai. Premjero P. E. Trudeau vyriausybė ir jo partija klausinėja savo žinovus, kodėl daugybė kanadiečių, prieš ketverius metus balsavusių už liberalų partiją, šį kartą pasisakė prieš ją. Tokių tarpe buvo ir žymi dalis etninių grupių, ypač kilusių iš Rytų bei Vidurio Europos, kur tebesiautėja sovietinis komunizmas. Buvo tikėtasi, kad etninės grupės masiškai balsuos už P. E. Trudeau vyriausybę, kuri paskelbė dvikalbės ir daugiakultūrės sistemą. Nėra abejonės, kad daugiakultūrės politika susilaukė daugelio etninių grupių balsų, tačiau ji nebuvo pakankama atsverti kitom vyriausybės silpnybėm. Etninėm grupėm, kilusioms iš R. Europos, vienas pagrindinių dalykų buvo P. E. Trudeau užsienio politika, pasukusi Sov. Sąjungos link. Jo lankymasis Sav. Sąjungoje, nevykusios kalbos, pareiškimai, Kosyginio vizitas Kanadoje įkai-tino ne tik ukrainiečius, baltiečius, bet ir kitas tautybes. Labiausiai duriantis P. E. Trudeau pareiškimas buvo padarytas Norilsko mieste, kurį Kanados premjeras iškėlė kaip pavyzdį, rodantį, ką galima pasiekti Sibiro plotoose. Matyt, premjeras nebuvo pakankamai informuotas, kad Norilskas išaugo ant nekaltų ukrainiečių, lietuvių, latvių, estų, rumunų, vengrų ir kitų tautybių žmonių kaukų.

Generolo pastabos

Į tą Kanados premjero pareiškimą reagavo etninė spauda, ypač baltiečių ir ukrainiečių. Dabar ką tik išėjo iš spaudos sen. Stasio Raštikio atsiminimų bei pastabų III tomas, kuriame jisai, remdamasis Lietuvių Enciklopedijos ir kitų šaltinių žiniomis, atskleidžia tikrąjį Norilsko veidą. Tai, galima sakyti, yra netiesioginis atsakymas į premjero P. E. Trudeau pareiškimą, giriantį rusų iniciatyvą Sibire.

paskelbusi politinę kovą premjero R. Bourassos vyriausybei, propoguodama atvirą didžiųjų unių narių maištą. Minėtų trijų asmenų karinęs dabar jau yra gerokai atvėsus, nes jie įsitikino, kad unių nariai nėra linkę veltis į politiką. Kad jie jau nenori eiti į kalėjimą, liudija L. Laberge skubus nutarimas nepasitenkinti apeliacinio teismo sprendimu ir kreiptis į aukščiausiąjį teismą. Jo pėdomis, atrodė, paseks ir Y. Charbonneau su M. Pepin. Iš jų turėtos pamokos atitinkamas išvadas padarė ir streiką pradėję Quebec Hydro tarnautojai, kai jiems provincinis parlamentas įsakė rūpintis elektros laidais ir užtikrinti srovės tiekimą į visas Kvebeko vietas. Karinėje šios uniųs nariai, kiaušiniai Montrealyje ašmėni uoliai nepriklausančius Quebec Hydro tarnautojus, jau atliko remontą ir pašalino srovės tiekimo sutrikimus.

Kanados paštininkų uniųs

Pasak gen. St. Raštikio, nepriklausomos Lietuvos kariai, nors jau įjungti Sov. Sąjungos kariuomenės, kiek galėdami priešinosi. Pvz. jie pradėjo atsisakę priimti bolševikinę prie-saiką. Dėlto ji buvusi atidėta iki 1941 m. vasario mėnesio. Per tą laiką vyko karių suiminėjimai ir trėmimai į Sibirą. Tokių buvę išvežta Rusijon apie 2.000. Per 1941 m. birželio 13-14 d. d. trėmusius buvo suimta apie 300 karininkų ir apie 30 puskarininkų bei eilinių. Beveik tuo pačiu metu 29-jo korpo lietuviai vadai buvo pakeisti rusais, o lietuviai išgabenti Rusijon. Prie jų buvę prijungta keliasdešimt atsargos karininkų. Beveik visi jie pateko į Norilsko, Krasnojarsko ir kitas koncentracijos stovyklas, nors oficialiai buvo sakoma, jie vežami į pasitobulinimo kursus. Dalis karininkų buvo sušaudyta, kiti mirė bado, šalčio ir sunkaus darbo nukamuoti. Pradžioje Norilsko ir jo rajono koncentracijos stovyklose buvo 428 lietuviai karininkai. Iki maždaug 1950 m. gyvų liko tikait 82. Jie buvo perkelti į Krasnojarsko stovyklą, kur buvo sušaudytas gen. K. Ladiga.

Baltiečių Katynas

Garsus yra Rusijos Katynas, kur buvo sušaudyta tūkstančiai lenkų karių. Gen. St. Raštikis baltiečių Katyną vadina Norilsko. Jis remiasi ten gyvenusio liudininko Tel. Avido profesoriaus J. Bergerio duomenimis, paskelbtais jo atsiminimų knygoje "Shipwreck of a Generation". Be to, su šiuo profesorium savo pokalbįs 1964 m. paskelbė švedų laikraščio "Dagens Nyheter" vyr. red. O. Lagercrantz. Iš jų aiškėja, kad J. Bergeris jaunystėje buvo komunistas, bet vėliau pateko į Stalino kalėjimus ir vos iš jo išspruko, nes 1941 m. buvo nuteistas mirti. Kurį laiką jis gyveno Norilsko konc. stovykloje su baltiečiais karininkais.

Pasak J. Bergerio, 1941 m.

vėl pradėda dalinius streikus, nesulaukdamas naujos sutarties. Torontė nelegalų streiką paskelbė laisūs iš pašto dėžučių surenkantių automobilių vairuotojai. Jais gali pasekti ir kitos paštininkų grupės. Winnicogo paštininkai ant išsiunčiamų laiškų bandė klijuoti šukius, reikalaujančius augstinio atlyginimo. Iš tikrųjų paštininkų atlyginimas jau yra pakankamai augstas, bet jų darbo lygis kasdien žemėja. Toronto dienraštis "The Globe and Mail" paskelbė objektyvų vedamąjį "The deepening postal mess", kuriame pabrėžiama buvusio pašto ministro E. Kierans nevykusių reformų palikta neskani koše ir paštininkų unių nepagrįsti reikalavimai. Jos nenori, kad būtų investos automatinės mašinos laiškas skirstyti, nes tada gali būti sumažintas paštininkų skaičius. Be to, uniųs reikalauja, kad tokias mašinas aptarnaujan-

(Nukelta į 8-tą puslapį)

Lietuvių Enciklopedijoje rašoma, kad Norilsko mirė: gen. Z. Gerulaitis, gen. K. Sprangauskas, plk. Rajeckas, plk. leit. Bukevičius, plk. leit. L. Statkevičius, plk. leit. V. Zutautas, plk. leit. J. Kubilius, buvęs Klaipėdos gubernatoriaus, leit. A. Endziulaitis, buvęs vidaus reikalų ministras, ir daug kitų.

Pramonės centras

Norilskas yra naujas pramonės centras šiaurės Sibire, į rytus nuo Jenisėjaus žemumų. Gyventojų, pagal 1957 m. statistiką, buvo 162.000. Placiose aplinkėse yra vario, nikelio, platynos, kobalto ir akmens anglies kasyklos. Miestas sujungtas 120 km ilgio geležinkelio su Dudinkos uostu, kur yra nikelio rūdos kasyklos ir jos tirpinimo įmonės, pradėtos statyti 1939 m. Norilskas yra viena sunkiausių konc. stovyklų, šalia Vorkutos ir Krasnojarsko. Pirmieji masiniai trėmimai prasidėjo 1932 m. iš Ukrainos. Karui prasidėjus, masinės deportacijos vyko iš Galicijos — lenkų valdytos Ukrainos dalies. Trečioji masinė trėminių banga atvyko 1944-45 m. iš Pabaltijio kraštų. 1953 m. vasarą įvyko masinis trėminių šaudymas. Tuomet birželio 16 d. trys stovyklos su 5200 kalinių paskelbė streiką, protestuodami prieš šaudymą į ukrainiečius, dainuojančius savo tautines dainas. Mažiausiąją stovyklą 5 nr. su 900 kalinių apsupo gen. Sirotkinio vad. daliniai ir aušaudydami patalpas nukovė 75 asmenis. Vėliau panašiu būdu buvo užulta didžiausioji stovykla su 3000 kalinių ir užmušti 125 kaliniai.

Tai tokie iki šiol žinomi faktai. Jie toli gražu nėra pilni, nes labai stropiai rusų slepiami. Visose knygose užsieniui Norilskas rodomas kaip sovietinis "stebuklas". Jau daug kas liko tokios informacijos suklaidintas, neišskiriant nė Kanados premjero. Jo štabas turėtų tiksliau informuoti, nes informacijos stoka kompromituotia vyriausybė ir sukelia daugelio krašto gyventojų nepasitenkinimą. Ms.

Pasaulio įvykiai

ARGENTINOS DIKTATORIUS GEN. J. PERONAS, KRASTĄ VALDĖS 1946-55 metais, po 17 metų tremties grįžo į Buenos Aires: Aerodrome jo laukė apie 300 sulytų šalininkų ir gausūs dabartinio prez. gen. A. Lanusse kariuomenės daliniai, sustabde aerodroman bandžiusias veržtis peronistų minias. Pradžioje J. Peronas buvo apgyvendintas aerodromo viešbutyje ir tik vėliau gavo leidimą persikelti į jo šalininkų nupirktą rezidenciją Buenos Aires priemiestyje. Justicialistų partija J. Peroną yra paskelbusi kandidatą prezidento rinkimuose, kurie bus 1973 m. kovo 25 d. Prezidento gen. A. Lanusse vyriausybė betgi reikalauja, kad visi kandidatai turi būti gyvenę Argentinoje nuo š.m. rugpjūčio 25 d. J. Peronas, matyt, tikiti, kad šis reikalavimas bus pakeistas, jam padarant išimtį. Prez. gen. A. Lanusse yra pasiryžęs Argentinos valdymą perduoti civilinei vyriausybei ir vėl grąžinti demokratiją. Galimas dalykas, J. Peronas tebėra stipriausias kandidatas į prezidentus, nors jo pečius jau slėgia 77 metų amžiaus našta. Spėjama, kad jį gali remti maždaug trečdalis Argentinos gyventojų — peronistinė justicialistų partija ir darbo unių federacija. Tačiau šį kartą J. Peronas neturės savo antrosios žmonos Evitos, mirusios vėžiu 1952 m., kuri nepaprastu asmeniniu populiarumu jam padėdavo laimėti rinkimus. Jo dabartinė trečioji žmona Izabela, 39 metų, tėra eilinė moteris, kuriai turbūt daugiau rūpi ne J. Peronas, bet jo iš Argentinos išsivežti milijonai. Romoje J. Peronas bandė gauti audienciją pas popiežių Paulių VI, iš jos tikėdamasis politinės vadovės katalikiškoje Argentinoje, bet Vatikanas atsiskak suteikti šią paslaugą. Savo diktatūrinio valdymo metais J. Peronas nevenge susikirtimų su Katalikų Bendrija ir netgi buvo susilaukęs ekskomunikos 1955 m., kuri atšaukta tik 1963 m.

PARLAMENTO RINKIMAI

V. Vokietijos federacinio parlamento rinkimai iš tikrųjų buvo tapę plebiscitu patvirtinti ar atmesti kanclerio W. Brandto užsienio politikai. Jo socialistų ir liberalų koalicinės grupės laimėjimas liudija vokiečių tautos pritarimą Bonnos sutartims su Maskva ir Varšuva, paskutiniąją sutartį su R. Vokietija, kuri faktiškai palaidoja abiejų Vokietijų susijungimo mintį. Rinkiminiam vajuje W. Brandtas dviejų Vokietijų sutartį pavertė kertiniu akmeniu, pasižadėdamas ją pasirašyti R. Berlyne. Krikščionių demokratų vad. R. Barzel nesėkmingai bandė atkreipti rinkėjų dėmesį į siaučiančią infliaciją, ekonominius sunkumus, didėjančią netvarką krašto viduje. Dėmesio centre betgi liko abiejų Vokietijų sutartis, padaranti jas dviem pilnaties valstybėm. Siuo klausimu R. Barzel nedaug ką tegalėjo pasakyti, įsaudamas, kad sutarties visiškas atmetimas sumažintų balsus jo partijai. Jam beliko pabrėžti, kad jo partija stengtusi išsikovoti palankesnę sutartį. Rinkimui išvakarėse du pasienio incidentai iškėlė silpnąją šios sutarties pusę. Iš R. Vokietijos į V. Vokietiją norėjusi pabėgti jaunuolį sužeidė robotiniu principu veikiantis kulkosavdis. Prie Luebecko komunistinės Vokietijos sargybinių pašovė pabėgti bandžiusią jauną vokie-taitę. Taigi, sutartis, skelbdama abiejų Vokietijų suartėjimą, paliko ne tik sieną Berlyne, bet ir mirties zonas visame R. Vokietijos pasienyje. Visdėlto kancleris W. Brandtas rinkimuose susilaukė asmeninio triumfo, laimėdamas net 48 atstovų daugumą naujajame parlamente. Dekodamas rinkėjams, jis dar kartą pakartojė savo rinkiminį įsipareigojimą abiejų Vokietijų sutartį pasirašyti prieš Kalėdas.

ATNAUJINIO DERYBAS

Vietnamo taikos derybas Parįžiuje atnaujino S. Vietnamo pagrindinis derybininkas Le Duc Tho ir prez. R. Niksono patarėjas dr. H. Kissinger. Pirma-sis žadėjo laikytis jau pasiektos susitarimo pagrindinių punktų, antrasis vengė betkokių komentarų. Atrodė, dr. H. Kissinger darys spaudimą komunistams atšaukti iš P. Vietnamo bent dalį savo kariuomenės. P. Vietnamo prez. N. V. Thieu paskubom organizuoja naują demokratijos partiją, jungiančią karininkus, karius, miestelius ir net kaimo valdžios žmones. Jis tikisi, kad tokia 100.000 narių partija jam padės laimėti rinkimus, kai bus sudaroma koalinė vyriausybė P. Vietname.

BAUS ORO PIRATUS?

Atrodė, Kubai jau spėjo nusi-bosti pagrobtais lėktuvais iš JAV atvykstantys kriminaliniai nusikaltėliai. Kai trys negrai, pagrobti lėktuvu skraidę 28 valandas po JAV ir Kanadą, pagaliau su \$2 milijonais nusileido Havanoje, pats diktatorius F. Castro prasarė lėktuvo kapitoniui, kad jie visą savo amžių praleis už groty. Vėliau Kubą pasiūlė per Šveicarijos atstovybę pradėti derybas su JAV lėktuvų grobėjams sutramdyti. F. Castro betgi nori, kad sutartis apimtų ne tik oro, bet ir jūrų piratus, o pastaraisiais jis vadina JAV gyvenančius kubiečius, kurie kartais pasigrobia Kubos laivus, organizuoja politinio pobūdžio kubiečių pabėgimus į JAV. Vašingtonas pritarė tokiem pasitarimam ir netgi pasiūlė pradėti tiesiogines derybas bei tarpininkavimą.

SOVIETINĖ APGAULE

Komunistinės Kinijos užsienio reikalų ministerio pavaduotojas Č. Kuan-hua Sovietų Sąjungos Jungtinėse Tautosose peršamą jėgos atsisakymą tarptautiniuose reikaluose pavadino sovietine apgaule, primindamas Maskvos suorganizuotą invaziją į Čekoslovakiją, paramą Indijai kare su Pakistanu, karines bazes Mongolijos respublikoje. Grįždamas į Kiniją, Č. Kuan-hua ilgą pokalbį turėjo su Britanijos užsienio reikalų ministerio pavaduotoju J. Amery. Jam jis pakartojė jau užsienio reikalų ministeriui A. Douglas-Home Pekinge padarytą įspėjimą nepasitikėti Maskvos peršama Europos saugumo konferencija. Kinijos vadams atrodė, kad karuiomeniui sumažinimas ir amerikiečių dalinių atitraukimas Sovietų Sąjungą gali padaryti visą Europą dominuojančia jėga.

KOMPARTIJŲ PROBLEMOS

Cekoslovakų kompartija, vadovaujama G. Husako, centrinio komiteto posėdyje svarstė didėjančią gyventojų atsitolinimą naujos partijos vadų. G. Husakas, pašalinęs iš kompartijos A. Dubčeką šalininkus ir sustabdęs reformas, lig šiol nėra paruošęs jokio konkretaus plano jom pakeisti. Pasak G. Husako, neigiamos įtakos čekoslovakams turi Vakarų pasaulio įtaka, juos pasiekianti per turistus, spaudą, radiją ir televiziją. Čekoslovakai reikalauja gero gyvenimo, o partine ideologija visiškai nesirūpina. Vakarų įtaka gali dar labiau padidėti, jeigu Europos saugumo konferencijoje bus sutartas didesnis politinių varžtų atleidimas. Lenkijos komunistų vadas E. Gierekas profsąjungų VII kongrese Varšuvoje pasakė liudną kalbą, ragindamas darbininkus laikytis didesnės drausmės ir didinti produktumą, nes ligišiolinės pastangos šioje srityje nepadengia išlaidų, kurias atneš E. Giereko prieš dvejus metus pakeitę atlyginimai ir sumažintos gaminių kainos. Kongresas priėmė rezoliuciją, įpareigojančią darbo žmones laikytis didesnes atsakomybės darbovietėse. Vengrijos kompartija, geriausiai tvarkanti ekonomiją už savo komunistinius kaimynus, nutarė pabranginti visa eilę kasdieninių reikmenų. Pienas ir jo gaminiai pabranginami net 30%, bet kartu pakeliamos pensijos, vaikų prie-dai ir stipendijos studentams. Sekančiais metais darbininkų ir tarnautojų atlyginimai bus padidinti 4-8%. Kainų kontrolė Vengrijoje galioja tik kasdieniam reikmenim. Liuksusinio pobūdžio nebutinam prekm kainas nustato jo paklausa bei pasiūla laisvoje rinkoje.

Tėviškės žiburiai – lietuvių savitraštis

Laidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai" ėdaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$7, pusmetinė — \$4. Rėmėjo prenumerata \$10
Skelbimui ruošiamam priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$7 per year, \$4 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.
941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
Tel. 368-6813

Čia susitinka gyvieji ir mirusieji

Vėlinės Toronto lietuvių kapinėse • Paminklai sau • Augantis miestas • Lietuviška nuotaika • Dygstantis Anapolis K. MILERIS

Lapkričio 5 d. Vėlinių proga i lietuvių kapinės buvo suvažinėję daug Toronto, Hamiltono ir kitų vietovių tautiečių. Tai jau tradicija. Svetimiesiems užėjus Lietuvai, Vėlinės tapo ir tautinio susikauptimo diena. Per Vėlines įvyko ir pirmas mums žinoma Kauno lietuvių demonstracija prieš okupantą. Įsigiję savo kapines, tuos papročius Kanados lietuviai atgaivino ir čia. Siemet jos buvo paminėtos jau dvyliktą kartą. Iškilmingas Mišias atnaušo mons. dr. J. Tadarauskas, kun. J. Staškus ir Priskelimo par. klebonas kun. P. Barius, OFM. Pamokslą pasakė pats kapinių įsteigėjas Sv. Jono Kr. par. klebonas kun. P. Azubalis, primindamas, kad ekskursantai, grįždami iš Lietuvos, stengiasi pasiimti žiupsnelį jos žemės, taip pat nuo šitų kapų palaimta žemė yra vėžama artimiesiems i tėvynę. Susispietęs būrelis choro entuziastų prie vargonėlių giedojio lietuviškas giesmes, uniformuoti Toronto šauliai tvarkė automobilijų judėjimą. Diena pasitaikė šaltoka, bet, anot, kun. P. Azubalis, per dvyliktą metų ruošiant šias iškilmes, nėra dar pasitaikę, kad lytų. Zmonių buvo gana daug, kadangi beveik kiekvienas čia turi kurį nors artimą palaidojęs.

Tas juodo, blizgančio marmuro lietuvių miestas tą popietę buvo pasipuošęs naujomis gėlėmis ir uždegtu žvakių šviesėlėmis. Pažvelgęs į kapines, matai, kad tokioj vienoj mažoj vietoj perdaug kryžių, perdaug akmenų ir perdaug viskas suspausta. Gyvieji perka gyvenvietės su erdvesniais i sklypams, o mirusiems tenka mažiau. Sako, kad mirtis visus sulygina. Šešių pėdų gilumoje gal ir taip, bet paviršiuje mirtingieji to nepripažįsta. Nemažai yra antkapių, pažymėtų tragiškomis mirtimis. Tai tikriausiai mūsų susisiekiimo nelaimių aukos. Antkapiai — su palikta vieta dar vienas įrašas ir vieta šalia kitam pasilaidoti, greičiausiai mirusiojo žmonai ar vyrui. Yra čia ir tokių antkapių, prie kurių dar nereikia už mirusį melstis, nes antkapys pažeklintas dar tebėra gyvas ir tokią dieną tebesukinėja tarp susirinkusių, įieškodamas pažįstamų. Zmonių minia juda tarp juodų kryžių su rimtais veidais ir su pamaldžiu lūpų šnabždesiu. Štai, randi būrelį žmonių, apstojusių neseniai supiltą kapą, kur atsiminimas dar tebėra labai gyvas: visų ašarotos akys ir skausmingi nieko aplink nebeatantys žvilgsniai. Tėvai, netekę savo mielo vaiko, vyras — žmonos, našlė — vyro. Atro-

dė, kad gyvieji susimaišė su mirusiais. O pastarieji jau gana daug. Jų skaičius vis auga.

Paminkluose skaitai prasmingus įrašus apie Dievo pažadėtą gailestingumą, priminimą praeiviui, kad ir aš buvau toks, kaip ir tu, nusikundimą, kad norėjęs išlėsti Lietuvos žemėje. Nežinia, kas planavo tą mirusiųjų miestą. Jis gyvųjų judėjimui nelabai pritaikytas. Sunku pastebėti, kur tie takai, praėjimai, i kurių pusę turėtų būti atgręžti paminklai. Dažnai turi eiti aplink paminklą, kol surandi jo įrašą. Kopyčia nepasizymi jaukumu ar lengva nuotaika. Mat tai nieko tau nesakančią figurą, grubų betoninių sienų išliejimą, pažaliavusį varį, ir tave apima purtinanti nuotaika, kaip ir pats mirties priminimas.

Gera, kad turime kapinėms vietą, kur savieji vėl gali būti kartu. Ši syki jau mirusieji. Bet tai ir gyvųjų susirinkimo vieta. Atvažiuos čia visada rasi besilankantį vieną kitą žmogų. Du sykius per metus suvažiuoja jų čia daug. Tai kapinių diena pavasarį ir per Vėlines rudenį. Tokiomis progomis atvykę čia mes dvasiškai ir tautiškai atsinaujiname. Kaip graudžiai čia skambėjo suplikacijų posmai, "Marija, Marija" ir Lietuvos himnas! Kapinės šitame krašte yra pasidariusios mums tautinio apmąstymo vieta. Tai liudija jų populiarumas, testamentiniai pageidavimai būti ten palaidotais ir patriotiniai įrašai paminkluose.

Laikraščiuose dabar skaitome Pensilvanijos lietuviškųjų kolonijų istoriją ir jų likimą. Liūdnas pasikaitymas, kad iš tiek daug, tiek mažai bėra likę. Ir tas pats jau baigia sunykti. O laiko ne tiek daug dar tepraėjo — tik vienas šimtmetis. Ar laukia mūsų čia toks pat likimas? Netoli kapinių jau yra prakasta žemė naujo lietuviškojo gyvenimo židinio statybai, tai Anapolis. Ten įsikurs Sv. Jono Kr. lietuvių parapija su šventove, sale, klebonija, senelių namais. Mes čia dar tebesukuriame ir matome tik ateitį. Praeitis buvo paminėta aną sekmadienį. Tuo tarpu miršta tik paskiri žmonės, individai, bet lietuvių tautinė dvasia ir stiprybė vis auga, didėja ir ruošiasi čia būti per amžius. Klebonai savo parapijose palieka istorinį prisiminimą, pastatyndami gražias šventoves. Sv. Jono Kr. par. klebonas kun. P. Azubalis, kad ir nieko daugiau nebestatyty, pasiliks lietuvių iš-eivijos prisiminimą visiems laikams kaip gražią, savų kapinių įsteigėjas.

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

Bylos dokumentai

Po pertraukos teisėjas garsiai perskaitė byloje esančius dokumentus, įrodančius kun. Zdebskio "kalte". Bylos lapas nr. 3: "Prienų raj. vykdomojo komiteto pirmininko raštas, rašytas RRT įgaliotiniui Rugieniui, kad š. m. liepos 8 d. Prienų parapijos bažnyčioje rastas altarista Zakaryzas su 50 vaikų grupe. Įspėjus, Zakaryza pareiškė: "Mokiau ir mokysiu. Darau, ką sako Dievas." Liepos 9 d. kun. Zdebskis išspėtas pareiškė tą patį. Kun. Zdebskis buvo išspėtas, kad nenori paklusti įstatymam."

Bylos lapas nr. 20 (iš ankstesnės kun. Zdebskio darbinės): "Lazdijų raj. vykd. komiteto pirmininkas rašo, kad Kapčiamiestyje kun. Zdebskio įta-koje suaktyvėjo religinis darbas: neša kryžių ir karūnas, nors neturi teisės. Pritraukia pionierius, spalukus, rašinėja juos i rožančių. Kun. Zdebskis turi motociklą "Java", važinėja po namus. Buvo pas komunistų šeima, sakydamas galįs jų vaiką pakrikštyti ir namuose."

Visi tie dokumentai — skundai, nuotraukos, išspėjimai sudarė 53 bylos lapus. Po jų paskelbimo kun. Zdebskis paprašė leisti savo motyvus pateikti paskutinime žodyje. Pradeidėjo teisminiai ginčai.

Kaltintojas Ratinskas

"Visuomeninis" kaltintojas, Prienų vidurinės m-l-os internato direktorius S. Ratinskas savo kalboje pasakė, kad kun. Zdebskis žinąs įstatymus, draudžian-

Tai faktai, o ne garsiakalbiai*Taip buvo teisiamas kunigas Zdebskis Kaune 1971 metais lapkričio 11 dieną*

čius nepilnamečius vaikus mokyti religijos, bet tų įstatymų nepaisąs, turįs paklusti augtėsiems įstatymams. Įstatymais neleidžiama piknaudžiauti. Zdebskis griaušas tai, kas mokoma mokykloje. Mokiniai negalį įsivairinti programos, abejoją... Bažnyčia žmones bauginanti. Ji neturinti gyvenimo patirties... Tikiškos pirmamokslis esąs ne pedagogiškas, nes jis rašąs apie paleistuvystę... Tikiškos mokymas bažnyčioje buvęs organizuotas, nes apie tai buvę paskelbtą per pamokslą... Tikiškai mokyti esanti kunigų seminarija. I ją esą leidžiama priimti iki 10 kandidatų, tačiau kai tiek neatsiranda, priimami 3-4, ir tai visiškai patenkiną tikinčiųjų poreikius, nes jų skaičius vis mažėjas. Valstybė tikintiesiems nedaranti kliūčių... Savo kalba kaltintojas baigė, atpasakodamas šmeižikišką pletką apie kun. Zdebskį.

Prokuroro kalba

Prokuroro kalbos santrauka: tėvai ir globėjai turi pilną laisvę mokyti vaikus tikėjimo dalyku. Už klaidumą atlikti religines apeigas baudžiama. Vatikanas II susirinkimo "Krikščioniškojo auklėjimo deklaracija" pareiškia, kad be tėvų i vaikus turi teisę ir valstybė. Kun. Zdebskis pažeidė bažnyčios atskyrimo nuo valstybės įstatymą. 1971 m. liepos-rugpjūčio mėnesiais organizavo ir sistemingai vykdė ne-

pilnamečių 200-300 vaikų apmokymą, todėl jam turi būti skiriama bausmė pagal įstatyme nurodytą straipsnį... Toliau prokuroras įrodinėjo, kad kun. Zdebskis tikrai organizavo ir mokė vaikus. Pagal liudininkų parodymus ir pagal kaltinamąjo Zdebskio žodžius, nusikaltimas yra tikras ir pilnai įrodytas. Vaikų apmokymą vykdė ir kun. Zakaryza, bet dėl susidėjusių aplinkybių prokuratūra baudžiamą bylą jam nutraukė. Baigdamas kalbėti prokuroras prašė teismą nubausti Zdebskį 1 metams laisvės atėmimo, atliekant bausmę bendro režimo lageryje.

Gynėjo kalba

Gynėjas Riabua įrodinėjo, kad kun. Zdebskis neorganizavo vaikų apmokymo. Byloje tokių dokumentų nėra. Jis tik pasakė susirūpinti vaikų religinėmis žiniomis. Jokios prievartos nebuvo. BK priėdė LTSR augščiausios tarybos prezidiumo yra nurodyta, kaip taikyti Bažnyčios nuo valstybės atskyrimo straipsnį, pažymint organizavimą ir sistemingą vykdymą. Vie- no tik vykdymo neužtenka. Be to, kaikurie vaikai buvo atėję tik viena kartą. Ar tai sistemingas mokymas? Gynėjas priminė Lenino reikalavimą neįžeidinėti tikinčiųjų, o kaltintojas būtent taip ir darė, remdamasis nepagrįstais apie kun. Zdebskį gandais. Baigdamas kalbą, gynėjas prašė teismą netaikyti BK 143

Iš stovyklų i aukso kasyklas

Prieš 25 metus, 1947-tųjų vasara, buvo pradėta pokarinė lietuvių imigracija Kanadon, tapusi reikšminga Kanados lietuvių istorijos dalimi. I prancūzų, britų ir amerikiečių zonų pereinamąsias stovyklas Vokietijoje rinkosi tvirti vyrai ir merginos. Ten visiems teko pasirašyti 10-12 mėnesių darbo sutartis, įpareigojusias dirbti miškuose, geležinkeluose, aukso kasyklose, tekstilės įmonėse, ligoninėse ir kanadiečių šeimose. Iš zoninių pereinamųjų stovyklų visi buvo suvežti tarponinė Diepholzo stovyklon, kur kartais ilgokai reikėdavo laukti laivo kelinei per Atlantą. Iš ketvirčio šimtmečio perspektyvos šiandien malonu prisiminti anuometines problemas ir pirmuosius iš-pūžius Kanadoje. Sukakties proga patįkiami sutrumpinti ir nežymiai peredagautus Vyt. Kastyčio reportažus, rašytus 1947 m. vėlyva rudenį ir žiemą, skelbtus Memminge leisto "Minty", su baiginiu papildu.

RED.

Butzbacho stovykla

Jau Butzbacho geležinkelio stotyje pajunti, kad čia kažkur netoli yra didelis nukriaustųjų ir pažemintųjų DP centras, jų langas i platiųjų pasaulį. Iš kiekvieno traukinio išgrūvama kupeta Dievo paukšteliai — tradicinė amerikiečių zonos žaliom kėlnėm, BALFo kilmės margais švarkais, su aptrintais lagaminais, ryšuliais ir ryšulėliais. O kalbų gausumelis: vokiečių, lenkų, rusų, latvių, estų, kaip bibli-niam Babely jo žydėjimo laikais. Net neįsimanai, koku lietuviu kelio pasiklausti.

Tačiau klausinėti, ačiū Dievui, nėra reikalo. Išėjęs iš stoties, tuojau pastebi kryptį rodančias "US Emigrant Center" lenteles, bet ir be tų lentelių, paėjęs porą šimtų metrų, kaktamuša atsidurtum i stovyklos tvorą. Jau iš tolo šviečia IRO policijos atstovai savo paradinėm uniformom — baltutėliais diržais, daugiškos spalvos šalmams, ant kurių dar baltos juostos nudažytos ir neapdairiems pridėtas įrašas "IRO Police".

Prie vartų didžiausias klege-sys. Emigracijos karštligės pagauti, DP veržiasi i stovyklos vidų, o policininkai neleidžia. Ileidžiami tik tie, kurie jau stovykloj gyvena ir turi specialius pažymėjimus. Naujai atvykusiems tenka įveikti visą eilę formalumų. Reikia gauti registracijos numerėlį, bet ir su juo vargai nesibaigia. Prie raštinės durų — būrys vyrų. Tenka gerokai peičiais pasidarbuoti, kol galų gale iki 10 val. vakaro atlieki visus įsiregistravimo formalumus, atsisieikini su kortele "DP Identification Card", ją pakeisdamas i specialų pažymėjimą, gauni bloko numerį, lapelį patalynėi ir, žinoma, maisto kortelę.

Kaip avilyje

Pati stovykla — kaip užiantis bičių avilys: vieni važiuoja i Kanadą miško kiršti, kiti žada laimės įieškoti Australijos žemyn, tretieji laukia, kol atsivers palaimintieji vartai i JAV, ketvirtieji i Venecuelą dairoi, o nekantrėsnieji, vilties pritrūkę, skuba i Olandiją ar Prancūziją. Visi apgyvendinami neblogai išsilaukusiose kareivinėse. Seimos ir moterys dažniausiai gausna geras kambarius. Būsimieji australai ir Kanados miškų kirtėjai patalpinti palėpėse. Kiek-

vienam stovyklos gyventojui parūpinama kariška lauko lova, pora antklodžių ir švarus baltas, neprikimštas čiūžinys vietoj paklodės. Kurie patenka i kambarius, jaučiasi neblogai, nes beveik visur yra centrinis šildymas. Gyvenantiems palėpėse tenka pašalti.

Visas maistas išduodamas virtuvėje. Kiekvienas stovyklos gyventojas pusręčiams gauna gabalą sausos juodos duonos ir puoduką šalia pieno stovėjusios kavos, pietums — keletą neluputų bulvių, truputį padažo, puoduką sriubos, vakarienei — sriubos arba kokios nors košės (avižinių dribsnių, kruopų). Maistas nepakankamas. Ypač pasigendama riebalų. Nuotaiką gadina nuolatinis stovėjimas eilutėse, kurios dėl didelio gyventojų skaičiaus yra neišvengiamos.

Per komisijas

Išvažiavus pirmajam transportui i Australiją — išvyko 372 vyrai i jų tarpe apie 150 lietuvių) ir tiek pat moterų — savo kryžiaus kelius pradėjome mes, miško kirtėjai. Pirmoji sustojimo vieta arba, kaip seni žmonės sako, "stacija" — ambulatorija, kur DP gydytojai atlieka paruošiamuosius darbus: nufotografuoja plaučius, paima kraujo Wassermann reakciją nustatyti ir pavišutiniškai patikrina kiekvieno kandidato sveikatą.

Po poros dienų pradeda si-jojimą Kanados saugumo komisija. Norintieji įvažiuoti Kanadon paskutinią kartą turi atlikti politinį patikrinimą — skrynin-gą, kuris tačiau nėra toks baisus kaip 1946 metų.

Gavusieji saugumo karininko aprobatą eina i darbo komisiją, kuri ypač domisi miško kirtimo stažu ir tėvynėje praktikuota profesija. Daugiausia palankumo ji atrodo, turi ūkininkams ir kitiems, dirbusiems fizinį darbą. Tačiau kartais praleidžia ir intelektualus — pvz. šiam transportui praleido vieną gydytoją, nors šiaip mokyty nelabai tepageidauja.

Perėjęs darbo komisiją, atsiduri pas kanadietį gydytoją, kuris jau turi plaučių nuotrauką, kraujo tyrimo rezultatus ir daro galutines išvadas. Bendro apžiūrėjimo metu ypatingas dėmesys kreipiamas i širdį, dantis (kad nebūtų kiauuri), rankas (kad nerūktų pirštų) ir betkokius kūno sužalojimus, net paprastas randus. Neprima su išsiplėtusiomis venomis. Nešiojantieji akiniai dažniausiai praleidžiami, jeigu akys nėra perdaug nusilpusios.

Iš gydytojo keliaujama pas Kanados konsulą sutvarkyti visus formalumus. Beveik kas ant-ram duoda paskaitų laikraštį (lietuviams — "Mintį"). Susidaro išpučis, kad neraštingi nelabai pageidaujami. Konsulo žodis — galutinis. Tačiau pas į "krinta" palyginti nedaug, o ir tie patys dažniausiai dėl nevisai palankaus sveikatos pažymėjimo (kanadiečio gydytojo). Charakteringa, kad i Kanadą nenorima įsileisti tų, kurie yra gimę JAV arba ten turi giminių.

Pas konsulą užbaigiami paskutinieji DP kryžiaus keliai. Visa procedūra — DP gydytojai, saugumo komisija, darbo komi-sija, kanadietis gydytojas ir kon-

sulas — paprastai pareikalauja net iki dviejų savaitių. Po nuolatinio stovėjimo eilutėse žmogus tada jautiesi visiškai nervus praradęs.

Kantrybės bandymas**Diepholce**

Laukiant laivo tarptautinė Diepholco stovykloj, programa prasideda 7 v. r. suprantama, ne vėliaus pakėlimu, nes jos, iš viso, čia niekas nenuleidžia. Kai iškelia naujutėlaitę, tai ir plevesuoja kiauras dienas bei naktis, kol šiaurės vėjas i skutus nesudrasko. Programą pradeda bloko seniūnas, įkišdamas galvą pro duris ir apyskambi tenoriuku užtraukdamas: "Proša pana, proša bulvių skusti!"

Po to jis vėl uždaro duris, ir mes keikdamiesi lendam iš po skarmalų krūvos. Keikiamės, nes pasaulį niekada teisybės nėra. Gretimam bloke gyvena šimtai būsimųjų tarnaičių — raudonai nulakuotais nagais, su manikūrais, pedikiurais ir kitom margo visuoje prašmatnybėm. Sako, kaikuriuos, iš viso, nekustų bulvių nemačiusios. Taigi, mes ir pykstam, kad taip neplaningai gadinami žmonės: miškakirčiai verčiami bulves skusti, o tarnaitės, ko gero, bus varomos malkų skaldyti. Keikiamės, žinoma, tik savo kambarį, i viešumą su keiksmams neiš-einam. Įgimtas džentelmeniškumo jausmas neleidžia. Reikia gerbti moterų giminę. Todėl gerbiame ir gerbiami tylim...

Sekantis programos punktas — pietūs. Kitiškaiukas ginkluoti vyrai sušalę truplia virtuvės prieangy, kol virėjas teikiasi prartati pro šiu kraštą "proša pana" ir katiliukan įverčia samti kukurūzų sriubos. Tarp kukurūzų išdidžiai plaukioja pora bulvių. Mūsų skustų — margais šonais. Ir be akinių matyti, kad visdėlo tarnaitės bulves geriau sugebėtų nuskusti už mus, miškakirčius, būsimuosius Kanados meškų ramdytojus.

Kukurūzai, žinoma, kaip kukurūzai: nei šienas, nei šiaudai. Truputį gomurį erzina, o pilve kaip ir nieko nebūta. Užtat prausykloj kiekvienas lengviau atsistūda. Katiliuku nė plauti nereikia: pakišai po atsuktu kraniu, ir, žiūrėk, jau patys išsi-plovė.

8 val. vakaro prasideda tradiciniai šokiai. Iš visų bloku bėga salėn tarnaitės, miškakirčiai, afidevity savininkai. Su šalės kraujas atšyla, vėl ima cirkuluoti gyslose. Išbadėjusioji dūšioj lyg i linksniau pasidaro. Kalorijų likučiai bando kojas kilnoti i džiazio taktą.

Kaip matot, programa nepasi-žymi didesniu įvairumu. Bulvių skutimas, kukurūzų sriuba, šokiai yra trys pastovūs jos punktai, aplink kuriuos sukasi visas nūdienis mūsų gyvenimas, kažkur užtrukusio laivo belaukiant. Žinoma, tarp šių didžiųjų programos punktų yra ir mažesnių, i knygas nesurašytų. Pvz. penktadieniais duodamas sausas davinys, o jį dažniausiai sudaro 250-300 gr. duonos dienai ir 30-40 gr. sviesto savaitėi. Tačiau toks nepaprastas įvykis mus iš-tinka tik kartą per savaitę, ir dėl jo įprastinė dienos programa beveik nenukenčia.

(Bus daugiau)

"Zdebskį Juozą, Vinco, gim. 1929 m., pripažinti padariusi nusikaltimą, numatytą LTSR BK 143 str. I d. ir nuteisti vie-niems metams laisvės atėmimo, atliekant bausmę bendrojo režimo pataisos darbų kolonijoje. Bausmės pradžią skaiyti nuo 1971 m. rugpjūčio 26 d."

1971 m. gruodžio 9 d. LTSR augščiausiojo teismo teisminė baudžiamųjų bylų kolegija nu-tarė, kad kun. Zdebskis pripa-žintas kaltu pagrįstai, o paskir-ta bausmė atitinka padarytą nu-sikaltimą ir jo asmenybę.

Teisėjų sprendimas

Po kun. Zdebskio kalbos se-kė dviejų valandų pertrauka. Sugrįžęs po ilgo pasitarimo teis-mas paskelbė LTSR vardu šito-kį nuosprendį:

Du šimtai ukrainiečių laukia teismo

Praėjusią vasarą raudonųjų teismai nusiaubė Čekoslovakiją, vėliau palietė ir Lietuvą. Netrukus numatoma pradėti visa eilė teismų Ukrainoj. Ten 1971 m. gruodyje buvo išleista slapta instrukcija, įsakanti likviduoti pogrindinę spaudą — "Einamųjų Iyvykių Kroniką" ir "Ukrainiečių Pranešėją". Visdėlo po šio įsakymo išėjo dar keturi "Kronikos" numeriai, nors buvo suimta daug intelektualų. Taipgi tebeina ir antrasis pogrindžio laikraštis. Naujausias to laikraščio numeris jau pasiekė ir Toronto ukrainiečius. Jame sužymėta apie 200 pavar-džių ukrainiečių, kurie buvo suimti pirmojų šių metų pusėj ir telabaukia teismo Kieve, Char-kove ir Llive.

Iš kaltinamųjų Vakaruose ge-rai žinomas Viačeslovas Černo-vilius, 35 m. amžiaus, buvęs žurnalistu televizijos žinių srityje. Jo uždavinys buvo — sekti teismuose ukrainiečių bylas ir apie jas atitinkamai pranešinėti. Il-gainiui jis pradėjo i teismų by-las žiūrėti ne sovietinėmis, bet žmogiskomis akimis ir ėmė da-ryti sau reikiamus užrašus, rinkti kaltinamųjų ir kaltintojų pareiškimus, cituoti savo užra-suose kaltinamųjų laiškus, pra-symus bei telkti "jam nepri-klausančią" medžiagą. Tas visas gana platus rankraštis buvo per-

siųstas i Vakarus ir pirmą kartą atspausdintas Toronte. Knyga pavadinta "Černovilius laiškai" "The Chornovill Papers".

Po to Černovilius Ukrainoje buvo suimtas ir nubaustas 18 mėnesių darbo stovyklos. Iš ten išėjo 1969 m. ir pasidarė vienu iš didžiausių priešsovietinių "atskalūnų". Už tai praėjusį sausį jis vėl buvo suimtas. Taip pat buvo suimtas Ivan Svitylčny, 43 m. amžiaus, ukrainiečių literatūros kritikas ir vertėjas. 1972 m. sausyje buvo suimtas Euge-nijus Sverstiuk, 32 m. amžiaus, poetas ir literatūros kritikas. Jis įtariamas pogrindžio veikla.

Politiniai stebėtojai spėlioja, kad iš 200 suimtų daugelis bus paleisti, ypač po pasikeltimų Ukrainos partinės valdžios vir-šinėse, t. y. gen. sekretoriaus P. Selesto atšaukimo i Maskvą. Deja, tie spėliojimai iki šiol ne-pasitvirtino. Suimtieji telabai-komi už groty. Tiesa, kaikurie "atskalūnai" buvo išleisti iš ka-lėjimo, bet ne dėl P. Selesto at-šaukimo. Pzv. buvo išleista žy-maus ukrainiečių rašytojo anū-kė Zinovija Franko. (Jos senelis ukrainiečiams — Ivan Franko buvo kaip lietuviams Maironis). Mat, ji sutiko pripažinti "kly-dusius" ir pasmerkti visus tuos, kurie ją įtraukė i "atskalūniš-ką" judėjimą...

Pranas Alšėnas

Recenzentas, pakritikavęs knygą apie Lietuvos universitetus, padarė išvadą: "Visdėlo gera knyga... Prieš šventes, kai sunku rasti rimtą, išpuodingą, kultūringą ir nepigią dovaną draugams, nepamirškite "Lietuvos universiteto". STORA IR VERTINGA DOVANA GĖDOS NEPADARYS."

Gaukuma už \$20 adresu:

Liet. Profesorų Draugija, c/o St. Dirmantas, 6616 So Washtenaw, Chicago, Ill. 60629, USA

P A D Ė K A

Nuoširdžiai dėkoju mane aplankiusiems ligoninėje bei namuose ir už jų dovanas: p. P. H. Zmuidzinienei, M. Arštikaitytei-Uleckienei, O. Kaveckienei, E. Szalowska, K. Otto, F. Vasilūnienei, R. Wyllie, D. Taylor, B. Brown, Vyams, Pellizzari, Povilaiciams, Pargauskams, Nijolei Laanzoo, C. Lombardi, V. Burns, Gudeliams, KLKM Dr. Jos Sv. Jono Kr. parapijos sk. atstovams, Delhi sk. atstovams, DDCA atstovams, Delhi Muzikos Klubu atstovai, Siurnoms, Gudžiauskienėi, Žiliviciams, Steigvilienei. Labiausiai dėkoju mane globėjusiai, kasdieną lankusiai Verutei Ottienei.

Su tikra padėka ir draugiškumu —

Vanda T. Garnelienė

Mūsų kredito unijos nariai

A+Antanui Jukneliui

mirus, jo žmonai ONAI ir artimiesiems nuoširdžių užuo-jautą reiškia —

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Litas" valdyba

A+A**Broniui Steponaičiui**

mirus, sūnui advokatui HENRIKUI su žmona ir uošviams J. S. BELIONAMS mūsų nuoširdi užuojauta —

M. I. Šilkaičiai

Čikaga

S. B. Juozapavičiai

A+A**Broniui Steponaičiui**

mirus, sūnų HENRIKĄ ir jo žmoną DALIĄ nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

E. Girdauskienė

Vyt. Girdauskas ir šeima

A+A**Mečislovui Adomaskui**

netikėtai mirus Lietuvoje, jo brolių JONĄ su šeima Hamiltone nuoširdžiai užjaučiame —

S. J. Gimžauskai

B. B. Venslovai

A. Z. Pulianauskai

M. J. Zurliai

CLEAR-VISION
— TV-HI-FI —
Taisom ir parduom prienamom kalnom televizijos priimtuvus — paprastus ir spalvotus, keičiam senus — i naujus
Tel. 532-7733 1613 DUNDAS Street West

S. ir G. TIRE SERVICE sav. estai
459 Roncesvalles Ave. Tel. LE 4-6602
Didelis pasirinkimas. Urmo kainos. FIRESTONE.
DUNLOP, DOMINION ROYAL, GOOD YEAR ir kt.
autovežimiams sniego padangų (snow tires) ir kt.
Visų rūšių padangų taisymas, vulkanizacija ir kt.
Atidaryta kasdien iki 7 v.v. Seštadieniais iki 2 v.p.p.

MOHAWK
FURNITURE LTD.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRŲS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
SIUVAMOS MAŠINOS • RASOMOS MAŠINĖLĖS
Nemokamas i namus pristatymas.
KRAUTUVYS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. O X 9-4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Dvidešimt metų moterų veiklai

Ir. LUKOSEVICIENE

Kanados Lietuvių Katalikių Moterų Draugijos Montrealio skyrius minės savo veiklos sukaktį š. m. gruodžio 2–3 dienomis. Dvidešimt metų organizacijai yra netrumpas kelias, palikęs pėdsakus aplinkoj ir narių tarpe.

Montrealyje katalikės moterys įsisteigė po II D. karo atvykus naujai ateivių bangai. Tai buvo kūrimosi metai šeimoms, organizacijoms, parapijoms. Todėl nenuostabu, kad per šiuos du dešimtmečius ir katalikių moterų veikla Montrealyje turėjo daugialypiškumo atspalvį. Jos buvo aktyvios parapijų kūrimė, šalpos darbe, reikišėsi socialiniame gyvenime, rengdamos paskaitas auklėjimo ir kitais aktualiais klausimais, kultūrinę veiklą — koncertais ir pobūviais, visuomeninę veiklą — įvairia organizacine talka.

Sukaktys yra gera proga ne tik pažūrėti į praeitį, bet ir į dabartį bei ateitį. Juk svarbu stebėti ir pažvelgti, kur esam ir į kur turėtume krypti rytoj. Šiandien šios klausimus kelia beveik visi žmonės, organizacijos ir institucijos. Ir tai natūralu, nes esam nuolat besikeičiančiame pasaulyje, kur stagnacija reiškia išnykimą.

Norisi nuosirdžiai linkėti ir Montreale katalikėms moterims šios suakties proga pažvelgti į save ateities akimis ir pamėginti atrasti savo veiklai formas, būdus, turinį, kurie ir šiandien būtų tiek pat gyvi, dinamiški, realūs, kaip ir prieš 20 metų.

Sios suakties programa bus iškilni. Montrealis turės progos pirmą kartą išgirsti Čiurlionio ansamblio kanklių orkestrą gruodžio 2 d., 7 v. v. Aušros Vartų parapijos salėje. Susipažinkime arčiau su šiuo meniniu vienetu.

Lietuvių Tautinio Meno Čiurlionio Ansamblio kanklių orkestras įsteigtas Onos Mikulskienės 1940 m. sausio mėn. Vilniuje kaip Vilniaus šaulių moterų kanklių orkestras. Jis veikė ir koncertavo drauge su Vilniaus šaulių rinktinės vyrų chorų, vadovautu dirigento Alfonso Mikulskio. Lietuva okupavus bolševikams, kanklių orkestras su šokėjų rateliu pri-

sijungė prie minėto vyrų choro ir sudarė L. T. M. Čiurlionio Ansamblių. Nuo to meto veikia kaip to ansamblio kanklių orkestras.

Per tuos 32-jus metus kanklių orkestras vienas ir su Čiurlionio ansambliu yra atlikęs arti 1.000 koncertų Europoje, S. ir P. Amerikoje, Kanadoje. Koncertavo žymiausiose koncertų salėse: Carnegie Hall ir Lincoln Center Niujorke, Civic Opera ir Symphony Hall Čikagoje, Severens Hall bei Music Hall Klevelande, Klevelando, Vašingtono, Medelino ir kitose katedrose bei bazilikoje.

Kanklininkės-ai kankliuoti pramoko Vyskupo M. Valančiaus lietuvių mokykloje, kurioje 13 metų kanklių muziką dėstė ir orkestrui vadovavo Ona Mikulskienė. Išleido ir kanklių muzikos plokštelę "Lietuvos kanklės", o su "Aukuro" ansambliu — plokštelę "Aukuras". Dabar kanklių pamokos perkeltos į Klevelando Sv. Kazimiero lietuvių mokyklą.

Norintiems pasitbulinti bei būti kanklių orkestrų vadovais mok. Ona Mikulskienė prieš septynerius metus įsteigė privačią kanklių muzikos studiją, kurioje išeinami privalomi teoriniai dalykai ir kankliavimo programa pagal Vilniaus konservatorijos kursą. Šią studiją baigė visa eilė kvalifikuotų kanklininkų-kų solistų, iš kurių 7 kankliuoja Čiurlionio ansamblio orkestre.

Orkestrą sudaro 12 kanklininkų su keturių rūšių kanklėmis: I-os, II-os, bosai ir kontrabosai. Su kanklių orkestru solo dainas atlieka Čiurlionio ansamblio solistė Irena Grigaliūnaitė ir melodeklamacijos — Vilija Nasvytė.

Sekmadienį, gruodžio 3 d., 11 v. r., Aušros Vartų bažnyčioje bus iškilmingos pamaldos, kurių metu šalia Aušros Vartų parapijos choro gros ir Čiurlionio kanklių orkestras. Po mišių AV par. salėje įvyks iškilmingas posėdis su dr. O. Gustainienės paskaita "Lietuvių tautos charakterio pagrindiniai bruožai." Po to — vaišės.

Montrealiui tai bus neeilinis kultūrinis savaitgalis. Reikia tikėtis, kad montrealiečiai gausiai dalyvaus. Katalikių moterų Montrealio skyriui linkėtina dar daug darbinių metų!

Himnas – kada, kur ir kaip?

AL. GIMANTAS

Visuomenėje kyla diskusijos Tautos himno giedojimo klausimu. Skirtingas nuomones sukėlė vis gausėjantis himno giedojimo reiškinys.

Kaikieno nuomone, dažnas, be reikšmingesnės progos himno giedojimas mažina tautinės giesmės iškilmingumą, lyg ir degraduoją jos prestižą. Pvz. Jungtinės Valstybės išgalvėjęs patrotys net eilines sporto rungtynes pradėti amerikiniu himnu. Stadijone publika būna laisvai nusiteikusi, nelabai pasirošus susikaupimui, bent kiek drausmingesniai himno pagerbimui. Matome susijusius dalyvius, bet vieni jų laiko alaus bonkas, kiti — rankas kišenėje, tretį dar kems burnon dėres, ketvirtį skuba užbaigti valgomų ledų davinį. Tokį spektaklį matant, taip ir norisi tarti, gal jau geriau to himno negiedoti ar negroti...

Kanadoje dar daug kur net kino teatro seansai baigiami himnu. Čia publika irgi nevisuomet rodo pagarbą ar susitelkimą. Net ir šokių vakaro pabaigoje orkestras baigia balių himnu. Labai dažnai tokių pobūvių metu juk veikia alkoholinių gėrųjų bufetas, kuris paveikia ir dalyvių temperamentus. Tad nereikėtų per daug stebėtis, kad grojant ar giedant himną neišlaikomas prideramas orumas ir pagarba.

Dabar galime persikelti lietuviškon plotmėn ir pažvelgti, kaip šie dalykai atrodo mūsų gyvenime.

Bene mažiausia pagarbos ir daugiausia vaidybinio dėmesio susilaukia himnas naujų metų sutiktuose. Beveik visur ir vi-

sada tas senųjų metų išlydėjimas ir naujųjų sutikimas, lydimas gausių taurėlių išgėrimais. "Kilnieji" gėrimai slepia savyje geroką dozę alkoholio, kuris pastebimai paveikia iškilmingumą, plaukusi publika. Pakyla temperamentalai, drąsesni daros jų desiai ir žodžiai, garsesni ir pokalbiai. Iki vidurnakčio suspėjama nuimti nuo stalo nemažai tuščių bonkų. Ateina eilė įprastam himno giedojimui. Balsų darna, intonacija... na, gal daugiau apie tai nekalbėkime. Kurie dalyvaujame, gerai žinome. Patriotiniai nusiteikimai tuo momentu būna tikrai pagyvėję, tačiau jų išreiškimo būdas, šiuo atveju himno giedojimas, nebūna pakankamai orus. Visų dėmesys paprastai skiriamas (kiti nebelaikia paskutinių himno garsų...) sveikinimams, bučiams, glebėsčiavimams. Visų Naujų Metų vardu.

Jaunimo stovyklos, tautinės bei valstybinės šventės, iškilmingi minėjimai irgi neapsieis be himno. Čia tas ceremonialas net ir būtinas. Bet šiaip jau įvairių pramoginių pobūvių metu, kai pagrindinis dėmesys skiriamas vaisėms, gėrimams, kažin ar derėtų maišyti alkoholį su himnu. Toks mišinys daugiau žemina mūsų tautinę giesmę nei ją pagerbia.

* Vengrijos ir Vatikano atstovai šiuo metu tariasi Katalikių Bendrijos ir valstybės santykių Vengrijoje sunormalinimo reikalu. Tą žinią paskelbė Italijos radijas ir patvirtino Vengrijos ambasada Romoje. Iki šiol nieko konkretaus nėra pasiekta, nors tariamasi jau senokai.

Evangelikų-liuteronų bendrijų kunigų ir darbuotojų suvažiavimo bendra nuotrauka Aumuerle, netoli Hamburgo, V. Vokietijoje. Pirmoji eilė iš dešinės į kairę: senjoras kun. A. Keleris iš Bremeno, Vera Urdzine iš Bad Godesbergo, Krista Matz iš Esseno lenkų atstovė, liuteronų pasaulinio vokiečių vyr. komiteto įgaliotinis Vokietijai bendrijų tarėjas kun. dr. Ernst Eberhard iš Stuttgart, kun. Julius Stanaldis iš Backnango, vyr. bendrijų tarėjas kun. O. Klapper iš Hannoverio, etis arkivyskupas K. Veem iš Stockholmo ir lenkų bendrijos atstovė Dietrich iš Esseno. Dešinėje pusėje matyti Fr. Slensteris iš Bremeno, vicosenjoras kun. J. Urdzė iš Bad Godesbergo ir garbės senjoras kun. A. Gelžinius iš Braunschweigo. Nuotraukoje trūksta mokyto. Fr. Skerio iš Mannhelmo. Nuotr. Fr. Skerio

Klevelando Čiurlionio Ansamblio kanklininkų kvartetas ruošiasi koncertuoti Montrealyje katalikių moterų dvidešimtmečio iškilmėje gruodžio 2 d. Iš kairės: Vytautas, Danutė, Mirga ir Raimundas Bankalčiai

Pirmoji lietuvių parapija Kanadoje

Montrealio Sv. Kazimiero parapijos šešiasdešimtmečio (1913 — 1973) išvakarėse

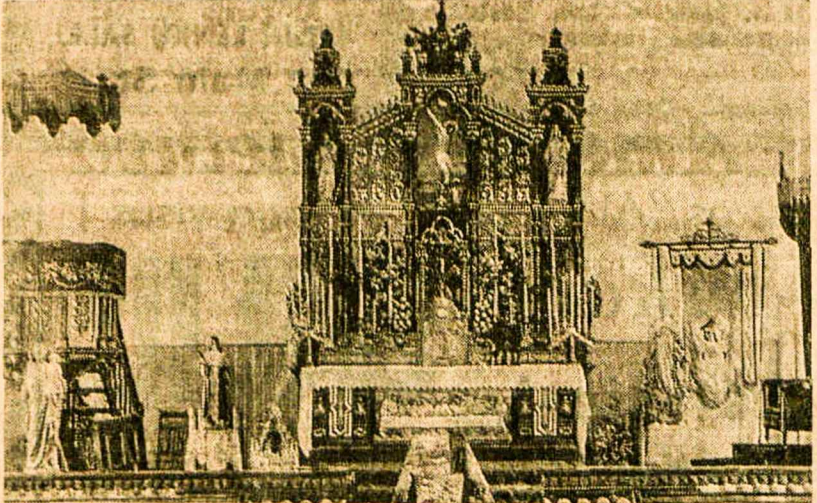
Neįmanoma yra tiksliai nurodyti tautų atsiradimo pradžią. Sunku yra taip pat pasakyti, kada gimė ta ar ana parapija. Tai galioja ir Sv. Kazimiero parapijai Montrealyje. Jos užuomazga reikėtų galbūt laikyti pirmųjų lietuvių kunigų pasirodymą — kun. B. Slamo ir kun. S. Kučo — šio šimtmečio pradžioje. Tačiau parapiją galutinai suorganizavo kun. Juozas Vyšniauskas, kuris atvyko į Montrealį lygiai prieš šešiasdešimt metų — 1912 m. spalio 7 d. Po savaitės įvyko pirmasis lietuvių susirinkimas, kurio metu buvo nubalsuota steigti pirmąją lietuvių parapiją Kanadoje ir tuojau pradėti statyti bažnyčią. Nors parapija kano-

metais. Tačiau atrodo, kad Sv. Kazimiero parapija nebuvo išimtis. Panašių vargų turėjo ir kitos tautinės parapijos Montrealyje.

Naujas lapas skleidėsi parapijoje, kai į Montrealį palengva pradėjo atvykti trečioji išeivija, kuri kraštą paliko ne ekonominiams, o politiniams sumetimais. Sv. Kazimiero parapija, ar bent jos parapijiečiai, tapo ir naujiesiems ateiviams lietuviška užuovėja. Kai "pažangieji" kludė "visokiais būdais lietuvių atvykimą į Kanadą, tai didelė dalis parapijiečių atsikvietė nemažą naujų išeivių į šį kraštą. Tam reikalui buvo net sudarytas spe-

Montrealyje. Sv. Kazimiero parapijos likimas rodo, kad mes nemokame spręsti savo problemų institucinėmis kategorijomis. Asmuo ir asmeniniai išsikačiavimai nulemia mūsų sprendimus. Jei mums asmuo nepatinka, nepatinka ir pati institucija, kuriai jis vadovauja. Bet ar protinga paaukoti instituciją dėl asmens? Dešimt metų vėliau parapijos vadovybė buvo pakeista. Aišku, kad ji galėjo būti pakeista ir 10 metų anksčiau. 1960 m. gruodžio 24 d., t. y. dar ne dešimčiai metų nepraėjus nuo parapijos padalinimo ir vos keturiem metams nuo naujos bažnyčios pastatymo, — tuometinio parapijos komiteto iniciatyva buvo pakeista Sv. Kazimiero parapijos administracinė vadovybė. Kodėl komitetas reikalavo pakeitimų? Nes parapija artinosi prie finansinio bankroto. Būtų klaida ir net neteisinga manyti, kad dėl to kaltas buvo tik klebonas. Gal daugiau į parapijos finansinį nuosmukį atsiliepė didesnės dalies parapijiečių netekimas.

Kai naujoji vadovybė perėmė administraciją, tai parapijos skolos siekė \$170.000. Todėl padėtis nebuvo pavydėtina. Nekalbant apie skolų mokėjimą, ji turėjo surinkti vienokių ar kitokių būdų per metus \$27.000, nes parapijos išlaikymas atėjo apie \$18.000. o, o palūkanos už skolas siekė iki \$9.000. Tuo tarpu sekmadienio rinklėnos svyravo tarp \$140 — \$150. Parapijoje bebuvo apie 420 šeimų, kurių tik pusė aktyviai rėmė parapiją. Tiesa, keleto metu

Senosios Montrealio lietuvių Sv. Kazimiero parapijos šventovės didysis altorius. Vėliau buvo pastatyta nauja mūrinė šventovė

niškai buvo pripažinta 1916 m. sausio 22 d., bet faktiškai ji pradėjo egzistuoti jau 1913 m. sausio 1 d., kai buvo pradėtos vesti parapijos gimimo, sutuoktųjų ir mirimo metrikų knygos. Todėl šią datą galime laikyti parapijos gimimo diena.

Kaip rodo praeitės dokumentai ir parapijiečių liudijimai, Sv. Kazimiero parapija atliko didelį vaidmenį ne tik Montrealyje, bet ir visos Kanados lietuvių gyvenime. Ji buvo religinės ir tautinės veiklos centru. Įvairių aplinkybių blaškomi lietuviai rasdavo joje lietuvišką užuovėją. Ji buvo kartu ir tėvynės atsivežtojo lietuviškojo palikimo pagrindinė saugotoja.

Tuo metu krašte ir išeivijoje lietuvių buvo gabi tauta. Lietuviškoji šeima buvo sveika ir stipri. Kad taip buvo iš tikrųjų, rodo parapijos metrikų knygos. Tais laikais parapijai priklausė apie 270—300 šeimų. 1913 m. buvo užregistruoti 93 krikštai ir 28 sutuoktuvės, 1914 m. — 89 krikštai ir 31 santuoka, 1915 m. — 87 krikštai ir 38 sutuoktuvės, 1916 m. — 91 krikštai ir 19 sutuoktųjų. Šiuo metu Montrealyje yra keturis kartus daugiau lietuvių šeimų, o turime tris kartus mažiau krikštų per abi lietuvių parapijas. Tautinių švenčių metu spauda, kalbėtojai paličia įvairius klausimus, bet nutyli vieną pagrindinį, sakyčiau, gyvybinį faktą, jog esame normaliai greitai mirštantys tauta. O taip yra todėl, kad lietuviškoji šeima, tautos stiprybė ir pasididžiavimas per istisus šimtmečius, stipriai susilubavo. Stebtinai iš arčiau susilubos gyvenimą, susidaro išpuolis, kad lietuviškosios kovos lauką anksčiau palieka lietuviškoji šeima, negu lietuviškasis jaunimas.

Lietuviškoji išeivija, bent Montrealyje, matomai nyksta ne todėl, kad vaikai nebekalbėtų lietuviškai (jų dauguma kalba gana gerai), o labiau todėl, kad mirimų skaičius viršija gimimus, o šeimų išsiskyrimai pradeda laikyti normaliu dalyku. O jei pridėsime nepaprastą mišrių šeimų daugėjimą, tai lietuviškosios išeivijos dabartinis paveikslas bus dar tamsesnis.

Kai Lietuva atgavo laisvę, tai Sv. Kazimiero parapijos, ir kitų parapijų išeivijoje, gyvenimas pasidarė ir religiškas, ir tautiškas gyvensnis. Susiorganizavo savišalpinės draugijos, kaip Sv. Onos. Sv. Elzbietos ir Sv. Terešės. Buvo veikli Vilniaus Vadešimo Sąjunga. Parapijoj atsilankydavo žymesnieji Amerikos ir Lietuvos veikėjai. Aišku, parapija išgyveno ne tik saulėtą, bet ir ūkanotą dieną. Ypač ją užpuolė vargai didžiosios krizės

cialios komitetas. Buvo galima manyti, kad naujo kraujo iliejimas ir lietuviškąją išeiviją išeis į naudą parapijai. Bet tolimesni įvykiai parodė, kad išėjo priešingai. Jei koks sociologas mėgintų surasti priežastis, tai jis rastų gal daugelį. Bet viena iš pagrindinių priežasčių reikia laikyti naujosios išeivijos nesupratimą senosios, o senosios nesupratimą naujosios. Taip buvo ne tik Montrealyje, bet ir kitose Amerikos lietuvių kolonijose. O vienas kito supratimas yra būtina sąlyga ne tik šeimų, bet ir parapijų sugyvenimui. Mes galime turėti daug gerų norų ir parodyti nemažą aukos, bet jei nesuprasime vienas kito, tai mes dažnai viena ranka griausime tai, ką kita statysime. Tai matyti ne tik parapijinėje, bet ir apskritai visuomeninėje veikloje. Mes esame panašūs į tuos egzistencialistų herojus, kurie stato tiltus, o paskui juos patys išsprogina.

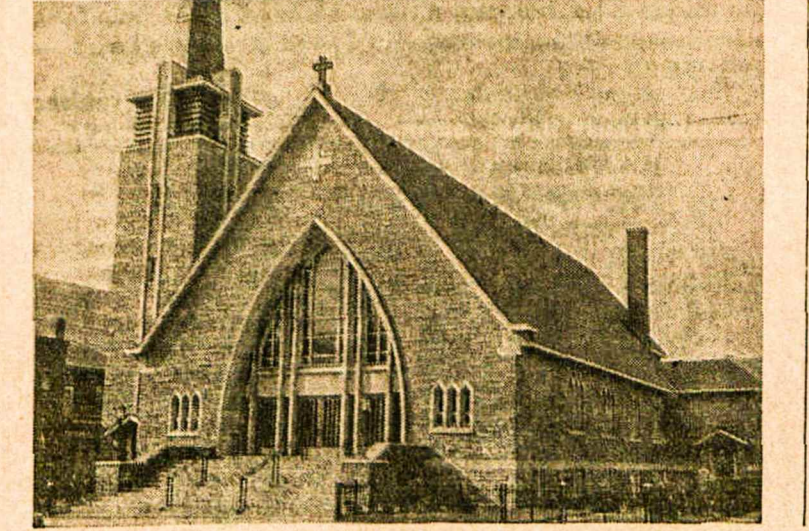
1951 m. vasario 9 d. Montrealio arkivyskupas Paul Emile Leger painformavo kun. J. Bobiną, tuometinį parapijos kleboną, kad Montrealyje steigiamą naują lietuvių parapiją Aušros Vartų vardu ir kad ją priskiriama Sv. Kazimiero parapijos visą vakarinę dalį. Sv. Lauryno gatvė tapo riba. Ką tai reiškė Sv. Kazimiero parapijai? Visų pirma daugiau negu pusės parapijiečių netekimą. Jei prieš padalinimą parapijai priklausė apie 5000 žmonių, tai po to joje liko apie 2000 ar gal dar mažiau, nes 1961 ir 1962 m. Sv. Kazimiero parapijoje bebuvo 1400-1500 parapijiečių. Tuo pat metu Montrealyje 100.000 italų pasitenkino keturiomis parapijomis, 50.000 lenkų — trimis parapijomis, 15.000 vokiečių katalikų — viena parapija, 8.000 vengrų taip pat viena parapija. Nemažiau parapiją nukentėjo ir moraliskai. Tai jautė visa išeivija

Kun. Jonas Bobinas, ilgus metus klebonavęs Montrealio Sv. Kazimiero parapijoj

laikotarpyje parapija atsigavo finansiškai, bet tik nepaprasto administracinio taupumo ir parapijiečių didelio duosnumo dėka. Reikia taip pat nepamiršti, kad beveik trečdali parapijos pajamų sudaro parengimų pelnas.

Nėra abejonės, kad mažai parapijiečių grupė yra uždėta didelė finansinė našta, kuri diena iš dienos sunkėja, nes parapijiečių skaičius metai iš metų mažėja. Mažėjant parapijiečiams, sunkėja ir parapijinė veikla. Stai kodėl parapija, švesdama šešiasdešimt metų gyvavimo sukaktį, su nerimu žvelgia į ateitį. Pirmoji Kanados lietuvių parapija stipriai negaluoja, nes patys lietuviai, gal nesąmoningai, pakirto josios šaknis. Jei to nebūtų buvę padaryta, tai Sv. Kazimiero parapija tikriausiai būtų viena iš stipriausių ir gyviausių parapijų Kanadoje. K. F. J.

Dabartinė Montrealio lietuvių Sv. Kazimiero parapijos šventovė

Pagarbus lietuvių dvasininkas Lipniūnas

ALGIRDAS GUSTAITIS

Bėga metai, o pagarbūs prisiminimai apie kun. Alfonsą Lipniūną (1905. III. 12 — 1945. IV. 28) tebegyvena.

Tada užė kraują ir ugnį skleidęs II pasaulinis karas. Atsidūręs Vokietijoje patyriau, kad mano vyresnieji bičiuliai — prof. dr. B. Sruoga ir kun. A. Lipniūnas, tarp daugybės kitų lietuvių, yra kankinami nacių koncentracinėje stovykloj Vokietijoje. Jiedviem pasiūnciau gabalėlį lašinių ir dar kitokio maisto. Netrukus gavau iš kun. Lipniūno iš už spygliuotų vielų rašytą laiškutį, kurio jautrūs žodžiai tebedegina mano atmintį. Vėliau įsiai kelionę nedėkingoje žemėje baigė Lenkijos toliuose.

Patyręs apie kun. A. Lipniūno mirtį, jau iš Hanau a. M. pabėgėliu (DP) stovyklos parašiau straipsnelį Dillingen a. D. leidžiamam laikraščiai "Mūsų Kelias." 1946. I. 10, nr. 1(10) jis paskelbė tą rašinėlį užvardintą "Kun. Alf. Lipniūnui žuvus" (prisiminimų žiupsnelis apie didįjį Vilniaus švętyrų). Aš teturiu dvi skilteles, nesu tikras, ar nebuvo daugiau. Tie išpuždžiai taip skambėjo:

— Kun. Lipniūnas Vilniuje, — džiaugsmingai kartojome kažin kieno paleistą gandą vos užėjus amerikiečiams. — Kun. Lipniūnas vėl savo nymylėtame Vilniuje, savo Sv. Jono bažnyčioje.

Ir štai, šiandien, iš mūsų perijodiko sužinojau...

— Dieve, o Dieve, kodėl atėmė Jį iš Lietuvių Tautos!

Nepajutau, kaip rankomis suėmiau galvą...

— Lipniūno nēr! Ir jo daugiau nebebus!

Nežinau, gerai pažinau kun. Lipniūną, ar ne, bet mudviejų pažintis nedilstanti. Bent man:

Vilnius rasojo kraują. Nuo Zvėryno iki Antakalnio, visu paneriu, toli už jo, kautynių likučiai. Sudaužyti vežimai, suplėšyti tankai, sukrektę lavonai. Tarp šventimų ir lietuvių lavonai.

Pilnos gatvės lietuvių. Rodos, kitokių gyventojų net nėra Vilniuje. Visi užsiėmė, visi su baltais raiščiais ant rankovių.

Bet kas palaidos mūsų šiekus, kritusius vilties priešaušryje?

Einu pas kun. Lipniūną.

Pirmą kartą asmeniškai pasimatėme, rankas padavėme. Geras, švelnus, mielas, paslaugus veidas — sielos veidrodys.

Visą eilę jis jau palaidojęs. Atskirai, karių kapinėse. Greta kritusių prie Vilniaus 1920 metais. Didvyrių žemėje. Reikalus žinantį lietuviui sugabeno paskutinius palaikus. Kars-tai padirbinti, vainikai padaryti, viskas jau atlikta. Jam šiandien pranešė dar apie vieną. Laidos pavakare. Jei noriu, lai ateinu.

Verksnojo dangus.

Kukliai davęs paskutinius šventinimus, maldas, nuleido dar vieną, Nežinomąjį, į žemę. Veik niekam nežinant, motinai sūnaus namuose laukiant...

Padariau kelias nuotraukas. Nors kaip per miglas išėjo, bet man jos tokios artimos buvo. Jei nesusipar kas neišvengs, rasiu sugrįžęs Lietuvon...

Nuo to laiko aš dažnokai užeidavau pas kun. Lipniūną. Visad pas jį posėdžiai, daugybė interesantų, bet Jis visad linksmas, visad gyvas, visad ras laiko pakalbėti, pasitarti, paguosti ir pasiguosti.

— Užrašykite savo pamokslus, — kartą pasakiau.

— Kodėl taip, sakote? (Jo veide rimtis).

— Man Jūsų pamokslai labai patinka. Esu tikras, patinka ir visiems kitiems lietuviams.

— Kodėl jie jums patinka.

— Baisiai nuosirdūs ir lietuviški, tauriai patriotiški. Tikra paguoda, tikras suraminimas šventadienių pasiklausyti Jūsų žodžio iš sakyklos. Turėtų likti kuo pilniausi pamokslų užrašai knygoje, kad kiti lietuviai kunigai pasimokyty Tėvynę mylėti ir tautiečius išmokyty branginti, nepalaužiamai mylėti gimtinę. Jūs einate labai teisingu keliu: pirma tautiskumas — lietuviškumas, o paskui religiniai reikalai. Jūs, kaip kun. Švoglžys-Milžinas, masę vedate pasakui save. Tikra Aukščiausiojo palaima turėti tokius vadus.

Jis kukliai nukreipdavo temą į švelnesnę formą, niekad nepriduodamas sau didesnės reikšmės.

Šioje vietoje mano rašinėlį iškarpa baigiasi, net neturint parašo, berods, tenai padėto slappyvardžiu. Gal kas turi pilną to laikraščio numerį?

Puikus, patriotiškas pamokslininkas

Papildydamas rašau, kad kun. Lipniūno pamokslai sekmadieninėse pamaldose Vilniaus Sv. Jono bažnyčioje, beveik skliautais remiančioje Vilniaus uni-

versiteto stogus, buvo tarsi lietuviško sutvirtinimo sakramentai. Stengdavausi jų nepraleisti. Ateidavo pasiklausyti ir tokie studentai, kurie šiaip į maldyklas neidavo, jei nebūdavo išskirtinių progų. Atseit tokie, kuriems religija geras dalykas, bet dar geriau, jei nesimašo po kojų. Savo viduje jie, berods, buvo tikintieji, bet tikybinius reikalus sprendė asmeniškai, ne masiškai parapiiniu urmu. (Tuo laiku buvau studentas ir su savo "luomo" žmonėmis gana artimai bendravau). Jie kun. Lipniūno žodžiuose ir sakiniuose rasdavo tai, ko labai trūko daugeliui kitų lietuvių dvasininkų: karšto, lietuviško, uždegančio patriotiškumo, prieš kurį visa kita yra antraeiliai ar dar tolimesni dalykai. Savo pamoksluose jis niekad neiškėlė religijos pirmon vieton. (? Red.). Tai labai tiko pavergtiems lietuviams. Prieš okupantų kovojama ne tiek religiniu, kiek lietuvišku pagrindu.

Kun. A. Lipniūno žodžiai, sakiniai, mintys buvo uždegančios karštos, ne kiek nepataikaujančios okupantams. Jisai pamokslus sakydavo taip drąsiai ir tiek lietuviškai, kad didžiulio dvasinio esą lietuvių ir kažkaip stipriau jausdavomės juos girdėdami. Pagalvojau: kiekvieno momentu jis galėjo būti okupantų suimtas, gal net visi jo pamokslai besiklauskantieji Sv. Jono maldyklų Vilniuje, kurie nevisad tilpdavo viduje, dažnai stovindavo už durų, kieme, besistengdami nugirsti bent paskirus žodžius. Kartais net baimindavau, kad nušlavus tų pamokslų besiklausančius, būtų suduotas pagrindinis kirtis patriotiškajai Vilniaus lietuvių visuomenei.

Sv. Mišias baigiant, visa maldykla, kun. Lipniūnui pritariant, giedodavo Lietuvos himną, kurį daugelis giedodavo su ašaromis akys.

Neprašytas sušelpė

1941 m. lietuviams sukilus prieš Raudonąją rusų armiją, pastaroji, vokiečių genama, pasitraukė su visa milicija, politrukais iš Lietuvos sostinės Vilniaus. Lietuviai pasijuto laisviau, nors netrukus įsitikino, kad tarp vokiečių ir mūsų yra labai didelių skirtumų net kovos taktikoje. Blogiausia, kad vokiečiai-naciai, tiksliau Trečiojo Reicho politika, iš esmės kirtosi su lietuvių tautos politine linija. Laimėjus Trečiajam Reichui, Lietuvai ir lietuvių tautai būtų buvę labai bloga. Kartuvinė virvė, skirtą beveik visai lietuvių tautai, jau aiškiai matėme ruošiant Reicho centruose.

Bet dar blogiau buvo rusų-komunistų okupacijos, raudonųjų pūvių tvarkomoje iš pačio Kremliaus labirinto. Tada net drąsesnį žodį buvo rizikinga tarti, nes šnipų ir išgamy buvo ne tik žydų, rusų, kriminalistų ir papirkėtų eilėse.

Abiejose tose okupacijose kun. Lipniūnas išliko tyru, pirmiausiai lietuviu, visiem padedančiu. Kurį laiką, užėjus vokiečiams 1941 m., aš neturėjau nei darbo, nei pajamų. Gyvenau skurdžiai, stokoju maisto, dažnai būdavau alkanas. Eidamas gulti galvodavau, gal rytoj iš kur nors gausiu socialią pavalgyti. O rytojūs vėl ateidavo beveik toks pat, dažnai blogesnis, nes normuoto ir lieso maisto kortelės kartais iškirdavau net prieš laiką. Kažkokiu būdu apie mano padėtį sužinojo kun. Lipniūnas (stengiausi niekam nesiskųsti, nes buvo nemažai studentų, panašiai vargančių). Pakvietė ateiti pas jį, netoli Aušros Vartų, pasikalbėti.

Neilgai tenai buvau, nedaug jis mane klausinėjo. Staiga man į rankas įdavė 100 markių. Labai nustebau, klausiau kodėl, už ką? Jis pasakė, kad tai Laisvės Fondo pinigai, skirtami pašalpos reikalingiems geriems lietuviams. Berods, dar paminėjo, jei kada galesiu, gražinta skola padėtų sušelpiti kitus paramos reikalingus.

Vėliau artimiaus susibūliau. Zinojo, kad turiu kiek skirtingą pažiūrą į katalikiškos veiklos šakas, bet niekad manęs neragino pasiduoti jo galvosena. Kiek prasigynęs, tuos 100 markių jam gražinau su tikrai nuosirdžia ir diidele padėka.

Iš kitų girdėjau, kun. A. Lipniūnas turėjo šelpiamųjų sąrašą. Gal ir kokius prie jų užrašus darė. Ar kas turi tuos užrašus?

Kiek ir kaip buvo ištraukęs į lietuvių pagrindžio veiklą rusų-komunistų ir vėliau vokiečių-nacių okupacijos metais, nežinau, bet manau, jis veikė daug ir plačiai. Dabar, deja, jo nėra gyvųjų tarpe, tai gyvi liudininkai, apie jį žinantieji, turėtų kuo pilniausiai parašyti, paskelbti.

Kun. Alfonsas Lipniūnas buvo ir išliko kilniu lietuviu dvasininku. O kad tokių mūsų tautoje būtų daug!

Vertimai iš svetimų kalbų Kvebeke

Kvebeko valdžios ryšių departamente yra svetimų kalbų sekcija. Joje daromi vertimai iš 40 skirtingų kalbų. Apie 20 jų kalba etninės grupės, gyvenančios Kvebeko provincijoje.

1. Svetimų kalbų vertimai. Kvebeko valdžia naudoja svetimų kalbų sekciją ryšiui palaikyti su etninėmis grupėmis, pavesdama paruošti etninės spaudos apžvalgas ir vertimus tu straipsnių, kurie buvo valdžios duoti etninių grupių spaudoje paskelbti. Svetimų kalbų vertimų sekcija prenumeruoja apie 40 periodinių spaudinių 20 kalbų, paruošia vertimus, daro santraukas ir prijungia prie tu organizacijų turimų žinių, kad valdžia būtų informuota apie etninių grupių problemas ir reaguojimą į valdžios potvarkius. Tokia informacija yra perduodama ministerio pirmininko įstaigai ir keletui asmenių, kurie rūpinasi imigracija bei etninėmis grupėmis. Dalis šios informacijos įjungiamą į spaudos apžvalgą, kurią paruošia ryšių departamento.

Valdžios žinios, paruoštos spaudai ir atspausdintos etninių grupių spaudoje, yra svetimų kalbų sekcijoje išverčiamos į apie 12–16 kalbų. Skaičius priklauso nuo to, keliuose laikraščiuose žinios būna atspausdintos. Taip valdžia panaudoja etninę spaudą skleisti socialiniams įstatymams, kultūrinėms vertybėms ir kitokiai Kvebeko provincijos valdžios informacijai.

2. Imigrantų aptarnavimas. Valdžia nemokamai parūpina vertimus imigrantų dokumentų, kurie liečia pilietybės, mokslo ir darbo sritį. Tokie vertimai įgaliama nusiprašyti asmenų mokslo lygį pagal šio krašto mokyklą, ir tai palengvina naujiesiems ateiviams išsikurti. Imigrantai tokius dokumentus turi pristatyti į provincijos imigracijos departamento bendrą įstaigą (117 St. Andre St., Quebec arba 355 McGill St., Montreal), kuri persiunčia vertimų įstaigai. Kai kiti žmonės nori gauti oficialius vertimus ir pristato dokumentus tiesiai vertimų įstaigai, turi taip pat pridėti certifikatuotus čekius, išrašytus Kvebeko finansų departamentui. Tokiais atvejais už vertimus reikia mokėti nedidelį

mokestį.

3. Oficialūs vertėjai. Svetimų kalbų sekcija visais atvejais parūpina vertėjus Kvebeko provincijos teismams, kai asmenys nemoka nei angliskai, nei prancūziškai.

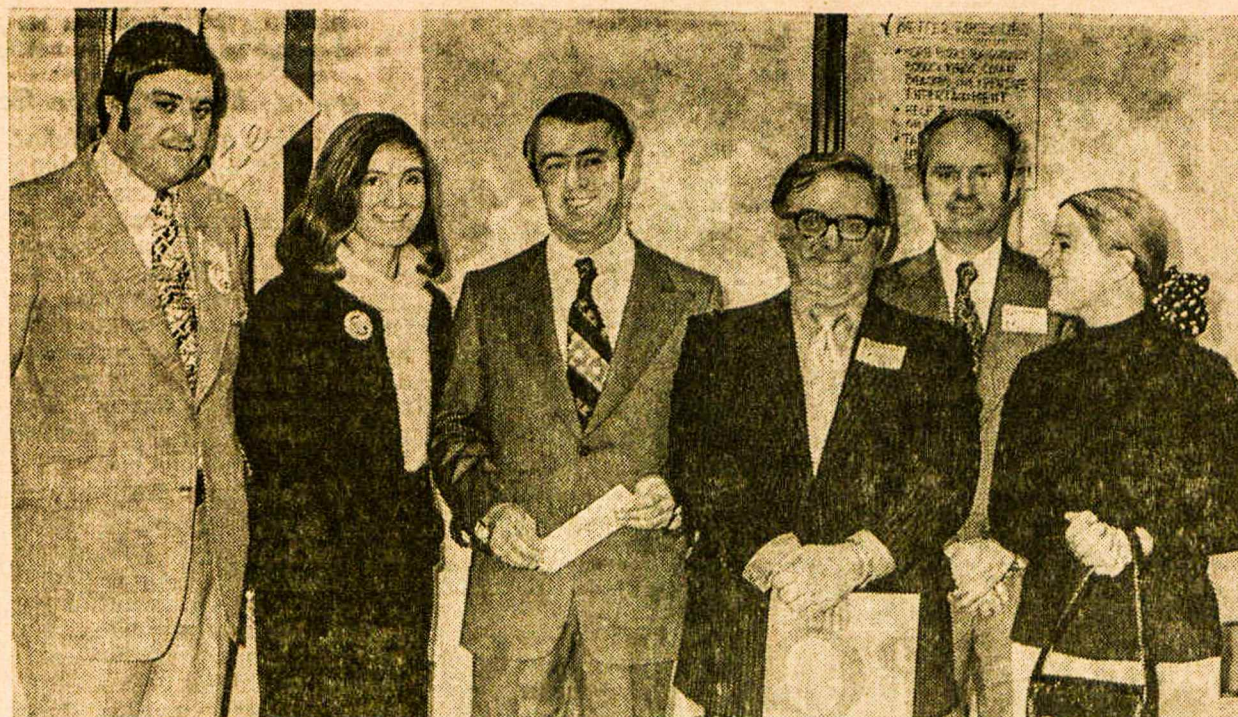
4. Techniniai ir moksliniai vertimai. Svetimų kalbų sekcija daro daug įvairių vertimų visoms Kvebeko provincijos organizacijoms tyrimų ir informacijos srityje. Ji verčia svetimų kraštų dokumentus, kurių reikalauja Kvebeko pensijų valdyba arba Kvebeko sveikatos draudimo valdyba. Taipgi ji verčia kitų kraštų įstatymus, kurie yra studijuojami Kvebeke, ir mokslinius tekstus, kuriais domisi įvairių provincijos departamentų tyrinėtojai.

Si sekcija taip pat verčia skelbimų medžiagą, kaip sąrankas bei brošiūras, o apie Kvebeką tiems, kurie imigruoja į Kvebeką, kurie jau atvykę, ir svetimų kraštų piliečiams, investuojantiems pinigų šioje provincijoje.

Svetimų kalbų sekcija, įsteigta 1968 metais, plačiai išaugo ir dabar kas mėnesį paruošia apie 500 dokumentų ir apie 200,000 žodžių teksto vertimų. Vertimai yra daromi kelių daugiakalbių vertėjų, kurie gali padaryti vertimus į apie 20 kalbų, ir taip pat visos eilės laisvųjų samdomų vertėjų. Visada yra reikalingi pagalbiniai asmenys, kurie moka vieną ar daugiau kalbų ir yra patyrę kurioje nors mokslinėje srityje. Smulkesnių informacijų teirautis: Foreign Languages Section, Department of Communications, Government of Quebec. Tel. 416-643-8438. Canadian Scene

ELEKTROS RANGOVAS
Fleet Electric Co. Ltd.
Atlieku visus elektros įrengimo darbus Toronte
923-7194. Sav. A. Čeponis

ATLIEKU GRINDŲ ATNAUJINIMO
(sanding) poliravimo ir blizginimo darbus Toronte.
Alfonas LE6-2805.

Kandidatuojantie į Toronto burmistrus Tony O'Donohue pagrindinėje rinkiminio vaizdo būstinėje. Antroji iš kairės Aldona Gvazdaitytė-O'Donohue, viduryje — Tony O'Donohue, toliau—rinkiminio vaizdo vedėjas

Toronto lietuviai! Balsuokite gruodžio 4 už Tony O'Donohue, KANDIDATĄ Į BURMISTRUS!

- Jis yra lietuvių bičiulis
- Palankus tautinėm grupėm
- Energingas miesto reikalų tvarkytojas
- Žymus kovotojas su aplinkos tarša
- Taupus administratorius
- Praktiškas viešųjų darbų planuotojas
- Jam rūpi gyventojų gerovė

Jo laimėjimas bus ir
mūsų laimėjimas!

TORONTO LIETUVIŲ KOMITETAS

MIAMI, FLORIDA

KUBIEČIAI sudaro gyventojų daugumą Miami mieste. Kalba ir užrašai — ispaniški. Ypač gerai įsikūrę pabėgę nuo Kastro komunistinio režimo. Patys kubiečiai rašo laikraščius, kad nesitiktų tokio Amerikos nuostūdimio. Patenkinti ir amerikiečiai, nes nuo kubiečių atvykimo sužydėjo Floridos ekonominis gyvenimas.

BIENVENIDOS! Tai jaukus restoranas. Prisistatau šeiminkiniui. "Bienvenidos amigos lituanos!" Kra-

to ranką stipriai. Vienodo likimo draugai! Greitai susirenka didelis būrys visokio amžiaus žmonių. Žino apie Lietuvą, kaip savo penkis pirštus. Didžiujasi, kraipo galvą — tikrai didvyrių kraštas. Nors įsimylėję Florida, bet rimtai ruošiasi puolimui. Atsiveikiname! Jautriais žodžiais ir linkėjimais.

LIETUVISKA MONETA. Lange pilna viso pasaulio monetų — aukšinių, sidabrinių, varinių, žalvarinių. Viduje dar daugiau. Šeiminkinas kal-

ba tik ispaniškai, kaip ir dauguma nuolatinių šio miesto gyventojų. Turį ir lietuvišką monetą, bet tik vieną, nes paklauso didžiausia. Žiūriu — yra vienas centas. Kaina man, kaip likimo draugui "lituanui", tik \$4.75. Sidabrinės monetos buvo senesniai parduotos. Jų kaina — nuo \$50 iki \$100.

Kaip filme. Uosto link įdomūs ispanų stiliaus senieji pastatai. Šiu metu beveik jokio judėjimo. Gyvybė rodo įvairios "knaipės" ir barai. Prie vieno viešbučio įėjimo guli ant šaligatvio jaunas vyras, paplūdes kraujuose. Netoli — kruvinas peilis. Tai atvykęs gydytojas duoda jam plazmą. Stebi keli policininkai. Čia pat prie viešbučio suoluose sėdi žmonės ir į visą įvykį nekreipia dėmesio — skaito laikraščius.

Pora gatvių į šoną puikūs palmių parkai. J. Kenedžio paminklas, virš jo šviečia žibintas dieną naktį. Netoli stovi nežinia kokios rasės žmogus. Mane pamatęs iškelia rankoje bibliją ir ima šaukti: "Let us go to Jesus."

ŽALIEJI KRABAI čia visur įprastas dalykas. Ateina jie ir į kiemus. Vieną vakarą atėjo kibiro didumo krabas, dairois iškibė iš nugaros dvi akis, karpė orą didelėmis žirkelėmis. Šeiminkinė dėjo šluota, ir krabas dingo banano krūmuose. Kubiečiai moka krabus gerai paruošti. Florida turi iš jų apie šešis milijonus dolerių pajamų per metus. Krabai nepavojingi. Geografo nuomone, Florida yra vienintelis gyvųjų rojus šioje žemėje. Rojuje turi teisę gyventi visi gyviai. Jų čia pilna rezervuotose džiunglėse: aibės gražiausių papugų, knibžda gausybė krokodilų, aligatorių ir t. t.

NEMOKAMA PRAMOGA. Viskas nemokamai: pusrėčiai, pietūs su kokeitiliu, vakarinė šauniasia vištytyje, turistinė kelionė po idomiąsias vietas. Iš karto bijojome viską priimti, kad nebūtų koks nors kablukas pinigams išviloti. Galų gale pasirodė, kablukas yra. Parodė filmą naujai statomo Rotunda miesto rytinėje Floridos dalyje, prie Meksikos įlankos. Siūlo pirkti sklypus. Už \$3000 puikiasias sklypas. \$50 įmokėti. Vos atsikratėm. Turint pinigų, progą puiki, kainos pasakiškai kyla. Kas nuperka nuosavybę pvz. už \$30.000, už poros metų gauna dvigubai ir net trigubai.

IDOMI VIETOVĖ — Holivudas. Aplinkui visokių garsenybių vilos. Einant vakare, mano bičiuliai rodo kur gyvena lietuviai, lietuvi. Deja, nežinau žino, kad jie lietuviškos kilmės. Geras gyvenimas viską užgožė, tik nuostūdimas nedingo. Jie didžiujasi Lietuva ir lietuvių vardu, kuris, pasirodo, ir čia visais laikais stovėjo augstant lygijje. Yra čia ir samoningų lietuvių, patriotų, daug dirbusių lietuviškoje veikloje. Dar sugrįšime į Floridą. Vargu ar yra kitas toks malonus kraštas.

S. Setkus

AR JAU ATNAUJINOT "TEVISKES ŽIBURIŲ" P R E N U M E R A T Ą ?

SUDBURY, ONTARIO

IKURTUVES. L. Remeikienės ir M. Kriauceliūnienės iniciatyva buvo suruoštos įkurtuvės prof. dr. Romo J. ir Danguolės Račinskų neseniai įsigytuose puošniuose namuose. Pirmiausia kun. Ant. Sabas namus pašventino, o paskui sekė vaišės, kuriose dalyvavo rekordinis skaičius mūsų tautiečių. Sveikinimo žodį tarė kun. Ant. Sabas, LB Sudburio apylinkės pirm. J. Bataitis, J. Krūcas, L. Remeikienė, Vytautas ir Gertrūda Lumbiai. Kalbose pasidžiaugta, kad Romas ir Sudburio lietuviškojo jaunimo yra augščiausiai iškilęs ir kad tai daro mūsų kolonijai garbę. Palinkėta duoti gerą pavyzdį poselejančiam lietuvių ir gražius lietuviškus papročius. Taip pat palinkėta, šalia dvielių jau gražiai augančių dukrelių, susilaukti dar daugiau prieauglio ir visokeriopos laimės. Iteikta vertingų dovanų. Romas ir Danguolė gražiai lietuviškai padėkojo. Sugiedojus "Ilgiausių metų", dar ilgai skambėjo gražių lietuviškų dainų garsai ir akį džiugino jaunimo šokiai. Visą vakarą vyravo lietuviška pakili nuotaika, o rytojaus dieną buvo malonu matyti beveik visus tuos pačius veidus lietuviškoje pamaldose.

— Vida Griniūtė pasižymėjo gimnazijoje kaip gabi ir itin visuomeniška mergaitė. Gavo Montessori stipendiją ir praėjusią vasarą aplankė Ugandą Afrikoje ir keletą Europos valstybių.

— Atlaikytos šv. Mišios už a. a. Onos Jonikienės vėlę, užprašytos Kl.

Joniko; už A. Raškevičiaus vėlę, užprašytos I. Raškevičienės; už Julijos Kulnienės tėvelių vėlę, užprašytos Julijos Kulnienės. K. A. S.

SULAUKTI LINKIMŲ...

Kunigui Antanui Sabui 65 metų sukakties proga

Tai buvo laikas — vaikystės dienos, Kada linksmai žaidėt po Lietuvos pievas.

Greit laikas bėgo. Užaugęs vyras, Tapote kareiviu, Dievo didvyriu.

Stojote drąsiai prieš pat altorių, Nusizėmėnės puolėte Kristui po kojų. Nustūmėt visas žemiškas linksmybes Apsaugotas esate Dievo galybės.

Dabar Jums rožės, lelijos žydi, Labdarybės darbai gyvenimą lydi. Sulaukti linkimų metų ilgiausiu, Išvysti pievas Lietuvos gražiausias.

G. P.

P A D E K A

Reiškiame nuoširdžią padėką Marijonai ir Jurgiui Kriauceliūnams, Lionei Remeikenei už taip puikiai suruoštas įkurtuves; kun. Antanui Sabui, Juozui Krūciui, Juozui Bataičiui, Lionei Remeikenei, Gertrūdei ir Vytautui Lumbiams už gražias sveikinimų ir linkėjimų kalbas; visiems tiems Sudburio lietuviams, kurie dalyvaudami įkurtuvėse, dalinosis drauge su mumis džiaugsmu, prisidėjo prie vertingų dovanų ir prie turtingo bei skoningai paruošto vaišių stalo.

Dr. Romas J. ir Danguolė Račinskai

DELHI, ONTARIO

"PALANGOS" ANSAMBLIS po gražių pasirodymų Delhi miestyje tabako derliaus nuėmimo šventėje ir Lietuvių Dienoje Montrealyje persitvarkė: neteko 5 narių, išvykusių studijuoti, bet gavo 6 naujus narius. Intensyviai repetuojama, dažniausiai sekmadieniais po 11 v. pamaldų Delhi lietuvių parapijos salė. "Palanga" yra pakviesta atlikti programą: vietos kariuomenės šventėje lapkričio 25 d. lenkų salėje Delhi; nelietuvių katalikų moterų susirinkime-pobūvyje Tillsonburgo katalikų parapijos salėje gruodžio 7 d. Ansamblio globos komitetas lapkričio 7 d. posėdyje nutarė suruošti parengimą Atvelykyje ansamblio iždai ir nuotakoms pakelti, iširti galimybes jaunučių taut. šokių grupei sudaryti, kviesti naują narį į komitetą.

SUTUOKTUVES. Spalio 21 d. vietos lietuvis Albertas Anskaitis vedė Barborą Katariną Hornauer iš Londono, Ont. Sutuohtuvų apeigas atliko kun. dr. J. Gutauskas Delhi lietuvių sv. Kazimiero parapijos bažnyčioje. Vestuvinės vaišės įvyko Till-

sonburge, kur dalyvavo gera šimtinė kvietinių svečių, daugiausia vietos lietuvių. Jaunojo tėvai Ernestas ir Elena Anskaitiai yra natūraliniai šios apylinkės gyventojai, tabako augin-tojai.

TABAKO KAINOS. Lapkričio 9 d. pradėtas pirkti š.m. tabako derlius. Pirkimo data šiemet pavėluota dėl pavasario vėlyvų šalnų, užsitęsusių derliaus nuėmimui. Dėl tų pačių šalnų ir tabakas šiemet sveria mažiau. Todėl tikimasi geresnių kainų. Ūkininkai turėtų nepamiršti, kad bendrovė pasiūlytą mažą kainą jie turi teisę atmesti. Jei dauguma atmetume siūlomas mažas kainas, tai bendrovės, ypač šiemet, kai tabako priaugo mažiau, būtų priverstos mokėti tinkamas kainas.

LANKYKIME savo bičiulius ligonius! Skausmas, kai yra su kuo jį pasidalinti, darosi lengvesnis. Paimformuokime kleboną apie susirgusius savo kaimynus, o klebonas paimformuos visus savaitės biuleteniuose. Juk ligonių lankymas tai vienas iš didžiųjų gerųjų darbų. P. A.

EDMONTON, Alta.

PRANEŠU VISIEMS Edmontono ir apylinkės lietuviams, kad paskutinės pamaldos bus laikomos L. N. koplyčioje gruodžio 25 d. Man sugrįžus iš Argentinos, pamaldos vėl prasidės 1973 m. vasario 18 d. Per tą laiką prašau dalyvauti vietinių bažnyčių pamaldose. Taipogi mano adresą yra pasikeitęs. Prašau rašyti šiuo adresu: 11629-83 St., Edmonton T5B 2Y2, Alberta. Tel. 479-3115.

Su nuoširdžiais sveikinimais — Kun. Iz. Grigaitis

LONDON, ONT.

VISI DALYVAUKIME šiluvos Marijos parapijos Londone rengiamame šokių vakare gruodžio 2 d. parapijos salėje, 1414 Dundas St. E. Bus orkestras muzika ir įvairių gėrimų bei užkandžių bufetas. Pradžią 8 v. v. pabaigą 1 v. r. Daug išlaidų turinčia mažoms apylinkės lietuvišką parapiją paremkime gausiu atsilankymu ir laimikiais (fantais) loterijai. Prašoma laimikius iš anksto arba atvykus į vakarą įteikti parapijos komiteto nariams. D. E.

S. Amerikos lietuvių sporto darbuotojų suvažiavimo Klevelande lapkričio 4–5 d. d. prezidentas. Iš kairės: sekretoriai — A. Liškūnas ir I. Sventikaitė, pirmininkai — Sig. Krašauskas ir B. Keturakis Nuotr. V. Bacevičius

"TEVISKES ŽIBURIŲ" AUKOJO

\$50: Kanados Lietuvių Fondas; \$25: Juozas Čepaitis; \$20: Algis ir Romas Puterai; \$10: Detroito L. Kultūros Klubas valdyba, Vitas Melius, Benedikta Filipavičienė, Kostas Jasudavičius, PLIAS — ALIAS per T. Mickų; \$5: A. Sodonis, Anna Račkus, Jonas Petrulis, Pr. Dauginas, Vyt. Lenauškas; \$4: Br. Stončius; rėmėjo prenumeratas po \$10 metams atsuntę: už penkerius metus — kun. Petras Kairiūnas, už dujeus metus — J. Margio, Vitas Melius, V. Petrakis; už vienerius metus — Vyt. C. Styga, kun. dr. V. Skilandžiūnas, Ant. Trinkinas, A. Bričkus, E. Smilgis, J. Danilevičius, kun. A. Petrakis, K. Žilvitis, Jonas Kalainis, A. Kalainis, L. V. Korsakai, A. Pundžius, Pr. Puškorius, Jonas Petrulis, B. Kondrotas, D. Vizbaras, J. Gečienė, A. Krakaitis, Br. Masilionis, Vac. Labašauskas, Vinc. Tamašauskas, kun. P. Butkus, A. Mitalas, P. Jakubauskas, A. Ališauskas, F. Daškis, A. Pauliukonienė, M. Kasper, Gr. Stonkienė, J. Kibickas, Jonas Adomaitis, Leonas Radzevičius, Ona Ivaskienė, Petr. Petras, Br. Ignatavičius, Pr. Baronaitis, Petr. Juodvalkis, St. Gaidelis, R. Leparskas, M. Leparskienė, R. Me-

dellis, Vl. Žemaitis, Pr. Paškovičienė, Vinc. J. Kudirka, Vyt. Lenauškas, J. Mikuckas, G. J. Vėlyvis, Kostas Jasudavičius, A. Masaitienė, Jonas Mor-kūnas; \$2: A. Pavilonis, G. Balaišis, J. Butkevičius, P. Jonikas, Vl. Žemaitis, Ant. Motuzas; \$1: Alan's Stamps, V. Linka, V. Petrovas, A. Gailiūsis, A. P. Nevada, A. Mockus, Pr. Jucius, K. Pažėraitė, J. Jonkaitis. Nuoširdi padėka visiems lietuviškosios spaudos rėmėjams.

GESNAKAS-

geras vaistas

Gesnakas (garlic) yra natūralus kraujotakui valantis vaistas — padeda jam laisviau tekėti, apsaugo nuo nevali-rumų, nuo puvimo bakterijų bei įsivaikina. "ADAMS GARLIC PEARLS" turi gerąjį veikimą širdies ir kraujotakui, kuri medicinoje jau seniai vertinama. Per lėtus širdies ir kraujotakui žmonių vartojimo žinoma kaip vaistas, tikdamas į gydymą bei stiprinimą galia. Stenkitės būti stiprus ir sveikas. Dar šliandien nusipirkite "ADAMS GARLIC PEARLS" dėžutę vaistinėje. Jausitės geriau, stipriau ir mažiau slogų turėsite. Šios žarnos kapsulės netur nei kvapo, nei skonio.

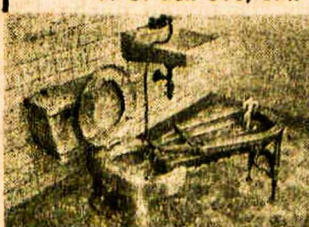
Nelaukite iki gausite skausmingus hemorojus, apsisaugokite nuo nemalonių skausmų naudodamiesi kilnojama vonia SANI-BATH — Bidet.

SANI-BATH — bidet vonia, kaip jau patirta, yra labai naudinga motorims, turintiems specialias problemas, nesvarbu nuo ko jos atsirastų; padeda fizinį dirginimą atveikti. Nereikalingi jokio tepalo.

Dabar jūs galite įsigyti SANI-BATH vonią už \$67.50 PRITAIKOMA IR MAŽIAUSIOSE PRAUSYKLOSE — NEREIKIA JOKIŲ SPECIALIŲ ĮRENGIMŲ.

Vienerių metų besąlyginė garantija.

SANI-BATH yra gaunama didesnę paruošus, metalinių vamzdžių arba geležies reikmenų krautuose. Smulkesnių informacijų teiraukitės Tel. (416) 533-3309 8 v. r. — 9 v. v. nuo pirmadienio iki šeštadienio arba rašykite: SANI-BATH MFG. CO. P. O. Box 310, Str. E., Toronto 4, Ontario.

NAME (rašykite didžiosiomis raidėmis)
ADDRESS
CITY PROV.
Tel.
☐ Send me more information
☐ Have a representative call

TORONTO MIESTAS SAVIVALDYBINIAI RINKIMAI 1972 m. gruodžio 4 dieną BALSAVIMŲ PAŽYMĖJIMAI

Jei esate 18 metų amžiaus, Kanados pilietis ar britų valdiny, gyvenote Toronte mieste nuo 1972 m. rugsėjo 5 iki 1972 m. spalio 10 dienos ir tuo būdu turite visas kvalifikacijas, bet nesate gyventojas — savininkas ar nuomininkas, arba sutuoktinis nerezidentinio savininko bei nuomininko, ir Jūsų pavardė praleista balsuotojų sąrašuose, galite ASMENISKAI gauti pažymėjimą balsuoti iš City Clerk įstaigos, City Hall (miesto rotušės) sekančia tvarka:

Nuo pirmadienio iki penktadienio	8.30 — 4.30 v.p.p.
ketvirtadienį, lapkričio 16	4.30 — 8.00 v.p.p.
antradienį, lapkričio 21	4.30 — 8.00 v.p.p.
trečiadienį, lapkričio 29	4.30 — 8.00 v.p.p.
šeštadienį, gruodžio 2	9 v.r. — 4.00 v.p.p.

Jei esate kvalifikuotas balsuotojas rinkimų dieną ir jūsų pavardė yra praleista balsuotojų sąraše, galite balsuoti, jei paduosite specialios formos pareiškimą Deputy Returning pareigūnui savo apylinkėje, kurioje turite teisę balsuoti ir įteigti įrodysite savo tapatybę Deputy Returning pareigūnui.

Jeigu Jums suėjo pilni 18 metų ar tapote Kanados piliečiu po 1972 m. spalio 10 dienos ir gyvenote mieste tarp 1972 m. rugsėjo 5 ir spalio 10 dienos, galite ASMENISKAI gauti pažymėjimą balsuoti iš City Clerk, jei pateiksite savo amžiaus ar pilietybės pažymėjimą, tačiau negalite paduoti augščiaus mi-nėto pareiškimo Deputy Returning pareigūnui rinkimų dieną.

G. T. Batchelor,
Returning Officer and
City Clerk

Gruodžio 4 VĖL IŠRINKITE TORONTO TARYBOS NARIU (ALDERMANU)

BILL BOYTCHUK,

kandidatuojantį pirmoje apylinkėje (WARD I)

- lietuvių bičiulis (ukrainiečių kilmės)
- kovoja prieš kylančius nuosavybės mokesčius ir miesto išlaidas
- rūpinasi aplinkos švara, parkų ir pakrančių apsauga

BOYTCHUK, William

X

tip-top MEATS DELICATESSEN

Mūsų klientams vakarinėje metropolinio Toronte dalyje (Cooksville) mums yra malonu pranešti, kad

A T I D A R O M A PENKTOJI MŪSŲ KRAUTUVĖ!

- Natūraliai paruoštos pirmos rūšies mėsos (kanadietiški ir europietiški pjautiniai)
- Užkandžiai vaišių stalams, mėsos šaldytuvams
- Importuoti skanėstai iš viso pasaulio
- Didžiausias šaltų mėsų pasirinkimas
- Kasdien šviežia duona, bulkutės, pyragaičiai
- Skanūs užkandžiai prie greito aptarnavimo bufeto

— Importuota kosmetika —

TURIME DOVANŲ PAŽYMĖJIMUS, KURIUOS GALITE ĮTEIKTI SAVO DRAUGAMS. JŲ KAINOS: \$5.00 ir \$10. GAUNAMI:

HURON SQUARE SHOPPING CENTRE
2500 Hurontario St. (truputį į pietus nuo 5 ir 10 kelio sankryžos). Tel. 270-4206.

KRAUTUVES KITOSE VIETOVĖSE:
Fairview Mall — 491-9451 Yorkdale Plaza — 787-1733
1727 BLOOR ST. W. — 766-4982
ZIGGY'S at SHERWAY GARDENS

Zhivila Roche pasaulio teatruose

Torontiške Živilė Slekytė nuo 1972 m. liepos mėnesio keliauja per didžiulius pasaulio miestus su "Royal Shakespeare Company". Ji yra žinoma Zhivila Roche vardu ir vaidina Hermę Šekspyro dramoje "Vidurvasario nakties sapnas". Jau vaidino su dideliu pasisekimu Paryžiuje, Londone, Berlyne, Miunchene, Venecijoje, Belgrade, Milano, Hamburge, Budapešte, Bukarešte, Sofijoje, Zagrebe, Koelne, Helsinkyje, 1973 m. pradžioje vyks dvi mėnesiams į Los Angeles (Ahmanson teatras), vėliau — San Francisco, Vašingtoną, Tokiją, Šveicariją, Austriją, Olandiją. Taip pat numatyta išvykti į Pietų Ameriką ir Afriką.

Teatruose bilietai iš anksto būna išparduoti, keliamos ilgos ovacijos aktoriams, pasirodo gerai įvertinimai laikraščiuose, radijo bei televizijos programose. Grupei vadovauja direktorius-režisiorius Peter Brook.

Daugelis torontiečių prisimena Živilę Slekytę, judriai veikusią lietuviškoje mokykloje, stovyklose, skautų, ateitininkų ir studentų eilėse. Baigusi Loretto gimnaziją ir konservatoriją, įstojo į Toronto universitetą, kurį baigė 1966 m. Tais pačiais metais gavo pasiūlymą dėstyti matematiką Loretto gimnazijoje. Nepradėjusi mokytojos darbo, išvyko į Europą pasivažinėti. Sustojusi ilgiau Paryžiuje, pradėjo prancūzų kalbos studijas universitete. Tuo pačiu metu, beveik nieko nesitiekdama, pamėgino Londone Royal Academy of Dramatic Art konkursą.

PRANESIMAS APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga įrodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius. Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebanti sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes su mažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelnėjant skausmams, įvykdavo hemorojų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo toki nuostabūs, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių. Tuo buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistus odos celms ir sužadina naujų audinių augimą. Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Pilingai bus gražinti, jei nebusite patenkinti.

UŽSAKYKITE DABAR GERIAUSIĄ DOVANĄ LIETUVAI

SPECIALIUS RUBLIŲ PAŽYMĖJIMUS

PIRMAUSIAI JUMS INTER-TRADE EXPRESS BENDROVĖ PASAKO, O DABAR JŲ U GIMINIS TAI PAŽYMĖJIMAI. Šie specialūs rublių pažymėjimai jūsų giminės gali gauti visko tik už daini reguliarios kainos, nes kiekvienas specialus rublis turi mažiausiai keturis kartus daugiau vertės, negu reguliarius rublius, ar daugiau. Tai lyg nueitum į krautuvę su \$100 ir gautum prekių už \$200 ar \$300 ar net daugiau. Specialūs rublių pažymėjimai taip pat gali būti iškeičiami į pinigų specialia augščiau išvardintų rublių vertę. PILNAI GARANTUOTA IR APDRAUSTA.

Tik INTER-TRADE EXPRESS CORP. jums greitai patarnaus. Pažymėjimai pristatomi į giminį namus maždaug per 3 savaites. Specialių rublių kaina — \$2.35. TAI PILNAI KAINA. Jokių kitų mokesčių. Galite siųsti betkokią sumą. Prašykite mūsų nemokamų katalogų.

Užsakykite dabar tik per INTER-TRADE EXPRESS CORP. 125 East 23rd. St., Fifth floor New York, N.Y. 10010, USA. Telefonas 982-1530

Labai svarbu! Automobiliai

tik trumpam laikui skubiausios pristatymas "ZIGULIS" VAZ 2101

JAV \$3214.00
Jei užsisakysite automobilį "ZIGULIS" VAZ iki 1972 m. lapkričio 30 d., galėsite atsisikalyti \$50 nuo kainos.

"MOSKVICIUS" 412 IZH

JAV \$3155.00

"MOSKVICIUS" 408 IE

JAV \$3033.00

"ZAPOROZEC" ZAZ 968

JAV \$2026.00

PRAŠYKITE MŪSŲ SPECIALIŲ BIULETENIŲ SU AUTOMOBILIŲ ILLUSTRACIJOMIS.

APARTAMENTAI VARTOTI DRABUŽIAI

PRAŠYKITE MŪSŲ SPECIALIŲ BIULETENIŲ

MES TURIME 23 METUS PATIRTIES VYKDYTI VERSLŲ IR DAUG TOKSTANCIJŲ PATENKINTU KLIENTU.

Buvo priimtos aštuonios merginos, kurių tarpe buvo Živilė, ir 16 vyrų iš 800 kandidatavusių. Šią akademiją ji baigė 1969 m. su specialia The Arthur Woutner premija. Pagal nuostatus ji galėjo pasilikti tik vieną iš turimų vardų, o kitą — pasirinkti iš rekomenduojamų. Ji pasiliko Živilės vardą, o — Roche pasirinko artistės karjerai.

Živilė vaidino keliuose Anglijos miestų teatruose, vėliau — televizijos filmuose, kurie ir dabar yra rodomi Anglijoje. Ji vaidino jauną mergaitę Arthur Millerio "The Crucible", jauną princa — "Macbete" (Edinburgo karališkajame licėjyje 1970 m.). Televizijos filmuose vaidino Luiza "Persuasion" veikale, paruoštamame pagal Jane Austino novelę. Pagrindinį Molly vaidmenį ji atliko veikale "Wives and daughters" (1971), o Rosemarie Fisher — "A place in the sun" (1971). Autorės Gaskell romanais "Zmonos ir dukterys" filmo premjeros proga buvo naujai išleistas su spalvota Živilės fotografija. Laikraščiuose kritikoje dažnai paminima, kad ji yra lietuvaite. Vitalius M.

NAUJI FILMAI

MECHANIKAS ALGIRDAS GUSTAITIS

United Artists Corporation Hollywoode pagamino spalvotą filmą "The Mechanic" pagal Lewis John Carlino rankraštį. Direktoriavo Michael Winner. Pagrindinę rolę — lietuvių kilmės Charles Bronson. Filmuota Los Angeles, Kalifornijoje, ir Italijoje.

Mechanikas, arba žinovas, yra gangsterinio tipo žudikas, už didelių pinigų žudantis gangsterių viršūnes nurodytus asmenis. Čia juo yra Charles Bronson. Siam vaidmenį tinka. Visur išlaiko nepermaudajam, nenukrypstant, negailestingą žudiko paskirtį. Salties, ramus, geras įvairių sričių sportininkas, šaudytojas, peilių svaitytojas, nardytojas, visad staigiai galvojančias, išlendantis iš painingusių padėčių. Mažai kalbantis, rūstus, raukšlėto veido, primerkto į paniurusių akių, stambių bruožų, tvirtas. Geroka dalimi tai prigimtos savybės, tiekiančios filminei auditorijai, tinkančios naujų pozų, veidų, patrauklių judesių.

Charles Bronson, he to, turi žemą, aiškų balsą, kuris tokiuose vaidmenyse teikia paslaptingumo. Iš santūriai pravertus burnos skamba jis kaip senasis Indijos gongas. Jis nuo pirmos minutės patraukia žiūrovą mįslingumu, baidumu darbu, kurie, deja, visad yra niekšingi.

Stebint šį filmą, kyla klausimas, kiek retkarčiais gangsteriai duoda spaudai žinių, kad paririnkti aukų. Nužudymai atliekami arba už palyginti, mažus pinigus, arba iš gangsterinio įsipareigojimo. Gangsteris, būdamas tam tikrose pareigose, turi padaryti, kas boso įsakyta, kitaip jam galas.

Betgi šiame filme parinktas gangsterių žudikas gyvena taip ištaigingai, tarsi už tą "mechanizmą" gautų milijoninį atlyginimą. Pašaliečiai tai atrodo neįtikėtina ir iškart skelbia netikrumo nuotaiką, kuri sudaroma dirbtinai.

Filmui paprastai skiriami pramogai, nuotaikai pakeisti. Manau, ir pramoga, ir nuotaikos pakeitimas turi laikytis žmoniškumo, meniškumo, artistiško pagrindo. Normaliam žiūrovui pakeisti pramogą žudikiškomis scenomis turėtų būti nepriimtina. Neleistina kaitalioti nuotakas, nepaisant etikos pagrindo bei sukeliant kraują lydimus šiurpus. Toks filmų kūrėjų nusiteikimas sudaro klaidingą vertinimo mastą filminiame pasaulyje ir praranda plačiąją žiūrovų masę teikiama paskirti.

Tokių žiaurumų reišmose filmas "The Mechanic" yra pilnas veiksmo, ištiesai paremto nusikalstamuoju principu. Ir dar kas bloga, net filmo baigiamoji mintis neturi gėrio laimėjimo. Pralaimi vieni gangsteriai, pralaimi kiti gangsteriai, bet juos kontroliavusieji tebelieka nepaliesti ir įstatymų nepajudinti.

Londonas. Dr. Vilem Benda, Prahos valstybinio žydų muzėjaus direktorius Čekoslovakijoje, buvo atleistas iš pareigų, nes nepakluso komunistinės valdžios įsakymui iškraipyti istorinius faktus. Valdžia pareikalavo, kad visi muzėjaus rodiniai išvoktų okupacijos meto būtų pažymėti, jog tai Huidininkai zionistų ir nacių bendradarbiavimo. Minėtasis direktorius yra pusiau žydų kilmės, turi neįžydę žmoną. Jų sūnus nusizūdė kariuomenėje, nes atsisakė priimti sovietinę priesaiką. Nusizūdė ir jo žmona.

Torontietė Živilė Slekytė, pradėjusi savo teatrinę karjerą Britanijoje Zhivila Roche pavarde. Ši nuotrauka buvo įdėta "Edinburgh Evening News" 1970 m. kovo 26 d. Tada ji vaidino jauną princa "Macbete" veikale.

Žmonės ir angelai

Aloyzas Baronas

Kiekvieną šeštadienį skalbinius man atveždavo ir skalbyklos baltinių išvežiotojas. Jis užlipdavo į antrą augstą, aš jam paduodavau reikiamus išskalbti, paimdavau švairus, užmokėdavau, ir visa tai teuztrukdavo gal šiek tiek ilgiau kaip minutę. Tai buvo jo darbo valandos, ir vyras neturėdavo nei laiko, nei noro kalbėtis.

Vieną šeštadienio popietę, jam belipant laiptais ir einant pro duris, laukan veržėsi mūsų berniukai. Vienas jų išlėkė pirmą ir nubėgęs laiptais išsoko į gatvę. Mažesnyšis, nenorėdamas atsilikti, prasmuko pro skalbinių išvežiotoją parankę, vikriai nubėgęs laiptais, nuo paskutinių dviejų nugriuvo, bet skubiai pašokęs išsivijo jau gatvę bėgantį brolį.

— Gintuk, nebėk taip, užsimuši, — šaukiau pridurmui, bet vaikiškias negirdėjo, jis tik vijosi brolį, kad neliktų vienas be žaidimo draugų. — Vaikai neužsimuša, — nusijuokė baltinius atvežęs vyras.

— Sako juos angelai saugo, — nusijuokiau, paimdamas iš jo kvitą ir atskaičiuodamas pinigus.

— Nelabai aš einu į bažnyčią, — pasakė išvežiotojas, — tačiau, kad angelai vaikus saugo aš labai tikiu.

— Vaikai mažiukai, nesunkūs, todėl griūdami neužsigauna, o antra, jie negalvoja — kūnas krisdamas susiranda geriausią padėtį, kad nesisitrektų, — pasakiau.

— Ne, ne, angelai saugo, — nesutiko išvežiotojas, vis stovėdamas prie durų: — Aš nemanau, kaip kiti sako, kad angelas pagalvė pakiša, bet angelai vaikus saugo ir tiek.

— Gal ir taip, — sutikau, norėdamas, kad skalbėjas juo greičiau išeitų, bet jis stovėjo prie durų ir kalbėjo: — Tuo taip tikiu, kad man niekas negalės užgindėti.

— Kodėl? — Aš buvau gal tokio pat amžiaus, kaip ir tas jų berniukas, kuris tik nusiritu laiptais. Maždaug šešerių metų. Mane mama pasuntė į krautuvę parnešti kvortos dažų. Ji man padavė pinigų, raštelį, ir aš išėjau. Palengvaėjau krautuvėlės link, kuri buvo už bloko. Man becinant, prie manęs sustojo automobilis, ir iš jo išlėkęs galvą vyras paklausė:

— Berniuk, ar tu nežinai, kur čia yra mokykla? — Kur mokykla, aš žinoju puikiai. Ji buvo už trijų bloku, ir aš mieliai norėjau patarnauti.

— Va, ten į aną pusę, — parodžiau ranka. — Sėsk į automobilį ir važiuosim, — tarė vyras.

— Berniuk, ar tu nežinai, kur čia yra mokykla? — Kur mokykla, aš žinoju puikiai. Ji buvo už trijų bloku, ir aš mieliai norėjau patarnauti.

— Va, ten į aną pusę, — parodžiau ranka. — Sėsk į automobilį ir važiuosim, — tarė vyras.

— Berniuk, ar tu nežinai, kur čia yra mokykla? — Kur mokykla, aš žinoju puikiai. Ji buvo už trijų bloku, ir aš mieliai norėjau patarnauti.

— Va, ten į aną pusę, — parodžiau ranka. — Sėsk į automobilį ir važiuosim, — tarė vyras.

— Berniuk, ar tu nežinai, kur čia yra mokykla? — Kur mokykla, aš žinoju puikiai. Ji buvo už trijų bloku, ir aš mieliai norėjau patarnauti.

— Va, ten į aną pusę, — parodžiau ranka. — Sėsk į automobilį ir važiuosim, — tarė vyras.

— Berniuk, ar tu nežinai, kur čia yra mokykla? — Kur mokykla, aš žinoju puikiai. Ji buvo už trijų bloku, ir aš mieliai norėjau patarnauti.

— Va, ten į aną pusę, — parodžiau ranka. — Sėsk į automobilį ir važiuosim, — tarė vyras.

Naujasis vadovas "Ką mes tikime?"

Kun. dr. Petro Celiešiaus paruoštas katekizmas ir išleistas Europoj

KUN. DR. J. GUTASKAS

Šios knygos autorius — Vakarų Europos lietuvių sielovados spaudos direktorius. Jis yra filosofijos daktaras, rašas brandžių kritikos straipsnių, knygų recenzijų, literatūros, meno ir kitais klausimais. Neseniai jis išleido knygutę vardu "Ar Bažnyčia gali klysti?" Be to, jis redaguoja, padedamas kitų redaktorių, informacinį leidinį "Krivulė", kurios išėjo jau 7 numeriai.

Katekizmo išorė

Kai knyga techniškai būna kaip reikiant sutvarkyta, tinkamai iliustruota, malonu paimti ją į rankas ne tik vaikui ar paaugliui, bet ir suaugusiam žmogui. Minimo katekizmo išorėi nedaug ką galima prikišti. Formatos didokas — mokslinių leidinių dydžio. Tokio formato knygoje telpa daugiau teksto ir galima įdėti didesnių iliustracijų. Raidės parinktos reikalingo dydžio ir skirtingų rūšių. Eiliniam dėstymui jos vartojamos vienos rūšies, o Sv. Rašto citatos, svarbesniems žodžiams pabrėžti — kitos. Katekizmas gausiai iliustruotas. Dauguma iliustracijų spalvotos, didelės, per visą puslapį, atspausdintos atskiru lapu. Tik jos neturi jokio lietuviško atspalvio. Jų autorius Severino Fabris, italas. Derėjo, nors knygos pradžioje, duoti lietuviškai krikščionišką vaizdą — lietuvišką kryžių, koplytėlę ar garsesnę mūsų šventovę. Kiek iliustracijos meniškios, nesimuo sprestai (tai galėtų padaryti dalininkai). Ir iliustracijomis, ir turiniu šis katekizmas yra grynai tarptautiškai krikščioniško pobūdžio. Tautinio elemento randame kitų tautų katekizmuose, kaip vokiečių, prancūzų, olandų, ispanų. Tai žymu iliustracijose, iš tų tautų istorijos imtuose pavyzdžiuose, įvykiuose.

Katekizmo vertė priklauso ne tik nuo jo išorinio drabužio, bet dar daugiau nuo to, kiek jis atitinka savo paskirtį, vaiko psichologiją, koks jo turinys, dėstomosios medžiagos suskirstymas, kokia jo kalba, metodas. Autorius šiame katekizme duoda tikėjimo tiesas santrauka. Iš to kyla klausimas, kiek tos tikėjimo tiesos išdėstytos tiksliai, aiškiai, pagal K. Bažnyčios mokslą. Čia suminėtais atžvilgiais ir tenka pasisakyti.

Knygos paskirtis

Si knyga, turinti su priedu 195 psl., tėra pirmoji katekizmo dalis. Jame nėra doros mokslo, nei liturginių žinių, įglausti į katekizmo turinį. Kitų tautų modernieji katekizmai jo neskaldo, tris atskiras knygas: ką reikia tikėti, kaip krikščioniškai gyventi, kaip Dievą garbinti. Visa tai duodama vienoje knygoje. Kas joje tik trumpai paličiama, tikybės mokytojai plačiau paaškins, pasinaudodami plačiais katekizmo komentarais.

Gerb. naujojo katekizmo autorius mano, kad be šios knygos lituanistinę pradžios mokykloje dar reikėtų išieiti antrąjį katekizmo dalis — doros mokslas (Kaip mes elgamės), Gyvoji liturgija ir Lietuvos Bažnyčios istorija. Įskaitant mons. J. Končias "Tikybės vadovėlių" pirmiesiems skyriams, susidarytų iš viso 5 didesnės ar mažesnės knygos. Tiesant savaitę tik vienai tikybės pamokai (mokslo metuose apie 32), žinant mūsų mokinių žodyno neturtingumą, tiek vadovėlių nebūtų galima išieiti ir per dešimtį metų, kad mokiniai šį tą iš jų išmoktų. Ir tada būtų teksto perteklius, jei Lietuvos Bažnyčios istorija būtų dėstoma jau augštesnėje lituanistinėje mokykloje. Žinoma, tokie leidiniai galėtų būti naudingi suaugusiems.

Dabar išleista pirmąją dalį katekizmo autorius vienoje vietoje ja skiria jaunuoliams (pł. 3 p.), o prartyje pažymi, kad tai vadovėlis vidurinių skyrių mokiniams, taigi IV ir V skyrių. Šių skyrių mokiniai dar yra vaikai. Jie nėra pajėgūs nei abstrakčių sąvokų suprasti, nei abstrakčiai galvoti. Juos mokant tikybės, dėstant atskiras tikėjimo tiesas, reikia eiti nuo lengvesnio prie sunkesnio dalyko, nuo vaizdo, pavyzdžio, paprastais žodžiais atpasakoto Sv. Rašto įvykiu prie jo prasmės. Visa tai patarnauja kaip vaizdas įvadas į dėstomąją tiesą. Šio katekizmo autorius neina šiuo keliu. Jo katekizme nemažai abstrakčios prasmės žodžių, filosofinių terminų, neaiškių išsireikšimų, sunkiųjų aptarimų, klausimų (tai nurodysime kalbėdami apie katekizmo kalbą). Šis vadovėlis net jaunuoliams bus sunkokas. Net ir suaugęs katekizmojas neviską suprastų. Šis katekizmas netinka vaikams, nes parašytas ne pagal jų psichologiją, žodyną, metodą.

Pamokos sandara

Pratyrė sakoma, jog "vadovėlis yra naujas ir ta prasme, kad jis yra paruoštas nauju bū-

KUN. DR. J. GUTASKAS

du, įjungiant Senojo ir Naujojo Testamento tekstus į katekizmo dėstymą. Tai reiškia, kad kiekviena tikėjimo tiesa yra grindžiama Sv. Rašto tektais ir vaizdais". Nieko nuostabaus, kad kiekviena tikėjimo tiesa yra grindžiama Sv. Raštu. Taip daroma ir kiekvieno religinio turinio knygoje, net ir vaikams skirtuose katekizmuose, nes Sv. Raštas yra pirmaeilis apreiškimo šaltinis.

Atskirame straipsnyje, kar-tais ilgokame (ligi 3 puslapių), dėstomai tikėjimo tiesa pradedama aiškinti paprastu didaktiniu būdu. Tik ją išdėčius, jau pratybose, prašoma paskaityti tam tikra Sv. Rašto vieta, surasiti ir išrašyti tą tiesą liečiančius Sv. Rašto sakinius į mokinių sąsiuvinius. Taigi, pas gerb. autorių Sv. Rašto tekstas ar jo atskiri sakiniai atsiduria aiškini-mo gale. Geriau vaiko psichologijai pritaikytuos katekizmuose nauja pamoka pradedama įvadu, pvz. sutrumpintu Sv. Rašto pasakojimu, įvykiu, vaizdu, ryškiu posakiu ar net iš gyvenimo pami-tu pavyzdžiu, o ne sausų dėstymu. Vaizdi įžanga patraukia vaiko dėmesį ir padeda suprasti dėstomąjį dalyką. Net ir suaugę žmonės mėgstą, jei pamokslai, prakalbos, straipsniai pradedami patrauklia, įdomia įžanga.

Pamokos sandara dr. P. Celiešiaus katekizme susideda iš šių dalių: didaktinio dėstymo, pratybų, klausimų ir santraukos.

Pratybos, klausimai, santraukos

Pratybos liečia dėstomosios tiesos sąsają su Sv. Raštu. Iš nurodytų santrumpų sujieškoti Sv. Rašto tekstą, perskaityti arba ryškesnius posakius išrašyti nebus sunku. Deja, tik vienas kitas mokinių klaseje turės visą Sv. Raštą. Neturime patogios viename tome Sv. Rašto laidos. Antra, arkiųviskuo dr. J. Skvi-recko su plačiais aiškinimais iš-leistieji Romoje du Senojo Tes-tamento tomai turi po daugiau kaip 1000 psl., kainuoja, berods, \$20, sveria 5 svarus. Pridėjus Naująjį Testamentą, vadovėlių "Ką mes tikime", visos reikalingos knygos kainuotų apie \$26 ir svertų 7 svarus. Ir brangu, ir sunku nešiotis. Net ir Naujajį Testamentą toli gražu ne visi mokiniai turės. Tokiai padėčiai esant, teks keisti pratybų tvar-ką. Tikybės mokytojas arba ge-riau skaitas mokins perskaitys iš turimo Sv. Rašto skaitytiną vietą. Išrašytini sakiniai teks už-rašyti lentoje, kuriuos mokiniai nusirasys į savo sąsiuvinius.

Taigi, ką mokiniai turėtų atlikti namuose, turės padaryti klase-jė. Kitų tautų katekizmuose po tiesos išdėstymo toje pačioje knygoje atspausdintas ryškus tą tiesą liečias Sv. Rašto posakis. Jį vaikai išrašo į pratybų sąsiu-vinį ir išmoka atmintinai.

Kai kurios pratybos pas mūsų autorių yra persunkios. Imkime pvz. pratybą iš skirsnio "Ištiki-mybė Dievui" (apie Abraomą). Mokins turi "išrašyti sąsiuvi-nių iš sandoros teksto tuos žodžius, kurie pasako, ką Abrao-mas darė gero dėl Dievo garbės, ir ką Dievas pasakė Abraomui dėl jo klusnumo". Šis sakiny, vartojant žodėlį "dėl", nėra lie-tuviškos dvasios.

Antras pratybų trūkumas — jų vienašališkumas. Jos tesiri-boja Sv. Rašto ištraukos skaity-mu ir kaikiurių jo sakinių išrašy-mu, bet neturi dėstomosios ties-os pritaikymo mokinio religi-niam gyvenimui. Kitų tautų ka-tekizmuose toks pritaikymas da-romas net kelias būdais. Imki-me pvz. Prancūzijoje kat. mokyk-lose vartojamą katekizmą. Jame kiekviena pamoka baigiama to-kiomis pratybomis: mano gyve-nimui, malda, liturgija, uždavi-nys, Dievo žodis. Vokiškame ka-

tekizme, skirtime visoms vysku-pijoms, skirsnis apie Svč. Tre-jybę turi tokias pratybas: mano gyvenimui, Dievo žodis, šventų-jų mokslas (šv. Pranciškaus Sa-leziečio ir šv. Bernardo posa-kiai), iš Bažnyčios gyvenimo, malda, uždaviniai.

Po pratybų katekizmo tekste eina klausimai. Dauguma tinkami, bet nevisi. Yra per daug sun-kių, neaiškių, net abejotinu krikščioniškojo mokslo atžvil-giu. Štai 14 klausimas 19 psl.: "Ar pasaulis jau atbaigtas kurti galutinai?" Pagal autorių pasaulį Dievas kuria ir toliau, "nes su-šinta naujos žvaigždės, atsiranda nauji gyviai ir kitoki augai-lai". Abejotina, ar mokslininkai, astronomai, zoologai ir botani-kai sutiks su šiuo teigimu. Tos naujos žvaigždės gali būti visai nenausios, tik naujai pastebėtos, o naujųjų gyvių ir augalų nepa-stebime atsirandant net ir imant ilgus laiko tarpus. Autoriaus tei-gimas išplaukia iš kito jo tvirti-nimo, būtent, kad "Dievui pa-saulį tvirti ir palaikyti yra tas pat". Kad Dievas pasaulį sukūrė ir jo būvimą palaiko, tai tikė-jimo tiesa. Kad Dievas toliau pasaulį kuria, to nėra pasakytą nei Apreiškime, nei Bažnyčios moky-mo. Ir man atrodo, kad nėra tas pats dalykas pasaulį tverti ir jį palaikyti. Kūrimas ir pa-laikymas yra dvi skirtingos są-vokos, du skirtingi dalykai.

76 klausimas: "Iš ko suside-da malda Sveika Marija?" Klau-simas nėra sunkus, jei autorius būtų paaiškinęs prieš šį klau-simą esančiame skirsnyje "Mes-jas ateina". To nepadarėta, to-dėl sunku laukti, kad mokins duotų tinkamą atsakymą. Kaip žinome, pirmoji "Sveika Mari-ja" maldos dalis susideda iš Sv. Rašto posakių, o antroji yra Baž-nyčios žodžiai. Jais prašoma Ma-rija, Dievo Motina, melstis už mus nusidėjėlius dabar ir mir-ties valandoje.

134 klausimas: "Kada Dievas nubaus nuodėmingus žmones?" Trumpas atsakymas būtų — kada šis panorės. Tačiau pamokos dėstyme (Dievas galiausiai nusidė-jėlių) sakoma: "Jis (Dievas) ne-baudžia žmogaus tuoju po nuo-dėmės, bet laukia iki jo gyveni-mo pabaigos" (108 p.). Kaikurie Sv. Rašto įvykiai rodo ką kita: nevisada Dievas laukia su baus-me kol nusidėjėliai numirs — juos kartais baudžia ir šiame gy-venime.

156 klausimas: "Kada Jėzus pradėjo išganymo darbą?" Prieš šį klausimą einančiame straips-nelyje (Jėzus nupelnė išganymą) rašoma: "Patį išganymo darbą Jėzus pradėjo prieš savo kančia ketvirtadienį" (124 p.). Išėina, kad išganymo darbas buvo pra-dėtas tik ketvirtadienį. Kodėl ketvirtadienį? Ketvirtadienio va-kare Jis įsteigė Svč. Sakramen-tą. Ketvirtadienio vakare įvyku-sią paskutinę vakariene galima laikyti Jo atpirkimo aukos išva-karemis. Išganymo darbą Kris-tus pradėjo tapdamas žmogumi, mokydamas žmones, nurodyda-mas kaip reikia siekti išganymo, kaip vykdyti Dievo valią.

Nevisai tikslus yra ir 174 klausimas: "Kuriems žmonėms yra skirtas Kristaus mokslas?" Vienintelė užuominą, kad Kris-taus mokslas yra skirtas visiems žmonėms, yra pamokos dėstyme randamas sakiny: "Kristus lie-pė apaštalams mokyti visas tau-tas, o ne vien žydų tautą" (p. 138). Vietoje "kuriems", ar ne-geriau klausti: ar visiems žmo-nėms yra skirtas Kristaus moks-las?

Santraukose pasakyta trumpai tas pat, kas prieš jas buvo dėstyta plačiau kalbant apie at-skiras tikėjimo tiesas. Jei ten pasitaiko vienas kitas netikslu-mas, tai jis randamas ir santrau-koje. Vengdami pasikartojimo, čia jų neminėsimė. (B. d.)

RENGIATĖS VESTI?

Jums patiks mano profesinis foto darbas ir žemos kainos. Paskambinkite man ir pasiteiraukite.

Robert Soucie, D. I. PHOTOGRAPHY,

29 Mountview Ave, Toronto • Tel. 766-5877

ARKA-London

776 DUNDAS St. E., Tel. 453-0820
LONDON, ONTARIO

• DOVANOS • KNYGOS • ĮVAIRIOS PREKES
• "ASTRO" KELIONIŲ BIURO AGENTAS
• SIUNTINIAI Į RYTŲ EUROPA

SPECIALUS PRANEŠIMAS:

Mes siunčiame dovanų siuntinius į Lietuvą —

10 skarelį (31"x 31" dydžio) tik už \$75.75

(į tą koing įeina miltas, skarelės, oro paštas)

5 mažos (31"x31") ir 5 didelės (36"x36") skarelės tik už \$86.75

(įeina visi mokesčiai, skarelės, oro paštas)

Vakaras su Vaišvilku

Akad. Sambūrio Montrealyje premijos už "Vaišvilką" įteikimo iškilmėje byloti žodžiai

JUOZAS KRALIKAUSKAS

Sioj menė šį vakarą man saldus džiaugsmas! Ačiū dievonei Laimai, kad "Vaišvilku" lėmė susitikti čia buvusių vertintojų kūrė: didelius ugnies bei širdies žinovus, teisingus išminčius, atsparius snabzdalių goži iš šalies. Man smagu, kad varžybose "Vaišvilku" viršų pripažino didikai iš jaunesnės kartos: žodžio žyniai bei kūrėjai, subrendę ir iškilę jau išvijoje. Dr. Ilona Gražytė-Maziliauskienė, buvusi mokinukė Lietuvių Gimnazijoje Wiesbadene, kurioje anuomet buvau direktoriumi.

Akademinio Lietuvių Sambūrio Montrealyje premija — jau bemaž dviejų dešimtmečių amžiaus, taura, be dėmės. Iš ne-trumpas metų driekianoj akivaizdu, kad čionykščių seniu-kriuvilės sąžiningai ištyrinėja kailius bei povilnį, sveria vertę nebedami, ar medžioklis saviškis, ar iš užuraisčio; niūrus rukata ar kvatoklis raitorėlis. Neveizdi neig į draugystės raizgą, neig kada linksmi išgėrtų žirginio ragu. Tad iki šiol išsi-lenkta negandos, kirmio bei ge-luonies; išvengti premijos sute-pimo bei pažeminimo. Ačiū die-vonei Saulei — gebėjot išrūkyti visa pikta — ilgametė premija išsaugota garbingame lygyje.

Akademinio Lietuvių Sambūrio Montrealyje premija — Vinco Krėvės vardo augštumoje. Ligi šio lapkričio buvo premijuota jau aštuoni žėrinai. Visi aštuoni — augsto meno grynuoliai, žyra savitumu. Užtat saldus man džiaugsmas, kad į šią meno grynuolių grandinę jūš melijot pri-imti "Vaišvilką" devintąja gran-dimi.

Anuomet girdėdavau: "Kas skaito rašo — duonos nepraso". Bau ne saldi vilonė bei pranokstis: kas rašo, to duona lengva. Tačiau istoriniai romanai — labai sunkus menas, pavojingas žna-ras; rūgšti ir nelengva duona. Tenka nuolat užkliuti ir vis gin-čytis su savo antruojai Aš. Juo labiau, kad ne istoriniai įvykiai pirmasis mano rūpesnis; ne jiems visas mano ausylumas ir akylyumas. Tik jaugi, Zemynele gink, negeidžiau, kad mano ro-manas būtų istorijos iškarpa grožinėj formoj. Visos risty-nės bei imtynės tarp pirmojo ir an-rojo Aš, kad mano istoriniai ro-manoi būtų grožinės prozos veikalai.

Žinoma, "Vaišvilke" senų se-novės daug. Mūsų karaliaus pi-lys gį gumšuoja 13 amžiuje, di-džiulie miškų Lietuvoje. Tei-sybė taip pat, kad mūsų istoriją branginu ir ja didžiuojuos. Rūš-čioje apgultyje daugiausia iš is-torijos semiuosi stiprybės. Ne-labas mitas, kad "praeitis yra tik kaukolė, kurioje nebėra gy-vybės". Pagaukais nupurto to-kią šurpi klaidą! Kas įvėriui jūra, tas man — žemės neteku-siam — istorija. Didmiesčių technokratijoj ir pasaulio masė-se lietuviais tol teišliksim, kol mūmyse bus gyva praeitis; kol sąmoningai bei sapnuose būsim pokalbyje su praeitimi.

Už teisingą svėrimą bei seikė-jimą, už tokį retą apdovanojimą dėkoju visų pirmiausia vertinto-jams: dr. Ilonai Gražytei-Mazi-liauskienei, Vytautui Aleksan-driui Jonynui, Dainai Kerbelytei, didžiam poetui dr. Henrikui Nagiui ir Vincui Piečiui. Montrealeio sodybose "Vaišvil-kas" anksčiau susilaukė atpažini-mo ir pagyrimo. Dar vos tik ro-manui išėjus, Vytautas Alek-sandras Jonynas "Vaišvilką" įžvalgiai iškevaliojo "Tėviškės Žiburiuose". Tai gabus literatū-ros kritikas, įgudęs mėtyti jieti ir iš lanko į taikinį šaudyti. Bet-gi istorijos profesoriaus Igno Jo-nyno sūnus gerai atpažino toli-

kus. Jau anuomet rašytojas rū-pestingai įjieskojo savito taik-laus žodžio. Jau anuomet buvo aišku, kad jaunasis debutantas nėra vienas iš daugelio prade-dančiųjų. Mokytojo bei redaktori-aus darbas tačiau ilgam laikui nutildė rašytoją. Tikiai išvijoje-jė vėl išleistas Juozo Kralikaus-ko knygos su kaupu patvirtino įžvalgių vertintojų viltį. Du ro-manoi ("Urviniai žmonės", 1954 ir "Sviesa lange", 1960) skirti emigrantais tapusių tremtinių likimui pavaizduoti jų naujosio-sės tėvynės. Rašytojas stengiasi atskleisti sunkius psichologinius lūžius, kai vienos kultūrinės tra-dicijos žmonės susiduria su nau-jojo krašto neįprastais papro-čiais bei gyventojais ir jų speci-finėmis problemomis.

Betgi kūrinybio išbaigimo Juozas Kralikauskas pasiekė savo trimis mindauginės epochos istoriniais romanais: "Titnago ugnis", 1962, "Mindaugo nužy-dymas", 1964 ir "Vaišvilkas", 1971. Pažymėtina, kad abi pir-mosios trilogijos knygos laimėjo "Draugo" romano konkursą. Tai pirmas toks plataus masto ban-dymas atkurti anos tolimos mū-sių krašto epochos įvykius bei žmones. Ir reikia pasakyti, kad vienas pačių sėkmingiausių Juo-zas Kralikauskas, pirmiausia, yra giliai ir rimtai studijavęs tą laikmetį. Jo knygos nėra sukur-tos skaitytojams, įjieskantiems lengvo ir plepaus bei pasaldinto anos mūsų gadinės aprašinėjimo. Nerasime jose komiškių ke-turkampio ir raguoto, su kuoka rankoje, mėgėjiškų scenų senovės lietuviu. Nerasime jose taip-gi naivaus liaupsinimo ir tauš-kaų apie tai, kad tadaise gyven-ta vien tik milžinių bei dviasios galiūnų. Kralikauskas atvėrė filologo kantrybę bei kruopš-tumų bando atkurti mindauginės epochos gyvus žmones, pateisi-namus nutikimus bei autentišką laikmečio dvasią. Premijuotam romane Juozas Kralikauskas at-vertia Mindaugo sūnaus Vaišvil-ko sieloje vykstančią skaudžią kovą tarp vienuoliškojo ižado sekti Kristaus pėdomis ir labai žmogiško sosto įpėdinio troški-mo atkeršyti savo tėvo, kara-liaus Mindaugo, pasalūnams žu-dikams. Jis žino savo sąžinės balso tikrumą, bet taip pat su-pranta savo gimto krašto žmo-nių pagrįstą troškimą, kad grįž-tų Lietuvon ir užimtu teišėtai jam priklausančį valdovo sota. Vaišvilkas grįžta ir atkeršija tėvo žudikams, bet po ilgų ap-mastymų bei skaudžios tikrovės patirčių, galų gale, apsisprendžia likti vienuoliu, užsidaryti savan vienuolynan, paliekant pasaulietiškas kovas pasaulie-čiams ir kariams. Vertintojų ir skaitytojų buvo apšiai komen-tuota trilogijos romanų kalba. Argi ji, iš tiesų, esanti autentiš-ka? Neskaiciau dar nė vieno fi-lologo, kritikuojant ją. Taigi ji atkurta visu stropumu ir moks-lininko rimtimi. Pagaliau ji tė-ra viena dalis to milžiniško epo-chos gamtovaizdžio, tos masi-nančios panoramos, kurią Juo-zas Kralikauskas yra sugebėjęs atkurti literatūrinio žodžio — gyvai, įtikinamai ir talentingai. Daugiau iš rašytojo reikalauti negalima. Todėl "Vaišvilkas", iš tiesu, buvo pati iškilčiausia tu dvejų metų laikotarpio knyga ir todėl rašytojui Juozui Krali-kauskui vėrtai priklauso IX Vin-co Krėvės literatūrinė premija, Montrealeis, 1972. XI. 4

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVE
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

minė staigmena: nei tikėta, nei pasvajota. Net kvapą užėmė. To-kio gražaus ex libris'o, berods, dar nesu nekad matęs. Ir man dar nuostabesnis tuo, kad su mūsų mitologijos bei senosios pasaulėjautos prasmėmis. Il-gai negalėjau atsižūrėti, atsi-grožėti ir atsidžiaugti. Jau se-niai žinau: bėdos nevaikšto pa-vieniui — užklupo viena, tave puls ir dar kita ar kelios. Bet iki šio lapkričio nebuvo žinota, kad ir džiaugsmas nevisada vien-išas. Nežinota, kad Laima numes man ne tik premiją, bet dar ir nuostabų EX LIBRIS labai savi-to dailininko ir dailės žynio, pa-rašiusio aštuonias knygas apie mūsų liaudies meną.

Širdis suvirpsta, kad susiti-kom čia trumpam, kaip paukš-čiai viršum vandenyno. Ir jaugi niekad nebus tokio antro vaka-ro, kad visi — vėlek visi — su-sirinktumėm. Šis lapkričio vaka-ras Montrealyje — toks tik vi-nas vienintelis ir man, ir jūms...

Gili padėka visiems čia susi-rinkusiems literatūros biči-liams! Tebūnie Gabijos ramybė jūmyje ir aplink jus! Tegu jie-tys, strėlės ir kalavijai atokiai aplenkia jus! Gyvuokite ilgus il-gus metus!

RAŠYTOJAI TEBEKURIA

Kalba, pasakyta įteikiant Vinco Krėvės premiją "Vaišvilko"

autorii Juozui Kralikauskui

HENRIKAS NAGYS

Lietuviškom žodžiui išvijoje-jė ž o d ž i u nesigailėta. Duosnūs buvome prakalbose ir kalbėti-niam, ir rašytiniam gimtam žo-džiui. Beje ir deja, tuo ir baigė-si dažniausiai mūsų duoklė. Liūdnei šiandien atrodo tie pla-tūs (stovykliniais laikais taip nirtulingai ir godžiai grobinėti, akėti bei knaisioti) kultūriniai dirvonai. Išleistų knygų vis di-desnės stirtos dūlėja ant knygų-ny lentynų. Nepaliečiamos ir ne-atverčiamos, didelių ratu apei-namos, jos liudija, kad kadaise paskelbtasai ir taip nemėgtas nuosmukio manifestas nebuvo parašytas veltui. Išvijos spau-dos dalis tikrai nusmuko žemiau senųjų sapninčių lygio. Čia pat garbingo vardo savaitraštis jau spausdinamas tokia kalba, kad dažnai suabejoji ar tai nėra samoningas sabotazas prieš li-tuviškąją gramatiką ir sintaksę bei eilinio skaitytojo išsilavinimą. Nestebėtina tad, kad ir de-vintoji Vinco Krėvės literatūri-nė premija bei jos įteikimo va-karas nesulaukė daugiau dė-mesio nuosavo miesto laikraštyje už slogos kankinamas nosis arba tetos Uršulės vizitą iš Ka-lifornijos. O juk tokia premija yra vienintelė (kartu su Lietu-vių Rašytojų Draugijos) visam laisvam pasauliui!

Po šios minorinės įžangos ver-ta ir būtina pažymėti, kad lie-tuviai rašytojai išvijojeje tebe-kuria. Tebetiki savojo kūrinybio žodžio gyvastimi. Vienas iš įro-dymų yra kad ir devintosios Vinco Krėvės literatūrinės pre-mijos paskyrimas rašytojui Juo-zui K r a l i k a u s k u i už jo is-torinį romaną "Vaišvilkas". (Ir Lietuvių Akademinis Sambūris Montrealyje vertas šio tokio pagyrimo už dvidešimties metų tesėtą darbą).

Juozas Kralikauskas ir mūsų literatūrinį gyvenimą atėjo apie 1929-uosius metus. Jo pirmoji knyga — novelių rinkinys — "Septyni kalavijai" pasirodė 1937 metais. Jau šitos knygos nusilapiuose užtikinama visa eilė ženklų, liudijančių neeilinį pro-zaiko talentą. Iškeltnas tu no-velių stilius — trumpasakis, di-namiškas, nuotaikingas ir atran-

tytautas Kasiulis — tai jau ži-no-mas vardas. Jis yra žvaigždė pilka-me danguje; oazė barzdoto, baimės persunkto dailininko būryje. Tai oazė, pilna gyvenimo džiaugsmo. Taip, jis atstovauja tam, kas yra gai-viai nauja. Kasiulis, tas sulaėtos nu-o-talkos dailininkas, yra išaugęs iš su-naikintos Lietuvos. Gyvenimas jam nepagalėjo daug sunkių valandų, tačiau tai nepajėgė prislėgti šviesaus optimizmo. Atrodo, kad tamsi pra-elitis net neatšispindi jo kūrinyuose.

O visdėlto ji ten yra. Žiūrėkime į jo paveikslus. Švieslos, gaivinančios spalvos veržiasi su nuostabių ryšku-mu iš tamsaus, juodo fondo. Čia ma-tyti jaunojo dailininko (gimęs Lie-

Vytauto Kasiulio "Arlekinas su papuga" (tempera). Jo kūrinių paroda rengiama Torontė lapkričio 25 — gruodžio 4 d.d. Prisikėlimo Parodų salėj

YVYTAUTAS KASIULIS TORONTE

TELESFORAS VALIUS

Džiugu sutikti vardus, kurie, nežiūrint kur, kiek ir kaip būtų aplinkos veikiami, išlieka tikri. Išigyti ir išlaikyti vardą augštu-mu, ypač gyvenant tarp sverti-mųjų, nėra atsitiktinis atvejis. Salygų ir laiko dėka vieno ar ki-to vardas kartais nuskamba kaip tikras, dažnu atveju tačiau laiko tėkmėje lieka elininu.

Kasiulio vardas yra įsipilietie-nės dailės srityje. Ankstyva kū-ryba Lietuvoje, vėliau Freibur-gė ir Paryžiuje paskleidė Kasiu-lio vardą plačiau, negu mūsųose buvo galima laukti. Paryžiaus meno kritikai jį lygina su Dufy ir Chagall, Daumier ir Matisse. Nuo 1950 m. Kasiulio vardas yra pilnai susijęs su Paryžiaus mokykla (l'Ecole de Paris). O meno kritikas Daniel Israel-Mey-er sako, kad Kasiulis turi savo išskirtinį stilių, kuris yra, kaip ir Buffeto ar Chagallo, lengvai atpažįstamas. Meno kritikas Jean Chabanon taikliai aptaria Kasiu-lio kūrybą, teigdamas: "Kasiulis kuria savo romantišką pasaulį, nusteina mus džiaugsmo vizijo-mis, kur visi žmonės yra poetai, visi daiktai yra brangkaimenys ir visi jo vaizduojami medžiai yra iš rojaus sodo. Kasiulis stebina meno kritikus savo problemų sprendimais — nelauktomis spal-vomis ir kompozicija. Jo kūry-bos charakteriai yra elegantiški ir puošnūs; vaikščioja mūsų žė-mėje su išdidumu ir poza; atro-do, kad tik jie vieni atrado tą neįmanomą pusiausvyrą tarp mistizmo ir vidurinių amžių asketizmo, sarkazmo ir moder-niojo amžiaus skepticizmo."

Kasiulis yra pripažintas V. Eu-ropejoje. Jo darbų parodos buvo Vytauto Didžiojo muzėjuje Kaune 1943 m., Kielyje, Bad Segel-berge, Hamburge 1946 m., Frei-burge 1947 m., Duncan galerijoje Paryžiuje ir Malborough ga-lerijoje Londone 1949 m., Stie-bel galerijoje Paryžiuje 1950, 51, 52, 53, 54, 55 ir 56 metais, Springer meno galerijoje Berly-ne 1954 m., Stockholmo moder-niojo meno muzėjuje 1951 m. Vėliau Kasiulio parodos buvo Šveicarijoje ir daugelyje galerijų V. Europoje. JAV-se Kasiulio paroda buvo surengta Hammer galerijoje Njujorke 1956 m. Ta proga Njujorko moderniojo me-no muzėjus įsigijo tris Kasiulio meno kūrinius. Penki Kasiulio darbai yra ir Paryžiaus moder-niojo meno muzėjuje, neskaitant daugelio kitu meno gale-rijų ir muzėjų V. Europoje, JAV ir Kanadoje.

Kasiulio kūryba yra aptarta įvairių kraštų spaudoj ir daugelyje leidinių. Meno kritikas Ake Skiöld, 1956 m. Stockholmo laik-raštyje "Expressen" rašė:

Vytautas Kasiulis — tai jau ži-no-mas vardas. Jis yra žvaigždė pilka-me danguje; oazė barzdoto, baimės persunkto dailininko būryje. Tai oazė, pilna gyvenimo džiaugsmo. Taip, jis atstovauja tam, kas yra gai-viai nauja. Kasiulis, tas sulaėtos nu-o-talkos dailininkas, yra išaugęs iš su-naikintos Lietuvos. Gyvenimas jam nepagalėjo daug sunkių valandų, tačiau tai nepajėgė prislėgti šviesaus optimizmo. Atrodo, kad tamsi pra-elitis net neatšispindi jo kūrinyuose.

O visdėlto ji ten yra. Žiūrėkime į jo paveikslus. Švieslos, gaivinančios spalvos veržiasi su nuostabių ryšku-mu iš tamsaus, juodo fondo. Čia ma-tyti jaunojo dailininko (gimęs Lie-

tuvoje 1918 m.) filosofija; dabartis jam yra pilna linksmų, ryškių spal-vų, nežiūrint to, kad praeitis buvo tamsi.

Papildant Ake Skiöld mintis apie Kasiulio kūrybą, galima pa-žymėti, kad jis puikiai valdo pie-simo techniką, turi gilų anatomi-jos ir kompozicijos pajauti-mą, yra pasakiškas koloristas, spontaniškai su nuostabių gaivu-mu daręs sprendimus. Pajėgu-mas išgauti pastelinių lengvumą gušo ir aliejaus kūryboje švel-niną išpūdį ir pagilina perspek-tivą, kurią jis dažnu atveju įg-no-ruoja, nors kartais ją naudo-ją iki pažymėtinio tikslumo. Bū-dingas jo žvilgsniui satyros ir humoro jausmas. Jo kūrinių tu-ri glaudų ryšį su aplinka. Čia linksmi vagabundai, švelnios meilės scenos, gatvės muzikan-tai arba nuo triukšmingo pasau-lio atsitolinę žuvautojai, nekal-bant jau apie taip Kasiulio pa-mėgtas dailininko atelje scenas. Jo palinkimas į religines temas yra taip retas reiškinys dabar-ties mēne.

Kasiulio kūryba nekartą bu-vo rodyta ir Kanadoje: Windsor, Niagara Falls, Montrealyje, Torontė ir kitur, lietuvių dailės parodos išstatant po kelis jo darbus. Prieš keletą metų Pri-sikėlimo parapijos Parodų salė-jė (Vasario 16 proga) buvo eks-ponuota 12 Kasiulio aliejinės ir gušo tapybos bei litografijos dar-bų.

Kasiulio išvykos į S. Ameri-kos kraštus yra tik prasidėjusios: praėjusią žiemą turėjo parodą ir pats dalyvavo Čikagoje. Siemet, lygiai po metų — Torontė. Tikė-kimės, kad dar nekartą mes tu-rėsime taip mielą dailininką sa-vo tarpe.

Atsiųsta paminėti

Laiškai Lietuviams nr. 8 ir nr. 9, rugsėjis ir spalio. Tėvų jėzuitų lei-džiama religinės ir tautinės kultū-ras mėnesinis žurnalas, 2345 W, 56th St., Chicago, Ill. 60636, USA. Ill. 60629, USA.

Kazys Ališauskas, KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS 1918-1920. Tomas I. Redaktorius Pranas Cepėnas. Lietuvių Vėteranų Sa-jungos "Ramovė" leidinys 5 nr. Či-kaga, 1972 — Jaunimo Metai, 490 psl.

Anicetas Bučys, PIRMIEJI SMŪ-GIAI. Keturių veiksmų drama. Pirmieji bolševikinės okupacijos metai Lietuvoje. Bradfordo Lietuvių Klubo leidinys. Londonas 1972, 56 psl.

Astuntioj Pradalėg. Literatūros metraštis. "Nidos" Knygų Klubo lei-dinys 87 nr., Londonas 1972 m., 414 psl. Kaina \$4.50.

25 metai. Bradfordo ir apylinkės lietuvių veikla. Redagavo Anicetas Bučys ir Jonas Kuzmickis. Išleido Bradfordo lietuvių Vyčio klubas. Spausdino "Saltinio" spaustuė Not-tinghame 1972 m., 81 psl.

Lietuvių Dienos. Ilustruotas, mė-nesinis žurnalas. 1972 m. 7(126) nr. Redagavo redakcinė kolegija. Leidė-jas — A. Skirius.

Sėja. Tautinės, demokratinės min-ties laikraštis, 1972 m. 3(118) nr. Redaktorius — Liudvikas Šmulskytis, leidėjas — Varpininkų Leidinių Fon-das.

Krivulė. V. Europos lietuvių sielo-vados leidinys. 1972 m. lapkritis, 3(8) nr. Redaguoja kun. P. Celie-us, kun. B. Liubinas, kun. R. Kra-tauskas.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

OHIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ DRAUGIA metinę \$1.000 premiją paskyrė "Aidų" žurnalo redaktoriui dr. Juozui Girmiui, įvertindama jo mokslinę bei kultūrinę veiklą išei-vijoje. Laureatas yra parašęs eilę vertingų veikalų — "Tauta ir tauti-nė ištikimybė", "Žmogus be Dievo", "Laisvė ir būtis", "Idealas ir laikas". Jis taipgi yra paskelbęs daug studi-jų kolektyviniuose leidiniuose, straipsnių žurnaluose ir laikraščiu-Gilius darbo pėdsakus yra palikęs ir Lietuvių Enciklopedijoje kaip vienas iš trijų pagrindinių redaktorių. Nuo 1965 m. redaguoja mėnesinį kultūros žurnalą "Aidai".

KANADOS GRAFIKŲ SĄJUNGOS metinėje parodoje Londono, Ont., miesto muzėjuje dalyvauja torontie-čiai dailininkai — Jurgis Račkus su šilko spausdiniu "Raudona linija virš horizonto" ir Telesforas Valius su spalvotu vario ofortu "Zemaitija".

KUN. DR. J. GUTAUSKAS yra parašęs knygą "Dievas šiandien". Ji jau surinkta "Draugo" spaustuėje. Leidėjas — "Krikščionis Gyvenime" knygų serija. Autorius gyvena Delhi, Ont., kur šalia sielovadinės veiklos lietuvių parapijoje randa laiko ir moksliniam darbui.

DAIL. A. DOCIUS, gyvenęs To-ronte, apipavidalino Kalifornijoje leidžiamą a. a. J. Tininio knygą "Laiskai Andromachai" ir sukūrė kai keliolika iliustracijų. Ši knyga bus viena iš nuotaikingiausių auto-riaus kūrinių. Pastaruoju metu dail. A. Docius daug laiko skiria savo kū-rybiniam darbui.

LIETUVIŲ FOTO ARCHYVO ve-dėjas kun. Algimantas Kezys, SJ, filmavimo reikalais lankėsi JAV ry-tinio pakraščio lietuvių kolonijose. Čikagon jis parsivežė papildą doku-mentiniam filmui — Magdalenai Galkienė, prof. Simą Sužiedėlį, prof. Juozą Brazaitį, kun. Stasį Ylą, prel. Pranciškų Jūrą ir muz. Aleksandrą Aleksi, įamžintus filmo juostoje.

MAIRONIO PARKE Worcester, Mass., sol. Dailos Monigarditės kon-certą ir bendrus pietus lietuviams surengė LB apylinkės valdyba, vado-vaujama pirm. V. Židžiūno. Lietuviš-kajai koncerto dailiai atstovavo J. Gruodžio, S. Simkaus, Fr. Budrindio dainos, tarptautinei — B. Sopeno "Ruduo", J. Strausso valsas "Vienos miško pasakas", arijos iš "Šikšno-sparnio", F. Lehoro "Linksmosios našlės" ir G. Puccini "Madame But-terfly". Solistei akompanavo pianis-tė Olga Keršytė.

OLIGAGITIS KOMPOZ. D. LA-PINSKAS sukūrė penkių dalių kvin-tetą pučiamiesiems "Aro", kurį bu-vo užsakes amerikiečių profesinių instrumentalistų kvintetas "Phoenix" Njujorke. Naujasis lietuvių kompo-zitoriaus kūrinys jau repetuojamas ir pirmą kartą koncerte bus atlik-tas prieš Kalėdas. "Phoenix" kvinteto nariai D. Lapinsko kūryba susidomė-jo jo plokštelių dėka. Jiems didelės įtakos turėjo sol. A. Stempūženės atliekamas D. Lapinsko dainų ciklas "Les sept solitudes" ir vaikams skir-ta muzikinė plokštelė "Sek pasaka", įkaltėta ir įdėnuota L. Rastenytės-Lapinskienės. D. Lapinskas taipgi yra sukūręs platesnės apimties kom-poziciją simfoniniam orkestrui ir augstam balsui, pavadintą "Laima, arba menininkas ir jo modelis". Šiame savotiškame kūrinyje pristatoma kiekviena alfabeto raidė įvairiomis kalbomis dainuojamu tekstu, at-rintu iš pasaulio tautų poezijos.

AL TAUTINIS SĄJUNGOS Det-roito skyriaus pakviestas, paskaita "Rusifikacija okupuotoje Lietuvoje" skaitė iš Čikagos atvykęs "Draugo" red. Bronius Kviklys. Rusų veržimą-si į svetimas žemes jis nagrinėjo nuo caro Ivano III laikų iki dabar-tinių dienų, kai carus jau yra pakei-tė iš rusifikacija vykdo kompartijos vadai. Prelegentas pateikė įdomių duomenų, paimitų iš okupuotų Lie-tuvų leidžiamos spaudos. Ypatiog dėmesio susilaukė jo atsižvelgti ir su-rengta pogrindžio spaudos parodėlė.

LIETUVIŲ TAUTINIŲSE NA-MUOSE Čikagoje 42 naujusius akri-likos ir akvarelės darbų parodą tu-rėjo dail. Jadvyga Paukštienė. Ji yra baigusi Kauno meno mokyklą, stu-dijas gilinusi Paryžiuje. Dail. J. Paukštienės kūrybai yra būdingos vaiku, motiniškumo bei kitos žmo-giškosios būsenos temos, spalvingu-mas, ekspresionistinis elementas su dekoratyvine forma. Parodą atidarė ir jos kūrybą apibūdino dail. Mikas Šileikis.

PREL. J. KARALIUS, lietuvių pa-rapijos klebonas emeritas Shenan-doah, Pa., savo lėšomis išleis dvi angly kalbon išverstas lietuvių au-torių knygas — Mato Raišiuo "Da-barties kankinys" ir A. Kučo Ameri-kos lietuvių istoriją. Verčia Juozas Boley-Bolevičius.

LEONARDAS ŽITKEVICIUS Bro-oklyne, N. Y., paruošė spaudai nau-ją eilėraščių rinkinį "Dilgės ir lėli-jos", kuriam įvadą parašė Liudas Dovydenas. L. Žitkevičius yra pasi-žymėjęs kaip humoristinės poezijos kūrėjas. Šiame rinkinyje — jo nehu-moristiniai eilėraščiai.

DLK BIRUTES DRAUGIA Sv. Jurgio parapijos salėje Klevelande surengė iš Grand Rapids pakviestos Uršulės Astrienės šiaudinukų para-dą. Lankytojus domino ne tik origi-naliūs papuošalai kalėdinei eglutei, bet ir iš šiaudų sukurti paveikslai.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

VINCO KRĖVĖS-MICKEVICIAUS devyniasdešimtiesias gimimo metines paminėjo Kauno viešoji biblioteka, surengusi jo gyvenimo ir kūrybos kelią vaizduojančią parodą. Minėji-me dalyvavo būrys kauniečių ir lite-ratų. Dalyvisu su V. Krėvės kūry-ba supažindino jo kūrybinio paliki-mo tyrinėtojas A. Trakys. Jis Kauno dramos teatro rež. M. Karklelis, atsiminimais dalijosi P. Adomavičius ir J. Bloznelis. Kauno literatūros mu-zėjaus vadovės M. Macijauskienės pranešimu, praėjusią vasarą buvo fo-tografuojamos V. Krėvės gimtinės apylinkės, tėvų kapai, jo knygos ap-rašytos vietovės. Memorialinį muzė-jų Subartonyse, rašytojo gimtojoje sodyboje, globoja Kauno literatūros muzėjus. Čia atkuriamos paradinės durys, kadaise pakiestos paprastomis. Literatūros muzėjuje yra V. Krėvės rašomasis stalas, kėdės, sta-liukas ir pyplė. Daugiau kaip 600 vienetų V. Krėvės rankraščių yra sutelkta Vilniuje, Lietuvos Mokslių Akademijos lietuvių kalbos ir lite-ratūros instituto rankraštyne. Jo ve-dėja M. Grigaitytė "Gimtajame Krašte" pasakoja: "Yra išlikęs sąsiu-vinis eilėraščių, rašytų lenkų kalba 1905-1906 m., visiems mums iš vai-kystės artimas kūrėnėlis "Silkės", dargi su spaustuvės rinkėjų pirštų žymėmis, prozos ir dramos kūrinių, kaip "Azerstano šalis", "Likimo ke-liais", "Miglose", "Raganius", "Min-daugo mirtis", "Skirgaila", "Zentas", "Karalius Zvaigždikis" ir kt. rankraš-čiai, nemaža dalis veikalų "Dangaus ir žemės sūnūs". Turime V. Krėvės studiją "Indoeuropiečių protėvynė", straipsnį apie K. Būgą, straipsnių teatro, poezijos ir prozos, tautosakos, etnografijos klausimais. Instituto rankraštyne taip pat saugoma rašy-tojų surinkta tautosaka. Didelis pluoštas korespondencijos. Tai V. Krėvės laiškai artimesiems buit-niais reikalais, Pijui Adomavičiui tautosakos rinkimo klausimais, lai-škai V. Mykolaičiui-Putinui, B. Sruo-gai ir kt. Taip pat yra S. Nėries, M. Riomerio, J. Baltrušaičio, B. Sruo-gos, F. Kiršos, M. Pečkauskaitės ir kitų laiškų V. Krėvėl...". Šią me-džiagą papildo V. Krėvės asmens do-kumentai, su jo darbu universitete bei Mokslių Akademijoje susiję raš-tai, nuotraukos, apie 80 asmenų at-siminimai. Muzikos ir teatro muzėjų Vilniuje taipgi yra nemaža medži-gos, liečiančios V. Krėvės ryšius su teatru bei teatralais.

VILNIUJE SURENGTA baltiečių IX konferencija gamtos mokslų ir technikos istorijos klausimais buvo skirta Teodoro Grothusso 150-to-sios mirties metinėms. Įvadinį pra-nešimą apie šį Lietuvoje dirbusį mokslininką, fizinės chemijos pradi-ninką, elektrolizės teorijos kūrėją skaitė Lietuvos Mokslių Akademijos vadovas J. Matulis. Pakruojų rajono Gedučių kaime, kur gyveno ir dirbo T. Grothussas, konferencijos daly-viai atidengė paminklinį akmenį jo atminimui. Žeimelin perkeltoje kon-ferencijoje Vilniaus, Rygos, Maskvos bei kitų miestų mokslininkai skaitė pranešimus apie T. Grothusso gyve-nimą ir jo mokslinius darbus.

PARYŽIAUS GALIMARO LEI-DYKLOS užsienio literatūros sky-riaus direktorė Ugnė Karvelytė, pa-kiavista Lietuvos Rašytojų Sąjungos, lankėsi Vilniuje, Kaune ir Trakuose. Su Kaune gimusia viešnia buvo ap-tartos galimybės išleisti Paryžiuje M. K. Čiurlionio reprodukcijas, lie-tuvių liaudies medžio skulptūros al-buma, lietuvių poezijos, apsakymų antologijas ir kurį nors stambesnį prozos kūrinių.

SPORTINIŲ FILMŲ FESTIVA-LYJE Odesoje aukso medalį laimėjo Lietuvos kino studijos dokumentinis filmas "Kur karalienės aukso?", su-kurtas V. Starošio ir R. Šilino. Leng-vajai atletikai skirtas filmas jau anksčiau yra gavęs aukso medalį Ita-lijos Cortina d'Ampezo mieste įvy-ksiuose tarptautiniame sportinių fil-mų festivalyje.

RASYTOJŲ SĄJUNGOS poetų sek-cija, vadovaujama pirm. A. Baltako, aptarė praėjusių metų poetinę vei-klą, išleistas poezijos knygas, jaunųjų poetų kūrybą. Kelionės išpūdžius iš JAV papasakojo V. Reimeris. Apie ruošiamą spaudai sekančių metų "Poezijos pavasario" almanachą kalbėjo E. Matuzevičius. Naujuoju poe-tų sekcijos pirmininku buvo išrink-tas V. Reimeris.

VILNIAUS BERNIUKŲ CHORAS "Azuollukas", vadovaujamas H. Per-elšteino, dalyvavo tarptautiniame vaikų chorų festivalyje Pardubicėje, Čekoslovakijoje, turėjo koncertus Prahoje ir Brno. Dėmesio centre bu-vo kompoz. Eduardo Balsio ir poe-tės Violetos Palcinskaitės oratorija "Neliesskite, mėlyno gaublio", atlikta su Vilniaus operos solistais Gražina Apanavičiute ir Vincentu Kupriu, Guran Vilniaus filharmonijos simfo-ninio orkestro narių, diriguojant Juo-zui Domarkui.

JANE — ANNETTE, \$2,500 įmokėti. Keturių kambarių, dviejų miegamųjų nedidelis namukas. Arti susisiekimo ir krautuvų. Naujai dekoruotas, kilimai. Tuoju galima užimti. Prašoma kaina \$22,900.

SWANSEA, \$2,900 įmokėti. Mūrinis vieno aukšto namas. Įvairavimas ir vieta gerai. Įrengtas rūšys. Gerai prižiūrėtas. Prašo \$27,000.

BLOOR — JANE, \$7,900 įmokėti. Mūrinis, atskiras dviejų aukštų namas. Priedo du kambariukai rūšyje. Dvi virtuvės. Garažas ir įvairavimas. Už mėnesio galima užimti.

JANE—ANNETTE, \$10,000 įmokėti ir viena skola. Atskiras, mūrinis, 6-jų kambarių namas. Dideli kambariai ir moderni virtuvė. Tuoju galima užimti.

KINGSMAY, \$38,900 prašoma kaina. 6 kambarių 3 miegamųjų mūro namas su dviem garažais ir privačiu įvairavimu. Įrengtas rūšys su židiniu.

BABY POINT, \$12,000 įmokėti. Atskiras, mūrinis, dviejų aukštų, 7 kambarių namas. Garažas ir įvairavimas. \$45 pajamų į savaitę. Gerai sutvarkytas namas.

JANE — ELLINS, \$33,500 prašoma kaina. Mūrinis 5 kambarių, vieno aukšto namas su privačiu įvairavimu. Priedo du kambariukai rūšyje. Labai geram stovyje. Išmokėtas.

HIGH PARK, dvibutis. Arti po žeminio. 10 kambarių. Privatus įvairavimas ir du garažai. Prašoma kaina \$51,900. Reikėtų didesnio įmokėjimo. Pirmam aukšte 4 kambariukai.

BALYS SAKALAS

762-8255

Lietuviškoje mokykloje mes mokomės ne tik istorijos, geografijos, literatūros, bet ir tautinių šokių

Nuotr. St. Dabkaus

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Vilniuje įvyko stambus krepšinio turnyras, kuriame dalyvavo Latvijos rinktinė, Berlyno DAV, Kauno Žalgiris ir Vilniaus Statyba. Turnyrą laimėjo Vilniaus Statyba. Kauno Žalgirio komandą sudarė jauni krepšininkai.

Pagal rusų pateiktus duomenis, Sov. Sąjungai daugiausia taškų ir laimėjimų lengv. atletikoje Miuncheno olimpiadoje iškovojo ukrainiečiai. Lietuviai šioje lentelėje yra VII vietoje.

Vilniaus jaunių šaškių rinktinė viešėjo Leningrade, kur žaidė draugiškas rungtynes su praeitų metų meisterais. Rungtynes netikėtai laimėjo lietuviai 11,5:8,5.

Klaipėdietis Vytautas Paškauskas puikiai pasirodė dviračių lenktynėse. Du šablonai įvykusiose grupinėse lenktynėse — laimėjo I vietą 140 km įveikęs per 3.21:18.

Tarptautiniame moterų krepšinio turnyre Krokuvėje dalyvavo Kauno Politechnikos krepšininkės. Jos nesunkiai laimėjo pirmus du susitikimus ir baiginiame kovoje, tik po pratęsimo, pralaimėjo Krokuvos Vislai 75:77 (69:69).

VYČIO ŽINIOS

Vytis aktyviai dalyvauja ir Kanados sporte. Po pavykusių krepšinio stovyklų klubas yra pakviestas suorganizuoti krepšinio stovyklą šiaurinėje Ontario dalyje. Stovykla numatyta surengti North Bay rajone.

Turintieji "Sports Lottery" bilietus prašomi iki gruodžio 1 d. atsisakyti su klubo pirm. P. Berneku.

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

tiems paštininkams būtų mokamas lygiai toks pat atlyginimas, kaip ir kitiems paštininkams, dirbančioms sunkesni ir didesni pastangų reikalaujanti darbai. Ontario Darbo Federacija savo suvažiavime priėmė rezoliuciją, siūlančią savo nariams boikotuoti automatinės mašinoms įvedimą šaškių ir raidžių kodą.

Minėtasis Toronto laikraštis pabrėžia, kad paštininkų praktikuojamas darbo sulėtinimas skriaudžia kanadiečius, iš kurių pajamų mokesčių valdžia moka algas paštininkams. Federacinė vyriausybė oficialiai yra įsipareigojusi dėl automatinės mašinų įvedimo nesumažinti paštininkų skaičiaus. Pasak laikraščio, gali ateiti diena, kai kanadiečiai vienbalsiai ims šaukti: "Iveskite visus galimus automatus ir atiduokite pašta paštininkų bendrovei. Mes norim, kad mums laiku būtų pristatyti laiški ir spaudai!" Naujasis paštos kodas praėjusią savaitę jau buvo įvestas Toronte. Adresų papildymai kodu pareikalaus daugelį įstaigų nemažų išlaidų, nors šiuo metu Toronte dar nėra automatinės mašinų laiškas skirstyti. Kanados paštas kažkodėl pasi-

rinko britų praktikuojamą raidžių ir skaitmenų kodą. Tenka labai abejoti ar tos žadamos automatinės mašinos sugebės išskirti laiškus siunčianti skirtingai rašomas raides. Atrodo, žymiai praktiškesnis būtų amerikietiškas skaitmenų kodas, nes skaitmenys visame pasaulyje rašomi beveik vienodai.

Kanados Studentų Sąjunga išeigė Otavoje tris dienas posėdžiavę 48 universitetų ir kolegijų atstovai. Konstitucija buvo priimta ir patvirtinta, bet konferencijos dalyviai neišvengė skilimo. Pirmieji pasitraukė Atlanto provincijų delegatai, norėję, kad visoms mokslo institucijoms būtų duodamas lygus balsas, nepaisant turimų studentų skaičiaus. Jais pasekė ir Kvebeko angliškųjų delegatai, teigdami, kad sąjungos sudarymas institucijų pagrindu pažeis jau veikiančią Kvebeko studentų sąjungą "Front d'Etudiants du Quebec". Naujojo Kanados Studentų Sąjungon bus priimami visi universitetai ir visos kolegijos, bet turės nelygų balsų skaičių, nes vienas balsas bus duodamas 5,000 studentų. Tai susilpnins mažesnių institucijų vaidmenį sąjungoje.

FLORIDA kviečia

Šiuo metu ten maloniausias vasaravimo laikotarpis. Jūsų laukia vandenynas ir palmės. Kreipkitės į jus žinomą lietuvio vasarvietę:

NORWYN Apts., 126 Ocean Dr.,

MIAMI BEACH, FLA. 33139, USA

Mes turim erdvesnių ir brangesnių • Telefonas (vakarais) apartamentų su maudymosi baseinu • 672-4903 9024 Collins Ave. Informacijas teikia NORWYN Apts.

Lietuvio savininko mėsos KRAUTUVĖ

ARNOLD'S MEAT MARKET

259 Ellesmere Rd., Scarborough, Ont. Tel. 445-6031

(Warden & Ellesmere) Parduodama įvairiausia šviežia pirmos rūšies A1 jautiena, veršiena, kiauliena, taip pat — vištos, žąsys, antys. Supakuojama, parduodama dėti į šaldytuvus (freezer) pagal pirkėjo norą. Užsakymai priimami telefonu. Atvažiavus galima išsirinkti. Nemokamas pristatymas.

Ateitininkų žinios

Sekmadienį, lapkričio 26, įvyks šie susirinkimai: jaun. berniukų ir mergaičių visų būrelių susirinkimai — 2 v.; mergaitės renkasi L. V. Namuose, berniukai — ateitininkų kambariye; vyr. moksleiviai susirenka prie ateitininkų kambario 2 v., iš kur visi kartu vyks į kino teatrą. Visi kartu matysime puikų filmą "Sounder". Po to bus pokalbis ir vašės pas Dalią ir Rūtą Vaskačiūtės. Įėjimas į kiną papigintas — \$1.40. Nepamirškite taip pat nario mokesčio ir rašinėlio "Pirmyn Jau-nime" (tema — "Esame gyvi — gyvenkime") ir taip pat rašinėlio Dainavos kursams.

Studentų susirinkimas įvyks gruodžio 3 d., 7 v.v., ateitininkų kambariye. Bus diskutuojama aktuali tema "Lietuviškos parapijos".

Studentai dėkoja ateitininkų tėvų komitetui už \$100 auką.

Jaunimo Mišios — sekmadienį, lapkričio 26 d., 10 v.r., Prisiškilimo par. Parodų salėje. Visi kviečiami dalyvauti.

Visų ateitininkų tėvų susirinkimas įvyks gruodžio 10, sekmadienį, tuo po 10 v. Mišių ateitininkų kambariye. Kviečiami dalyvauti visi tėvai, kurių vaikai yra jaunučiai, moksleiviai ar studentai. Tėvų susidomėjimas ir parama yra didelis paskatinimas jaunimui. Bus kava ir pyragaičiai.

Ideologiniai kursai Putname bus šį savaitgalį. Iš Toronto važiuoja Lina Vaitiekūnaitė ir Sigita Dūdaitė. A. Kuolas vyksta skaityti paskaitas.

Kristaus Karaliaus minėjime Montreale ateitininkams paskaitą skaitys Paulius Sungaila.

Skautų veikla

• Sekmadienį, lapkričio 26 d., 12.30 v., skautų būkle šaukiamas Romuvos valdybos posėdis.

• Romuvos k-to narys J. Mačiulis po operacijos gydosi Šv. Mykolo ligoninėje. Linkime greitai pasveikti.

• LSS pirmūnas v.s. P. Jurgėla dėkoja "Satrijos" tunto skautėms ir vadovėms už \$70 auką ir užuojautą, jam netekus žmonos Elenos-Sofijos. Pirmūnas laiške rašo: "Velionė labai daug iškentėjo per visą vasarą karštoje ligoninėje (be jokių vėsinimų), pergyveno kelis širdies priepuolius, dvi sunkias operacijas... Medicare neapmokėjo visų išlaidų... Dėlto visa meilės skautijos pašala padėjo apmokėti ligoninės ir laidojimo išlaidas..."

• Mindaugo dr-vės sueiga — lapkričio 27 d., 7 v.v., skautų būkle.

• "Satrijos" ir "Rambynio" tuntu tėvų komiteto surengtas tradicinis bazaras ir vakarė šokių praėjo su dideliu pasisekimu. Pobūvio metu programą atliko sktn. Stepo Kairio muzikinis vienetas, kurį pristatė ir atliekamus dalykus paaiškino v. sk. Snaigė Valiūnaitė. Darniai praskambėjo 8 liaudies dainos. Grojo L. Rušaitė, V. Pilipavičiūtė, K. Rovalitė, R. Jankaitė, R. Bubelytė, A. Vaitkutė, V. Stulginskaitė, J. Bekerytė, V. Janulaitė, R. Pilipavičiūtė, S. Valiūnaitė, G. Kalinauskas, A. Gaputis, P. Gildys, A. Kalinauskas, A. Senkevčius, G. Senkevčius, A. Stulginskaitė, A. Valickis ir I. Valickis.

• Jaun. skaučių "Rūtos" dr-vės sueiga šį šeštadienį, lapkričio 25 d., 1 v.p.p., Lietuvių Namuose. Č. S.

TORONTO, ONT.

Kanadietis misijonierius kun. John Porter, SDB, kreipėsi laišku į "T2" redakciją, pažymėdamas, kad jo įstaiga P. Amerikoje, auklėjanti kandidatus į kunigus, reikalinga finansinės paramos. Esą šeimos ar paskiri asmenys gali globoti kuri nors kandidatą, m o k e d a m i už jo mokslinimą \$5 į mėnesį. Pasitvirtintieji gali iš karto sumokėti \$1000. Tai esanti gera priemonė ugdyti religiniams pašaukimams. Adresas: Rev. J. Porter, SDB, Don Bosco College, Box 2303, Quito, Ecuador, S. Amerika.

Latviai savo nepriklausomybės paskelbimo 54-tąją sukaktį paminėjo lapkričio 18 d. Eato no auditorijoje. Pagrindinę kalbą pasakė P. Reinharts, Europos Laisvės Komiteto pirm. Iš jo kalbos paaiškėjo, kad JAV-se yra įsteigta Pasaulio Baltiečių Federacija, kuriai šiuo metu pirmininkauja dr. J. K. Valiūnas. Koncertinę dalį atliko moterų bei vyrų chorai ir sol. A. Spricenieks. Iš lietuvių dalyvų: gen. kons. dr. J. Žmuidzinas, KLB krašto valdybos pirm. inž. Eugenijus Čuplinskis su Ponia, vicepirm. J. R. Simanavičius ir Toronto apyl. pirm. J. Karpis. Po minėjimo svečiams buvo surengtas priėmimas pas lietuvių pramonininką Benjamins, turintį erdvią rezidenciją, pilną vien lietuvių dailininkų kūrinių.

Tautiečiai — p.p. Pilipavičiai ir Dirsės, gyvenę Hamiltone, persikėlė į Floridą ir prie West Palm Beach nusipirko motelių su visais įrengimais, maudymosi baseinu ir paplūdimiu. Vasarotojus šeiminingai nemokamai atveža iš aerodromo. Jų adresas: Ocean Lodge Motel, 570 Ocean Drive, Juno Beach, Florida 33408, USA.

I Toronto burmistrus yra net keli kandidatai. Vienas jų yra Nelson Clarke, komunistų veikėjas ir metropolinio Toronto komunistų komiteto sekretorius.

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys

Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West

HIGH PARK AVE., \$42,000 pilna kaina, originalus dvibutis (duplex) po 5 kambarius, modernizuotos virtuvės, visos išskotos kilimais, vandens šildymas, dviem automobiliams pastatyti vieta. Įmokėti apie \$12,000.

72 AKRAI ZEMES su pastatais, 427 ir 89 kelių sankryžoje, 4,000 pėdų ant asfaltuoto kelio.

IZOLIUOTOS VASARNAMIS netoli Tėvų pranciškonų stovyklavietės; tinka gyventi ištisus metus. Kaimynai — lietuviai šeima.

INDIAN RD. — BLOOR, didžiulis 14 kambarių atskiras namas, 4 prausyklos, 4 virtuvės, 2 užbaigti kambariai rūšyje, vandeniui-alyva šildomas, 6 kambariai pirmame aukšte, garažas su privačiu įvairavimu. Apie \$20,000 įmokėti ir viena atvira skola. Tuoju į pietus nuo Bloor. Apie \$8,000 metinių pajamų ir butas šeiminingai.

INDIAN RD. — BLOOR, apie \$10,000 įmokėti, gražus rūpių plytų atskiras namas, 6 didžiuliai kambariai, puiki ultra moderni virtuvė ir prausykla, vandeniui-alyva šildomas, užbaigtas rūšys, garažas su plačiu įvairavimu, visai netoli Lietuvių Namų.

AL. GARBENS

NAMŲ TEL. HU 9-1543

PR. KERBERIS

NAMŲ TEL. LE 5-1584

ST. DARGIS

NAMŲ TEL. 536-2738

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA

IMA

5½% už depozitus
6% už šerūs (numatoma)
6% už taupymo s-tas
6¼% už 1 m. term. dep.
6¾% už 2 m. term. dep.
7% už 3 m. term. dep.

8% už asm. paskolas
8¼% už mortgicijus

Kapitalas virš penkių milijonų dolerių

ASMENINES PASKOLAS duodame iki \$5,000 ir MORTGICIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta sutaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5,000. Nemokamas čekių patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Telefonas LE 2-8723 • Toronto 3, Ontario.

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

DUNDAS—CLENENAN, \$3,000 įmokėti, atskiras 9 kambarių per du aukštus namas, 2 virtuvės, 2 prausyklos, didelis sklypas, prašoma \$25,900.

ETOBICOKE, \$38,900 vienaaukštis (bungalow), atskiras, plytinis, pristatytas garažas, 6 kambariai, kilimai, arti Burnhamthorpe Rd.

MISSISSAUGA, atskiras plytinis vienaaukštis (bungalow), dvigubas garažas, 6 kambariai ir 2 poilsio bei šeimos kambariai, prašoma \$41,900.

\$3,000 ĮMOKĖTI, plytinis 6 kambarių 2 virtuvų namas, nauja šildymo krosnis, prašoma \$22,900.

BABY POINT—JANE, \$10,000 įmokėti, atskiras plytinis 6 šviesių kambarių ir dviejų prausyklų namas, vienas mortgicijus balansui, garažas.

1082 BLOOR St. W., TORONTO 4,

Telefonai: 534-8459; 233-5996

Turime krautuvų, namų vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. — — — Prašome tik kreiptis pas mus.

VYT. MORKIS, A. BLIUDZIUS

Ed. Kondratas, siuvėjas

Individualus pritaikymas

1113 Dundas St. W., Tel. 533-5454

Toronto 3, Ont.

Angliškos vilnonės, "mohair", "terylene" medžiagos

DANISH CUSTOM FURNITURE

BALDŲ PROJEKTUOTOJAI IR GAMINTOJAI

IS BERMOS MEDŽIO (TEAK FURNISHINGS)

Baldai tiesiog iš įmonės A. JENSEN & SON LIMITED

25 Le Page Court, Downsview, Ontario. — Keele ir Finch

Tel. 636-9811. Atidaryta nuo 9 val. ryto — 6 val. vakaro,

ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v. r. iki 9 v. v.

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą

Pagrindinė įstaiga: 658 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036

Hamiltono skyrius:

293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005

Čia gausite tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis; didelis pasirinkimas skarelų, magnetinių ir kitų dalykų, kuriuos gavę giminės ir draugai Europoje tikrai džiaugsis.

LITHO-ART SPAUSTUVĖ

971 College St., Toronto 4, Ont.

Telefonas: 533-4363

LIETUVIAI SAVININKAI

Įvairūs spaudos darbai: leidiniai, programos, visi verslo bei reklaminiai spaudiniai

KALĖDINIAI SIUNTINIAI 1972

Artėjančių Kalėdų švenčių proga siūlome tris specialiai parinktus siuntinius iš tokių daiktų, kurie labiausiai reikalingi Lietuvoje ir bus tikrai naudingi Jūsų giminiams.

MISRUŠ KALĖDINIS 1972

Vyriškas arba moteriškas labai geros rūšies mežtinis, itališkas vyriškas arba moteriškas nalloninis lietpaltis, vilnonė angliska vyriškai eilutei medžiaga, vilnonė medžiaga sijonui, 3 jardi specialios storos "crim-ple" medžiagos moteriškai eilutei, pulkūs vyriški nallono marškiniai arba bliuskutė, 1 dežė šokoladinų saldinių ir 20 angliski geriausios rūšies cigarečių \$125.00

MOTERIŠKAS KALĖDINIS 1972

Komplektas moteriškų nalloninių apatinių arba vilnonių, gėlėta arba su ornamentais vilnonė skarelė, 3 jardi sunkios "crim-ple" medžiagos moteriškai eilutei, gražus moteriškas megztukas, 3 jardi vilnonės apsiaustui medžiagos, "crim-ple" medžiaga suknelei \$115.00

MAISTO SIUNTINYS 1972

½ sv. arbatos, 1 sv. kakavos, 6 sv. geriausiu baltų miltų, 2 sv. ryžių, ¼ sv. kvepančių pipirų, ¼ sv. lapelių, ½ sv. geriamo šokolado, 1 dežutė kavos (nescafe), 1½ sv. razinų, 1½ sv. maišytų džiovintų vaisių, 1 sv. šokoladinų saldinių \$35.00

Taip pat įdedame į šiuos arba kitus Jūsų drabužių užsakymus — dalykus, kurie Lietuvoje yra labai naudingi ir vertingi. Dirbtinio minkšailio apsiaustui viršus \$40.00, nalloninio kailio apsiaustui viršus \$25.00, vyriški arba moteriški nertiniai \$15.00, vilnonės skarelės \$5.00, nallono liptalčiai \$12.00, nalloniniai marškiniai \$9.00, vilnonės arba nalloninės kojinės \$2.50.

Taip pat priimame užsakymus: automobilių, motociklų, dviračių, televizijos priimtuvų, šaldytuvų ir t.t.

Baltic Stores Ltd., (Z. JURAS)

421 Hackney Rd., London, E. 2, England. Tel. 01 739-8734

Kiekvieno siuntinio pristatymas garantuojamas.

BALIO MASKELIŪNO
DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864

Namų tel. 277-0814

2483 LAKESHORE BLVD. W., TORONTO 14, ONT.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUNA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-ųjų atstovybė

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, tel. 279-4371)

persikėlė į naujas patalpas. Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukiti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechanikos pataisymus. • Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

A. ČIZIKAS ALFA RADIO & TV

- Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus •
- Statom ir taisom antenas •
- Didelis pasirinkimas lietuviškų plokštelių •

672 Lansdowne Ave. • Tel. 531-6165

DIDŽIAUSIOS IR GRAŽIAUSIOS EUROPIETIŠKOS MĖSOS IR SKANĖSTŲ
KRAUTUVĖS KANADOJE

SPECIALŲS
GAMINIAI
KAS SAVAITĖ

tip-top MEATS
DELICATESSEN

1727 BLOOR STREET WEST (PRIEŠ KEELE POZEMINIO STOTI)

YORKDALE SHOPPING CENTRE • FAIRVIEW MALL

(SHEPPARD AVE. / DON VALLEY PARKWAY)

ZIGGY'S AT SHERWAY GARDENS (QUEEN ELIZABETH II 27 kelias)

HURON - SQUARE - SHOPPING CENTRE (Cooksville, 10 ir 5 kelias)

SKAITYTOJAI PASISAKO

VIS TA BENDRUOMENĖ

Prieš kurį laiką V. Rastenis pasiskelbė spaudoje straipsnį, stipriai kaltindamas Bendruomenės veikėjus už "Encyclopedia Lituanica" nerėmimą. "T2" 44 nr. VI. Ramojus primena L. Bendruomenės archyvo reikalus. Jeigu ne V. Liulevičiaus kietas užsispyrimas ir ne LB parama, archyvas seniai jau būtų užmirštas. Anksciau yra nebendruomenininkas? Jei bendruomenininkai būtų aukoję šias sumas per LB valdybas, ar būtų kas pasikeitę Jaunimo Centro statybos rėmimo?

Ar LB atitinkamai parėmė Jaunimo Centro statybą Chicagoje? Sakysčiau, kad labai daug. Gal nedidelė suma ir mano yra paaokta. O kiek buvo aukotojų tūkstantinėmis? Dr. P. Kisielius net \$1200 paaukojo. O ar galėtų kas nors pasakyti, kad dr. P. Kisielius yra nebendruomenininkas? Jei bendruomenininkai būtų aukoję šias sumas per LB valdybas, ar būtų kas pasikeitę Jaunimo Centro statybos rėmimo?

Bendruomenės pareigūnams ne lengva tekti lėšas net savo veiklos reikalam. Jeigu dar atsiranda keli užsispyrėliai, kurie eina nuo durų prie durų, rinkindami skurdų solidarumo įnašą ir iškslaudydami įvairių

pamokslų, pamokymų ir kaltinimų — tai tik reikia pasidžiaugti. Būtų begali malonu, jeigu tą mokesčių sumokėtų nurodytoje vietoje ir dar vieną kitą dolerį paaukotų veiklai paremti. Tada gal turėtų teisę kaltinti vadovaujančius ir dirbančius asmenis.

VI. Ramojus rašo ir apie Čiurlionio koncertą Chicagoje. Esą permažai buvo reklamos. Vienokio ar kitokio pobūdžio žinučių "Drauge" buvo beveik kas dieną — apmokamų ir neapmokamų. Buvo du straipsniai. Dvi radijo stotys reklamavo, buvo dailinami reklaminiai lapeliai prie bažnyčių, išstatyti skelbimai languose. Ir religinei šalpai rengiamuose koncertuose per dvi dienas dar daug trūko iki 2000 dalyvių. Kokių tad priemonių reikėtų imtis? Gal pasekti tais rengėjais, kurie į susirinkimą sutraukė daug tautiečių, nes atsirado mecenatas, kuris atgabend statinę alaus? A. Kareiva

DIDIEJI SVYTURIAI

Labiausiai mėgstus skaityti įjymų žmonių biografijas. Ten pamatai įdomų ir reikšmingą gyvenimą realių žmonių, o ne šiaip autorių fantazavimus. Deja, daugelis mūsų tautos didvyrių nesusilaikė pilnesnio jų gyvenimo iškėlimo. Net mūsų tautos

Čikagos lietuvių horizonte

Vladas Ramojus

BALSAS TYRUOSE?

"T2" atkarpoje baigėsi išpildžiai iš mūsų trijų (stud. E. Bradūnaitės, kun. A. Kezo ir čia rašančio) kelionės po senąją Pensilvanijos Lietuvą. Nors pagrindinis tos kelionės tikslas buvo (ir ateinantį pavasarį vėl bus) nufotografuoti visus istorinius paminklus bei veidus, suriščius su vietos lietuvių praeitimi bei dabartimi, bet kartu stengėmės bent mūsų spaudoje išskelti ir tuos opius dabarties klausimus, kodėl ten taip sparčiai bėsta lietuviškoji ugnis ir kokios greitos mūsų vadovaujančių veiksmų bei visų, kurie domisi lietuviškąja tautine gyvybe, pagalbos ten reikia. Už tuos mūsų rašinius gražiais laiškais padėjo vienas kitas iš tenyčių kunigų, nors jau gimę Amerikoje, bet gražiai rašė lietuviškai. Ypač malonus laiškas buvo dabartinio Senadoriaus liet. Sv. Jurgio parapijos klebono kun. J. Neve-rausko. Bet kur Lietuvių Bendruomenė, kur švietimo taryba, kurioms senoji Pensilvanijos Lietuva labiausiai turėtų rūpėti? Kad kas iš jų būtų pastieptas bent žodžiu, jau nekaltant apie laiškus ar raštus. Bent iki šios dienos iš jų pusės višiška tyla. Atrodo, kad laisvoji išeivų spauda būtų reikalinga tik parengimams reklamuoti ar veikėjus sukaktims minėti. Kai išskeli opius mūsų tautinės bendruomenės klausimus, susilauki visiškos tylos bei ignoravimo. Pz. kone kiekviename "T2" nr. opius klausimus kelia nuolatini bendradarbis Al. Gimantas. Ar kas kada jo mintis paima į širdį, ar atsiliepa?

Kiek mūsų bendrinėms organizacijoms svarbūs opijai šių dienų lietuviybės klausimai, liudija šiomis dienomis parašytas kalbinių prof. A. Klimo laiškas: "Gerai, kad aprašė "Pensilvanijos Lietuvą". Prieš daug metų esu ir aš (dar JAV LB, rodos, IV-oje taryboje) kėles ta klausima, rodos, net rezoliucija buvo priimta, bet nieko konkretaus nebuvo padaryta..."

Norint sugrąžinti senąją Pensilvanijos Lietuvą į savąją bendruomenę, reikia skubios akcijos bei iniciatyvos, nes kiekvienai prasausti metai ten daro vis didesnę žalą. O kad taip būtų buvę sukrusta tada, kai prof. A. Klimas siūlė!

MIRĖ REDAKTORIUS

Prieš akis iškarpos iš amerikiečių dienraščių, pranešančios apie redaktoriaus kun. Kazimiero Baro-Barausko mirtį. Jis mirė sekmadienį, lapkričio 5, laikydamas Mišias Sv. Petro ir Povilo bažnyčioje, kurią savo laikui pastatė lietuviai ateiviai. Mirė sulaukęs 68 m. amžiaus ir kone visą gyvenimą, šalia pastoracinio darbo, pašventęs lietuvių spaudai. Aplamai, amerikiečių dienraščiai apie žymų lietuvių ir kitų tautų narių mirtis retai tarsi. Bet kai miršta redaktorius ar leidėjas, tokių jau neužmiršta. Pz. kai mirė PLB pirm. J. Bačiūnas, amerikiečių dienraščiai ryškiausiai pabrėžė, kad velionis savo metu buvo ir laikraščio leidėjas. Kun. Kazimieras Barauskas, berods, nepalikto testamentu, nepalikto jokių turtų, tik šviesų ir visų su pagarbą minimą vardą. Kunigystės šventimus gaves 1929 m. jaunas kunigas vysk. K. Paltaroko tuojau buvo paskirtas gimnazijų kapelionu. Šalia kitų vietų, kurį laiką kapelionu ir Biržų gimnazijoje, tame įvairių tikybų mieste, kur kiekvie-

nam kunigui reikėdavo parodyti nemažai takto bei tolerancijos. Iš Biržų kun. K. Barausko kelias pasuko tiesiai į Kauną, į spaudą. Čia dirbo Katalikų Spaudos Biure ir "Mūsų Laikraščio" redakcijoje, šio katalikiško savaitinio tiražo kone dvigubai išskeldamas. Pasinėręs į spaudos darbą ir savo akimis matęs gražius to darbo rezultatus, nepajuto, kai lietuvių tautą užgulė raudonųjų okupacija. Tada, gelbstint gyvybę, nieko nelaukęs turėjo trauktis į Vokietiją, iš ten nukeliauti į P. Ameriką, kol atsivėrė vartai į laisvąją Ameriką. Dar II pas. karo metu atsiradęs Chicagoje, drauge su kun. dr. J. Prunskiu važinėjo po lietuviškas kolonijas, sakė kalbas apie tikrąją padėtį Lietuvoje. Šalia kunigaiskų pareigų, tada jiems teko atlikti ir tautos misijonių darbą. Kai ši pareiga buvo atlikta, išijungė į "Drauge" redaktorių štabą, kur dirbo ilgas metus. Savo noru pasitraukęs į pensiją ir 1 psl. redaktoriaus pareigas perdavęs Vyt. Alseikai (neseniai grįžusiam į okup. Lietuvą), kun. K. Barauskas iki paskutinės dienos redagavo "Laiivą" ir talkino pastoraciniam darbe įvairiose parapijose. Palaidotas lapkričio 8 d. Sv. Kazimiero liet. kapinėse, kunigų skyriuje. Lietuvių katalikiškoji spauda neteko vieno iš stambių darbininkų, o gausūs būcliniai artimo draugo.

JUDRUS SAVAITGALIS

Lapkričio 11-12 d. savaitgalis Chicagoje buvo labai gyvas. Tomis dienomis įvyko Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimas, kurio metu paragrindinę kalbą apie dabartinę padėtį Lietuvoje pasakė neseniai su šeimomis iš Lietuvos pasitraukęs adv. Z. Butkus. Lapkričio 11 d. vakare įvyko tradicinis operos balius, sutraukęs per 300 publikos. Meninę programą kūrė atliko mūsų ryškiausi šių dienų aktoriai L. Barauskas ir J. Kelecius. Tą patį šeštadienio vakarą Čiurlionio galerijoje buvo atidaryta vieno iš jaunųjų mūsų dailininkų, 22 metų amž. Andriaus Baluko, paroda. Jaunasis dailininkas, dail. V. Vandos ir dr. Gedimino Baluko sūnus, meną studijavo Čikagos, Niujorko ir San Francisco meno institutuose. Po šios parodos ruošiasi persikelti į Amerikos meno centrą Niujorką ir ten bandyti žengti menininko karjerę keliu. Lapkričio 10 ir 11 d. Marijos mokyklų vadovybė, pasiūlydusi talkininkus berniukus iš kitų katalikiškų mokyklų, savo prašangoje salėje davė du rašytojo Jean Girardoux'ės veikalo "Enchanted" spektaklius anglų kalba. Idomu, kad šiam veikale, kurį režisavo Marijos Aušt. Mokyklų dramos mokytoja Zivile Nungaudaitė, svarbiausiose rolėse pasirodė lietuviai: Nijolė Sparkytė, Eugenijus Būtenas, Arūnas Derencius ir kiti. Ypač įdomiai išsprendtas buvo dekoracijos bei scenos apšvietimas. Lapkričio 12 d. Jaunimo Centre įvyko metinė "Lituanikos" skautų tunto sueiga, sutraukusi pilną salę skautiško jaunimo bei tėvų. Tuo pačiu metu įvyko koncertas kuo. A. Kezys atliko Mišias korp! Neo Lituania 50 m. sukakties proga. Po Mišių korporantai nuvyko į kapines aplankyti mirusiųjų įdėjos draugų kapų. Tautiniuose Namuose įvyko akademija. Popietėje į Jaunimo Centro didįjį salę vėl subėjo keli šimtai Čikagos lietuvių pamatyti pirmojo lietuvių skautų ansamblio pasirodymo.

atgimimo žymiausias dainius Jonas Mačiulis-Maironis, nuo kurio mirties sukanka jau 40 metų, vis dar nesu- laukia išsamesnės biografijos. (V. Zaborskaitė okup. Lietuvoje yra pa- veinimui ir kūrybai. Red.). Jis buvo vi- suomeninis ir labiausiai veiksmingas poetas — visiems lengvai suprantamas, visus giliai veikiantis. Būdamas pradžios mokyklos antrame skyriuje, pirmą kartą pro petį perskaičiau jo "Pavasario balsus", kur vyresniųjų skyrių mokiniai negalėjo pasidalinti ir varžėsi tą knygą iš mokyklos kny- gynėlio gauti. Spratau, kad ten yra kažkas nepaprastai gražaus ir lau- kiau, kada galėsiu prie jos prieiti. Maironio posmai kėlė lietuvišką tautos sąmonę, pasididžiavimą savo tautos didinga praeitimi ir ryžtą dirbti Lietuvai. Jis iškėlė giesmės grožį, žmonių gerumą ir buvo visus vien- janti ir tautiškai uždeganti jėga. Jo religiniai posmai tapo širdį verian- čiom giesmėmis, kaip pvz. visur gie- dama "Marija, Marija". Maironis yra padaręs ir dabar tebedaro daug įta- kos visiems mūsų poetams. Net ir tie, kurie bando kritikuoti Maironį, eina jo nušviesto keliu. Net komu- nistinis poetukas Montvila, kuris ta- rėsi sekąs Majakovskui, rusams Lietuvą užplūdus, rašė: "Subiro, pra- smego..." Rašė tik pakeistus žo- džius nuo Maironio eilėraščių "Paži- rų, pasklidę žiedai po lankas, vaini- kų eilė pirmutinė..." Prieš II D. karą besilankydamas Amerikoje vienas Lietuvos spaudos žmogus gyrėsi prel. Jurui, kad iš gausios naujosios poeto kartos yra jau didesnių net už Maironį. Šis pašoko nustebęs: "Ar- gi gali kas būti didesnis už Maironį?"

Maironis yra įdomus visais at- žvilgiais. Tai platių horizontų ir labai augštos kultūros žmogus. Jau jo tėvas buvo didelių siekių žmogus. Savo kilme smulkus ūkininkas, di- delių darbštumo ir sumanumo pra- sišvyveno ir emė nuomoti dvarėlį. Vie- nintelis sūnus būtų labai pravertęs ūkyje, tačiau leido jį į mokslo. Baigęs gimnaziją ir jausdamas pomėgį grožinei literatūrai bei menui, Maironis pradėjo literatūros studijas. Ki- lęs iš šiluvos apylinkių, matęs ir gir- dėjęs ten didelių religinių išgyveni- mų, norėjo taip pat įprasminti savo gyvenimą tarnyba Dievui. Kitais me- tais įstojo į kunigų seminariją. Vė- liau — Petrapilio teologinės akade- mijos profesorius ir ilgametis Kau- no kunigų seminarijos rektorius, mo- ralinės teologijos profesorius. Aka- demijoje susitapė pinigų. Paskir- tas į Kauną, ryžosi iš kitataučio at- pirkti istorinių didikų Pacų rūmus Kauno senamiestyje.

Maironis mylėjo visus lietuvius ir bandė kelti didesniems užsimoji- mams. Labai išgyveno partines rie- tenas, luominį kurstymą ir neapy- kantą. Studentų ateitininkų šalpos reikalams, kartą paprašytas, tuojau davė tūkstantį litų. Neolituau pa- prašytas davė ir jiems tiek pat. Jei varpininkai būtų išdrįsę pas jį kreip- tis, turbūt ir jiems tiek pat būtų iš- metęs.

Maždaug Maironio amžiaus kitas ūkininkaitis išėjo į platų pasaulį su dideliais polėkais. Jo biografija taip pat būtų labai įdomi. Tai Petras Vi- leišis, anais sunkiais laikais pasiekęs inžinieriaus diplomą ir pasidarsė vi- nu iš žymiausių Rusijos kelių bei til- tų rangovų. Jau 1877 m. spaudos draudimo laikais, legaliai išleido Petrapiliję lietuvišką praktiško tu- rinio knygutę. Ir vėliau jas rašė, o lietuvišką spaudą leido, 1904 m. pra- dėjo leisti pirmąjį lietuvišką dien- raštį "Vilniaus Žinios", suorganizavo spaustuvę ir amatininkų paruošimo dirbtuves. Jo duosnumas ir pasiauko- jimas savo tautos reikalams užėmė jo laiką ir sukauptus išteklius taip, kad jis jau senyvame amžiuje vėl turėjo grįžti į rangovo darbą.

T. Vildzius

NEDRISO PASAKYTI?

"T2" 45 nr. atspaudintas Al. Gi- manto straipsnis "Mažumos didžiųjų partijų žaidime", kuriame autorius bando kažką pasakyti, bet... ne- drista. Ypatinai ši nedrąsa pasirei- škia straipsnio gale, kur jis mini JAV konsulo lankymąsi okup. Lietuvoje, dalį lietuvių (išveivų) vadina naiviais ir t. t. Nejaugi Al. Gimantas žino ką nors svarbaus ir staiga pasidaro toks paslaptinis, jog nenori pasidalinti šia svarbia žinia su savo skaitytojais? V. S.

Pajieškojimas

Monika Aleknaite-Banaitienė įie- sko buvusio Latvijos žemės ūkio mi- nisterio Alfredo Berzino. Žinantieji prašome pranešti: 110 East Ave. S., Hamilton, Ont. Tel. 529-1915.

Toronto, Ont. Istvan Mesza- ros, vengrų profesorius, mark- sistas, buvęs paskutinėje Veng- rijos vyriausybėje sukilimo me- tu ir pabėgęs Britanijon, dabar apsisitojo Toronte, kur jam bu- vo pasiūlyta profesoriaus vieta. Vyriausybė išakė jį deportuoti.

Seima

— Žiūrėkite, kokia laiminga šeima televizijoje! Ir kaip ji gali būti tokia laiminga? — Už tai jie tokie laimingi, kad kiekvienas jų yra iš kitos šeimos...

Ji ir jis

Ji: "Kai susituoksime, aš dalysiuos su tavim visais tavo rū- pesčiais."

Jis: "Bet aš neturiu jokių rū- pesčių!"

"Tai aš ir sakau: kai susi- tuoksime..."

Ką jiedu padarė?...

"Mudu su L. Tamošausku įsteigė Mažosios Lietuvos Bi- čiuolių Draugiją. Kai jon įsirašė 60 narių, tai manėm, kad Kara- liaučius jau mūsų..." (Petras Lelis, "N.L." 1972. VIII. 23.)

Atsiprašė

Direktorius liepė pardavėjai atsiprašyti pirkėją, kurią pasta- roji įžeidė.

Pardavėjas:

— Aš jums pasakiau, kad eitumėte po vėlinių, tai jūs ten neikit.

ŠYPSĖNOS

Nuopelnai

Trys garsieji pasaulio diktato- riai po mirties atsirado prie dangaus vartų ir prašosi į dan- gų. Sv. Petras pažvelgė į juos ir tarė:

— Ką gero padarėte žemėje?

— Aš įsteigiau Kristaus viet- ninko valstybę Vatikaną, — iš- didžiai atsakė Mussolinis.

— Aš atlyginau Kristaus kan- kintojams — sunaikinau milijon- nus žydų, — aiškino Hitleris.

— Drauge, Petrai, — tarė

Stalinai. — Viešpatie žino, kad aš nebuvau jam geras, bet aš turiu vieną didelį nuopelną, ku- ris atperka visas mano nedory- bes: Kristus, gyvendamas žemė- je, labai mylėjo vargšus, o aš padariau vargšais 200 milijonų žmonių!

Diktatorių prašymas

II D. karo metu Hitleris kreip- sėsi į Dievą:

— Viešpatie, laimink mano

žygius ir padėk sunaikinti žiau- rujį komunizmą.

Kai karinės nesėkmės prirė- mė Staliną, šis irgi kreipėsi į

Dievą:

— Viešpatie, aš Tavęs nebe- persekiojau, tik padėk man su- naikinti tuos prakeiktus fašis- tus.

Neapsiėjo be maldos ir Chur- chillis. Patyręs savo vizijose apie anų maldas, šis tarė:

— Viešpatie, aš vieno tepra- šau: patenkinti anų abiejų pra- šymus!

Restorane

Klientas ilgokai laukia patar- naujančio. Pagaliau jis pasi- rodo.

— Atsiprašau, kad aš Jūsų

taip ilgai neaptarnavau. Gal ga- lėtum man pasakyti, kur dingo

pagyvenęs ponas ir jaunas ber- niukas?

— Aš nežinau, kas atsitiko

su anuo pagyvenusiu ponu, bet

jaunas berniukas — tai aš!

• Senais laikais vaikai eidavo

uždarbiauti, kad išlaikytų seną

motiną, o dabar motina eina už-

darbiauti, kad išlaikytų ir iš-

mokslintų savo vaikus.

Parinko Pr. Alš.

231-6226
231-2661
Frank Barauskas, F.R.I.
REALTOR • INSURANCE
3282 BLOOR STREET WEST
ISLINGTON (6 Points Plaza)

NATŪRALAUS MAISTO KRAUTUVĖ
Utopia-Organic Natural Foods

Savininkai — Izidorius ir Anelė Gataveckai

1558 Bloor St. W. (priešais Lietuvių Namus), Toronto 9, Ont.

Krautuvės tel. 537-3862 • Namų tel. 535-0164

Lietuviški sūriai, medus, visokių rūšių duona, vitaminai, šviežia mor- kų sūka, natūrali kosmetika, sveikatos knygos ir daug kitų dalykų

BEST
NUO LŪSNOS IKI DANGORAIZIO!
VERLO BEI PRAMONĖS PASTATŲ ELEKTROS
JRENGIMAI, PRIEŽIŲRA IR KITI DARBAI
ELEKTROS RANGOVAS
Tel. 489-5425 **Petras Prakas**
Namų: 920-2501 Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

A & B TAILORS
Sav. A. B. BERESNEVIČIUS
343 Roncesvalles Ave., Toronto 3
Tel. 531-1432
VYRIŠKŲ IR JAUNIMO
MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

Notaras
A. Liūdžius, B.L.
47 Howard Park Ave.
(Toronto-Dominion Bank pastatas)
Priėmimo laikas pagal susi-
tarimą telefonu 537-1708

Medus -
reikalingas
sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas
Induose ar korinose. Iš butyno:
30 Dewson St., Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-

